

Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

ΓΕΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΙΚΑΙΟΥ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Δίκαιο και Ευρωπαϊκή Ενοποίηση»

Κατεύθυνση Δημοσίου Δικαίου

**Θέμα: Τα συστήματα εκλογής των ευρωβουλευτών στην
Ευρωπαϊκή Ένωση – Το ζήτημα της συμμετοχής**

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Νέδα Κανελλοπούλου

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια: Μαρία Αγγελοπούλου (Α.Μ. 0912Μ026)

Αθήνα 2014- 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ- ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

- 1.1. Ιστορική αναδρομή
- 1.2. Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
- 1.3. Η συνεισφορά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην πορεία ολοκλήρωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- 1.4. Οργάνωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
- 1.5. Αρμοδιότητες και εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
- 1.6. Διαδικασία διεξαγωγής των ευρωεκλογών
- 1.7. Εκλογικά συστήματα τα οποία εφαρμόζονται στις ευρωεκλογές
- 1.8. Κατανομή των εδρών ανά κράτος μέλος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΕ

- 2.1. ΑΥΣΤΡΙΑ (AT)
- 2.2. ΒΕΛΓΙΟ (BE)
- 2.3. ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ (BG)
- 2.4. ΓΑΛΛΙΑ (FR)
- 2.5. ΓΕΡΜΑΝΙΑ (DE)
- 2.6. ΔΑΝΙΑ (DK)
- 2.7. ΕΛΛΑΔΑ (EL)
- 2.8. ΕΣΘΟΝΙΑ (ET)
- 2.9. ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ (UK)
- 2.10. ΙΡΛΑΝΔΙΑ (IE)
- 2.11. ΙΣΠΑΝΙΑ (ES)
- 2.12. ΙΤΑΛΙΑ (IT)
- 2.13. ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ (NL)
- 2.14. ΚΡΟΑΤΙΑ (HR)
- 2.15. ΚΥΠΡΟΣ (CY)
- 2.16. ΛΕΤΤΟΝΙΑ (LV)
- 2.17. ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ (LT)
- 2.18. ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ (LU)

- 2.19.ΜΑΛΤΑ (MT)
- 2.20.ΟΥΓΓΑΡΙΑ (HU)
- 2.21.ΠΟΛΩΝΙΑ (PL)
- 2.22.ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ (PT)
- 2.23.ΡΟΥΜΑΝΙΑ (RO)
- 2.24.ΣΛΟΒΑΚΙΑ (SK)
- 2.25.ΣΛΟΒΕΝΙΑ (SL)
- 2.26.ΣΟΥΗΔΙΑ (SV)
- 2.27.ΤΣΕΧΙΑ (CZ)
- 2.28.ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ (CZ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- 3.1. Εκλογικό σύστημα
- 3.2. Τύπος Ψηφοφορίας
- 3.3. Εκλογικές περιφέρειες
- 3.4. Κατανομή εδρών
- 3.5. Δικαίωμα του εκλέγειν
- 3.6. Δικαίωμα του εκλέγεσθαι
- 3.7. Υποψηφιότητα
- 3.8. Ασυμβίβαστο
- 3.9. Προεκλογική εκστρατεία
- 3.10. Ενδεχόμενο πλαίσιο διεύρυνσης των κοινών κανόνων
- 3.11. Ανάλυση του ποσοστού συμμετοχής στις ευρωεκλογές

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 1.1. Η πορεία διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πίνακας 1.2. Κατανομή των εδρών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ανά κράτος μέλος την περίοδο 1979-2014.

Πίνακας 3.1. Εκλογικά όρια κρατών μελών κατά τις εκλογές του 2014.

Πίνακας 4.1. Ποσοστό συμμετοχής ψηφοφόρων στις ευρωεκλογές.

Πίνακας 4.2. Ομαδοποίηση κρατών μελών με βάση το ποσοστό συμμετοχής στις ευρωεκλογές το 2014.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.3. (α' και β' μέρος): Οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά κρατών μελών της ΕΕ (στοιχεία ετών 2011-2013).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΚ	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
ΣΕΕ	Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση
ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΚΑΧ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα
ΕΥΡΑΤΟΜ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
ΜΜΕ	Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ- ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Οι Ευρωεκλογές που διεξήχθησαν τον Μάιο του 2014 συγκέντρωσαν το παγκόσμιο ενδιαφέρον, καθώς ήταν οι πρώτες έπειτα από πέντε χρόνια ύφεσης και λιτότητας στην Ευρώπη. Η δυσαρέσκεια στις πολιτικές της ΕΕ υπήρξε έντονη και μεταφέρθηκε εντός του ΕΚ μέσω της διαδικασίας εκλογής των μελών του. Ωστόσο, όπως τόνιζε και το βασικό μήνυμα του ΕΚ, αυτή τη φορά ήταν διαφορετικά¹. Ήταν διαφορετικά γιατί οι ψηφοφόροι είχαν τη δυνατότητα να συμβάλουν στην ενδυνάμωση ή στην αλλαγή της πορείας της Ευρώπης για την αντιμετώπιση της κρίσης. Από το 2009 όταν ενισχύθηκαν οι εξουσίες του ΕΚ, οι Ευρωβουλευτές νομοθετούν, μεταξύ άλλων, για την αποτελεσματική δημοσιονομική πειθαρχία και την εκκαθάριση προβληματικών τραπεζών. Οι ψηφοφόροι είχαν περισσότερη επιρροή από ποτέ, καθώς το ΕΚ, το μόνο άμεσα εκλεγμένο όργανο της ΕΕ, έχει πλέον ισότιμο λόγο με τις εθνικές κυβερνήσεις στο σύνολο σχεδόν των νόμων της ΕΕ. Επιπλέον, για πρώτη φορά, το νέο ΕΚ καθόρισε τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του εκτελεστικού σώματος της ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέλεξε νέο επικεφαλής της Κομισιόν με πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν. Τα Ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα πρότειναν τους υποψηφίους τους για τη θέση πριν τις Ευρωπαϊκές εκλογές, επιτρέποντας έτσι στους πολίτες να έχουν λόγο στην εκλογή του επόμενου Προέδρου της Επιτροπής.

Στο πρώτο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας αναφέρεται συνοπτικά η συνεισφορά του ΕΚ στην πορεία ολοκλήρωσης της ΕΕ, ο ρόλος του στη λειτουργία των θεσμών της, οι αρμοδιότητες και η οργάνωσή του. Επίσης, απαριθμούνται οι κοινοί κανόνες διεξαγωγής των ευρωεκλογών, οι οποίοι ισχύουν για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, παρουσιάζεται η κατανομή των εδρών του Κοινοβουλίου στα κράτη μέλη (για τις εκλογές του 2014) και αναλύονται μέθοδοι, οι οποίες εφαρμόζονται για την κατανομή των εδρών.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύονται με μεθοδολογία κατάταξης σε ενότητες οι ειδικές εκλογικές εθνικές διατάξεις, οι οποίες ισχύουν σε κάθε ένα από τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ. Στο τρίτο κεφάλαιο, στο πρώτο μέρος, παρουσιάζονται συγκριτικά οι διαφορές, οι οποίες προκύπτουν στη διαδικασία διεξαγωγής των ευρωεκλογών λόγω των διαφοροποιήσεων στην εκλογική νομοθεσία κάθε κράτους μέλους (εθνικές διατάξεις) και αναπτύσσεται ένα πλαίσιο πρότασης ενδεχόμενης διεύρυνσης των κοινών κανόνων, με στόχο την επίτευξη βελτιωμένης ομοιογένειας στη διαδικασία διεξαγωγής των Ευρωεκλογών. Στην τελευταία ενότητα του κεφαλαίου αναλύονται τα ποσοστά συμμετοχής των ψηφοφόρων στις ευρωεκλογές και συσχετίζονται με ποσοτικούς και ποιοτικούς παράγοντες, οι οποίοι χαρακτηρίζουν τα κράτη μέλη της ΕΕ.

¹ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου- Γραφείο Ενημέρωσης στην Ελλάδα, <http://www.europarl.gr/el/news-events/news/news2014/february/fevnews1.html>, (τελευταία ενημέρωση 5 Σεπτεμβρίου 2014).

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι να καταγραφούν και να αναλυθούν συγκριτικά, οι διατάξεις και οι διαδικασίες διεξαγωγής των ευρωεκλογών σε κάθε κράτος μέλος της ΕΕ, να προταθούν τομείς ενδεχόμενης βελτίωσης της διαδικασίας διεξαγωγής των ευρωεκλογών με στόχο την επίτευξη αυξημένης ομοιογένειας μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και τέλος να διερευνηθεί τυχόν συσχέτιση της εκλογικής νομοθεσίας ή και άλλων κοινωνικοοικονομικών χαρακτηριστικών με το ποσοστό συμμετοχής στις ψηφοφορίες, την περίοδο 1979 – 2014.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει τις ρίζες του στο 1952 ως «Κοινή Συνέλευση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα» της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ). Η Κοινή Συνέλευση μετονομάστηκε σε «Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Συνέλευση» το 1958 και σε «Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο» το 1962. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελεί τον έναν από τους πέντε θεμελιώδεις θεσμούς, οι οποίοι διέπουν τη λειτουργία της ΕΕ, μαζί με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Δικαστήριο της ΕΕ και το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Ο ρόλος του Κοινοβουλίου αναπτύσσεται σε τρεις άξονες:

- Νομοθετικό έργο, παράλληλα με το Συμβούλιο και την Επιτροπή
- Κατάρτιση του προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Έλεγχος του Συμβουλίου, της Επιτροπής, των ευρωπαϊκών οργάνων

Η συνεισφορά του ΕΚ στην πορεία ολοκλήρωσης της ΕΕ σηματοδοτείται από τρεις θεμελιώδεις δράσεις, την εισαγωγή του ευρώ ως κοινού νομίσματος στις χώρες της Ευρωζώνης, την κατάρτιση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και του Συντάγματος της Ευρώπης.

Η διαδικασία εκλογής των μελών του ΕΚ διέπεται από:

α) **Κοινούς κανόνες**, οι οποίοι τίθενται από την Ευρωπαϊκή νομοθεσία και ισχύουν για τις Ευρωεκλογές σε όλα τα κράτη μέλη και αφορούν βασικά:

- την αρχή της αναλογικής εκπροσώπησης, με χρήση ψηφοδελτίων συνδυασμών ή ενιαίου ψηφοδελτίου με έκφραση προτίμησης και μέγιστο εκλογικό όριο συμμετοχής στην κατανομή εδρών το ποσοστό 5%.

- το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, σύμφωνα με το οποίο «κάθε πολίτης της ΕΕ, ο οποίος κατοικεί σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοος, έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στο κράτος μέλος όπου διαμένει».

Υποψηφιότητα προς εκλογή ως μέλους του ΕΚ μπορεί να τεθεί μόνο σε ένα από τα κράτη μέλη.

- το γενικό πλαίσιο για το ασυμβίβαστο (π.χ. μέλος του εθνικού κοινοβουλίου και της κυβερνήσεως κράτους μέλους, μέλος της Επιτροπής, ιδιότητα του δικαστή, του γενικού εισαγγελέα κτλ).

β) **Εθνικές διατάξεις**, οι οποίες καθορίζονται από τη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους της ΕΕ ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε κράτους, όπως για παράδειγμα, οι εκλογικές περιφέρειες, η ηλικία για το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

Σε ότι αφορά τις εθνικές διατάξεις καταγράφονται συνοπτικά οι πιο κάτω διαφοροποιήσεις μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ:

1) Από τα 28 κράτη μέλη 14 υιοθετούν εκλογικό όριο κατά τη διεξαγωγή των Ευρωεκλογών του 2014. Εννέα κράτη μέλη εξαντλούν το μέγιστο εκλογικό όριο 5%, το οποίο ορίζεται από τις κοινές διατάξεις.

2) Σε 24 από τα κράτη μέλη η ψήφος στις Ευρωεκλογές είναι προαιρετική.

Υποχρεωτική είναι η ψηφοφορία σε τέσσερα κράτη μέλη: Βέλγιο, Ελλάδα, Κύπρος, Λουξεμβούργο.

3) Τα 23 κράτη μέλη συμμετέχουν στις Ευρωεκλογές ως ενιαία εκλογική περιφέρεια. Υποδιαίρεση σε εκλογικές περιφέρειες ισχύει σε πέντε κράτη: Βέλγιο, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ιταλία.

4) Δώδεκα κράτη μέλη εφαρμόζουν την μέθοδο D' Hondt για την κατανομή των εδρών. Στη Γερμανία εφαρμόζεται η μέθοδος Sainte-Lague /Scheepers (διαιρέτης με πρότυπο περικοπή). Στην Εσθονία και στη Λεττονία εφαρμόζεται η μέθοδος Sainte-Lague, ενώ στη Λιθουανία η μέθοδος των ποσοστώσεων και των υπολοίπων (method of quota and remainders).

5) Σε 27 κράτη μέλη η ηλικία των 18 ετών ορίζεται ως προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν, είτε κατά την εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους, είτε κατά την ημερομηνία διεξαγωγής των ευρωεκλογών. Μόνο στην Αυστρία ορίζεται η ηλικία των 16 ετών.

6) Σχετικά με την απαιτούμενη ηλικία για να ασκήσει υποψήφιος το δικαίωμα του εκλέγεσθαι τα περισσότερα κράτη μέλη κινούνται στις ηλικίες των 18 και των 21 ετών.

7) Διαφοροποίηση στις προϋποθέσεις υποβολής υποψηφιοτήτων παρατηρείται επίσης μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Οι διαφορές επικεντρώνονται κυρίως στον τρόπο υποστήριξης των υποψηφιοτήτων από ήδη εκλεγμένα μέλη του Εθνικού ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ή από υποστηρικτές ψηφοφόρους και σε προαπαιτούμενες ποσοστώσεις σε ότι αφορά την εκπροσώπηση των φύλων. Τέλος, σε 11 κράτη μέλη προβλέπεται κατάθεση ποσού ως εγγύηση συμμετοχής στις εκλογές ή για την κάλυψη δαπανών.

8) Σε ότι αφορά το ασυμβίβαστο αξιώματος ή θέσης με την ιδιότητα του μέλους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και επιπρόσθετα του ασυμβίβαστου, το οποίο ορίζεται από τους κοινούς κανόνες, αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ υιοθετούν επιπλέον διατάξεις. Συνοπτικά το ασυμβίβαστο επεκτείνεται σε θέσεις οι οποίες σχετίζονται με το δημόσιο, τη δικαστική εξουσία, την τοπική αυτοδιοίκηση, τις ένοπλες δυνάμεις και τα σώματα ασφαλείας, τις τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

9) Η διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας των ευρωεκλογών ποικίλει μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Στη Λεττονία διαρκεί τέσσερις μήνες, στο Βέλγιο τρεις μήνες, στη Βουλγαρία, την Ελλάδα και την Ιταλία τριάντα ημέρες, στην Εσθονία 45 ημέρες, στην Ουγγαρία 50 ημέρες, στη Σλοβακία 21, στη Σλοβενία 30. Στη Γαλλία το 2014 η διάρκεια ήταν 13 ημέρες, στην Ισπανία 15 ημέρες, στην Πορτογαλία 12. Η λήξη της προεκλογικής εκστρατείας (day of silence) ορίζεται συνήθως 48 ώρες (π.χ. Κύπρος, Σλοβακία, Τσεχία), ή 24 ώρες (π.χ. Βουλγαρία, Ιρλανδία, Κροατία) πριν την ημερομηνία ή την ώρα έναρξης της ψηφοφορίας.

10) Σε 13 κράτη μέλη της ΕΕ δεν προβλέπεται δημόσια επιχορήγηση ή άλλης μορφής χρηματοδότηση των εκλογικών δαπανών για τη διεξαγωγή των ευρωεκλογών. Σε άλλα κράτη μέλη εφαρμόζονται διαφορετικές ρυθμίσεις για το σκοπό αυτό. Για παράδειγμα, στην Αυστρία κόμματα τα οποία επιτυγχάνουν την εκπροσώπησή τους στο ΕΚ, χρηματοδοτούνται ανά ψηφοφόρο με βάση την πραγματική τους εκλογική δαπάνη. Στη Γαλλία χρηματοδοτούνται ψηφοδέλτια τα οποία λαμβάνουν κατ' ελάχιστο το 3% των ψήφων.

11) Σε ό,τι αφορά τη διεξαγωγή και τη δημοσιοποίηση δημοσκοπήσεων της κοινής γνώμης και δημοσκοπήσεων εξόδου (exit polls) σε επτά κράτη μέλη δεν τίθενται περιορισμοί. Σε άλλα κράτη μέλη δεν επιτρέπονται 24 ή 48 ώρες πριν από την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών, μέχρι το κλείσιμο της κάλπης.

Με βάση τις διαπιστώσεις της παρούσας μελέτης, τομείς διεύρυνσης των κοινών κανόνων, καθώς και παρεμβάσεις εξομοίωσης μεταξύ των κρατών μελών, θα μπορούσαν να αφορούν:

1. Το υποχρεωτικό ή μη της ψηφοφορίας.
2. Την υιοθέτηση κοινού ορίου ηλικίας για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν (π.χ. 18 ετών) και του εκλέγεσθαι (π.χ. 18 ή 21 ετών). Την υιοθέτηση κοινού κανόνα αναγνώρισης του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι για πολίτες κρατών μελών της ΕΕ που κατοικούν ή διαμένουν μόνιμα σε άλλο κράτος μέλος.
3. Ένα βασικό πλαίσιο για την υποβολή ψηφοδελτίων και υποψηφιοτήτων, όπως για παράδειγμα: Α) Τα προαπαιτούμενα σχετικά με την προϋπόθεση υποστήριξης των υποψηφίων (π.χ. από μέλη του Εθνικού ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και από συγκεκριμένο αριθμό ψηφοφόρων). Β) Τον ορισμό κοινής ελάχιστης ποσόστωσης για την εκπροσώπηση των δύο φύλων στα ψηφοδέλτια (π.χ. το 1/3 τουλάχιστον από τους υποψηφίους σε κάθε ψηφοδέλτιο να εκπροσωπείται από το ένα φύλο.
4. Το ελάχιστο της χρονικής διάρκειας της προεκλογικής εκστρατείας για τη διεξαγωγή των ευρωεκλογών.
5. Ένα κοινό πλαίσιο διεξαγωγής και δημοσιοποίησης των δημοσκοπήσεων (π.χ. επιλογή από ένα κράτος μέλος ή της ελεύθερης διεξαγωγής και δημοσιοποίησης ή εναλλακτικά της απαγόρευσης 24 ώρες πριν την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών και μέχρι το κλείσιμο της κάλπης).

Lettera di Altiero Spinelli ai suoi colleghi nel Parlamento Europeo 25-06-1980

Cari Colleghi, «Εάν υπάρχουν συνάδελφοι που είναι πεπεισμένοι, όπως εγώ, ότι η μεταρρύθμιση των κοινοτικών οργάνων είναι υπερβολικά σοβαρή για να ανατεθεί σε εθνικούς ηγέτες και διπλωμάτες, θα τους παρακαλούσα να απαντήσουν σε αυτή την επιστολή και να συμμετάσχουν σε συναντήσεις όπου θα εξετάσουμε τους βέλτιστους τρόπους για την ένταξη του Κοινοβουλίου στη διαδικασία αυτή...»²

² [http:// www.europa.europa.eu/pdf/jadis/2014_03/01.Lettre](http://www.europa.europa.eu/pdf/jadis/2014_03/01.Lettre)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

Σκοπός του κεφαλαίου αυτού είναι να παρουσιάσει σε πρώτο στάδιο το ιστορικό της δημιουργίας του θεσμού του ΕΚ, τα βασικά ορόσημα της συνεισφοράς του στην πορεία για την Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, τις εξουσίες, τον ρόλο και τις βασικές του λειτουργίες. Σε δεύτερο στάδιο να απαριθμήσει του κοινούς κανόνες οι οποίοι διέπουν τις Ευρωεκλογές σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και τέλος να καταγράψει επιγραμματικά βασικά εκλογικά συστήματα, τα οποία εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη.

1.1 Ιστορική αναδρομή

Ο Ιταλός ευρωβουλευτής Altiero Spinelli, ανάμεσα σε άλλους οραματιστές ηγέτες οι οποίοι ενέπνευσαν τη δημιουργία της ΕΕ³, διαμορφώνει την αντίληψη για μια ευρωπαϊκή οντότητα «Ηνωμένων Πολιτειών της Ευρώπης»⁴ στις αρχές της δεκαετίας του 1940. Περίπου σαράντα χρόνια μετά, με το Σχέδιο Spinelli ή Σχέδιο Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁵, το οποίο εισηγήθηκε ο ίδιος εν ονόματι της Θεσμικής Επιτροπής, καλεί τους πρώτους άμεσα εκλεγμένους από τους λαούς της Ευρώπης συναδέλφους του βουλευτές του ΕΚ σε κινητοποίηση.

Στόχος του Α. Spinelli είναι να αποκτήσει το ΕΚ πρωτεύοντα ρόλο μεταξύ των οργάνων της ΕΕ και ταυτόχρονα να χαραχθεί η πορεία για τον μετασχηματισμό μιας οικονομικής κοινότητας σε μια ολοκληρωμένη πολιτική οντότητα, η οποία σήμερα, τριάντα χρόνια μετά, αποτελεί την Ευρωπαϊκή Ένωση με τα 28 κράτη μέλη. Μεταξύ άλλων, το Σχέδιο Spinelli προβλέπει⁶ την υιοθέτηση, με οργανικό νόμο, ενιαίας διαδικασίας για την εκλογή ΕΚ (άρθρο 14), ενώ εισάγει και οργανώνει την πολιτική ευθύνη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ενώπιον του ΕΚ (άρθρα 16, 25, 29).

³ Οι ιδρυτές της ΕΕ στον ιστότοπο http://europa.eu/about-eu/eu-history/founding-fathers/index_el.htm (τελευταία ενημέρωση 10 Σεπτεμβρίου 2014)

⁴ Από τον ιστότοπο http://www.altierospinelli.org/manifesto/manifesto_en.html, The United States of Europe and the Various Political Tendencies (τελευταία ενημέρωση 10 Σεπτεμβρίου 2014)

⁵ J.-V. Louis, Les projets de constitution dans l'histoire de la construction européenne, La Constitution de l'Europe, P. Magnette (dir.), IEE, Bruxelles, 2000, σ. 41-52 και Νέδα Αθ. Κανελλοπούλου- Μαλούχου, Η Χειραφέτηση της Ευρώπης, Συνταγματική θεωρία της ευρωπαϊκής ενοποίησης, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2012, σ. 182

⁶ Τα αντίστοιχα άρθρα όπως τα συμβουλευτήκα από τον ιστότοπο <http://www.spinellisfootsteps.info/treaty> (τελευταία ενημέρωση 10 Σεπτεμβρίου 2014) και Νέδα Αθ. Κανελλοπούλου- Μαλούχου, Η Χειραφέτηση της Ευρώπης, ο.π. σ. 183

Το ΕΚ έχει τις ρίζες⁷ του στο 1952 και στην «Κοινή Συνέλευση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα» της ΕΚΑΧ, η οποία είχε ιδρυθεί ένα χρόνο πριν, με τη συνεργασία του Βελγίου, της Γαλλίας, της Δυτικής Γερμανίας, της Ιταλίας, του Λουξεμβούργου και της Ολλανδίας.

Η Κοινή Συνέλευση μετονομάστηκε σε «Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Συνέλευση» το 1958 και σε «Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο» το 1962. Με τη Συνθήκη της Ρώμης το 1957 ιδρύθηκαν η «Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΥΡΑΤΟΜ) και η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα» (ΕΟΚ). Το 1967 οι τρεις πιο πάνω «κοινότητες» συγχωνεύτηκαν δημιουργώντας ως ενιαία οντότητα την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, η οποία με τη Συνθήκη του Μάαστριχ μετονομάστηκε σε Ευρωπαϊκή Ένωση⁸.

Στον πίνακα 1.1. παρουσιάζεται κατά χρονολογική σειρά η πορεία διεύρυνσης της ΕΕ από το 1952 έως και το 2014.

Πίνακας 1.1 Η πορεία διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1952	1973	1981-86	1995	2004	2007-13
ΒΕΛΓΙΟ	ΔΑΝΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΥΣΤΡΙΑ	ΕΣΘΟΝΙΑ	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
ΓΑΛΛΙΑ	ΗΝ.ΒΑΣΙΛΕΙΟ	ΙΣΠΑΝΙΑ	ΣΟΥΗΔΙΑ	ΚΥΠΡΟΣ	ΡΟΥΜΑΝΙΑ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	ΛΕΤΤΟΝΙΑ	ΚΡΟΑΤΙΑ
ΙΤΑΛΙΑ				ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	
ΟΛΛΑΝΔΙΑ				ΜΑΛΤΑ	
ΛΟΥΞ/ΡΓΟ				ΟΥΓΓΑΡΙΑ	
				ΠΟΛΩΝΙΑ	
				ΣΛΟΒΑΚΙΑ	
				ΣΛΟΒΕΝΙΑ	
				ΤΣΕΧΙΑ	

Ήδη από τις ιδρυτικές Συνθήκες της Κοινότητας προβλέπεται η εκπροσώπηση των χωρών στη Συνέλευση και στη συνέχεια στο ΕΚ από αντιπροσώπους των Εθνικών Κοινοβουλίων. Με την Πράξη 20/09/1976 του Συμβουλίου καθιερώνεται η άμεση εκλογή των αντιπροσώπων από τους πολίτες των κρατών μελών. Οι πρώτες άμεσες εκλογές διεξάγονται το 1979⁹.

Σε συνέχεια της πρωτοβουλίας Spinelli, το 1982 υποβάλεται στο ΕΚ η «Έκθεση επί των Κατευθύνσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την μεταρρύθμιση

⁷ Σχετικά με το ΕΚ, <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/009cd2034d/In-the-past.html> (τελευταία ενημέρωση 10 Σεπτεμβρίου 2014)

⁸ <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el/009>

⁹ Ο.π. <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/009cd2034d/In-the-past.html> (τελευταία ενημέρωση 10 Σεπτεμβρίου 2014)

των Συνθηκών και την πραγματοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Ψηφίζεται με 258 ψήφους υπέρ, 37 κατά και 21 αποχές.

Την 14/02/1984, με 237 ψήφους υπέρ, 31 κατά και 43 αποχές, εγκρίνεται από το ΕΚ το σχέδιο της Συνθήκης που καθιερώνει την ΕΕ ως νομική οντότητα, ορίζει την έννοια της ιθαγένειας της Ένωσης και προτάσσει την επικράτηση του ευρωπαϊκού δικαίου¹⁰.

Το 1986 η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη αναθεωρεί τις ιδρυτικές συνθήκες της δεκαετίας του '50 και οριοθετεί την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς μέχρι το 1992. Με τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Συνθήκη του Μάαστριχ 1992) θεσπίζεται ενιαία εξωτερική πολιτική, πολιτική ασφάλειας, συνεργασία σε θέματα δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων. Κοινό πλαίσιο στον τομέα της ελευθερίας της ασφάλειας και της δικαιοσύνης εισάγεται το 1997 με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ. Τέλος, το 2001 με τη Συνθήκη της Νίκαιας, αναθεωρούνται λειτουργίες των κοινοτικών οργάνων, εισάγονται θεσμικές μεταρρυθμίσεις και χαράζεται η πορεία δημιουργίας ενός «Ευρωπαϊκού Συντάγματος».

1.2 Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Το ΕΚ αποτελεί ένα από τα επτά κύρια ή θεσμικά¹¹ όργανα της ΕΕ, μαζί με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ελεγκτικό Συνέδριο. Τα βασικά καθήκοντα¹² του ΕΚ είναι τα νομοθετικά, τα δημοσιονομικά και τα καθήκοντα πολιτικού ελέγχου επί των οργάνων της ΕΕ. Συγκεκριμένα, όπως προβλέπεται στη Συνθήκη της Λισαβόνας, το ΕΚ αποκτά τον ρόλο του «συν-νομοθέτη»¹³ παράλληλα με το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής. Ακόμη, ιδιαίτερα σημαντικές είναι οι δημοσιονομικές εξουσίες¹⁴ του ΕΚ, κυρίως στη διαδικασία εγκρίσεως του προϋπολογισμού της Ένωσης. Ωστόσο, αν και το ΕΚ διατηρεί την εξουσία της τελικής έγκρισης του προϋπολογισμού, δεν αποκτά εξουσία στη διαδικασία άντλησης των εσόδων του προϋπολογισμού¹⁵. Ακόμη, σύμφωνα με τη «συνήθη διαδικασία αναθεώρησης» το ΕΚ αποκτά το δικαίωμα υποβολής σχεδίων αναθεώρησης των Συνθηκών¹⁶. Τέλος, αυξημένες είναι οι εξουσίες του ΕΚ στον έλεγχο της δραστηριότητας των οργάνων της ΕΕ¹⁷.

¹⁰ Από τη σχετική επιστολή στον ιστότοπο http://www.europal.europa.eu/pdf/jadis/2014_03/01.Lettre (τελευταία ενημέρωση 10 Σεπτεμβρίου 2014)

¹¹ Παναγιώτης Ι. Κανελλόπουλος, Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα- Θεσσαλονίκη, 5^η έκδοση, 2010, σ.129

¹² Παναγιώτης Ι. Κανελλόπουλος, Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο.π. σ. 139-148

¹³ Παναγιώτης Ι. Κανελλόπουλος, Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο.π. σ. 139-140

¹⁴ Παναγιώτης Ι. Κανελλόπουλος, Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο.π. σ. 141

¹⁵ R. Corbet, The European Parliament's Role in Closer EU Integration, εκδ. Palgrave, Λονδίνο, 1998

¹⁶ Όπως αναφέρεται στο άρθρο 48 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση

¹⁷ Παναγιώτης Ι. Κανελλόπουλος, Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο.π. σ. 144

Η έδρα¹⁸ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου βρίσκεται στο Στρασβούργο, όπου και συνεδριάζει η ολομέλεια για μια εβδομάδα κάθε μήνα. Η έδρα της γραμματείας του λειτουργεί στο Λουξεμβούργο, ενώ συνεδριάσεις κοινοβουλευτικών επιτροπών και έκτακτες σύνοδοι πραγματοποιούνται και στις Βρυξέλλες.

Πιο κάτω αναφέρονται συνοπτικά οι σημαντικές παρεμβάσεις οι οποίες οριοθετούν τον ρόλο του Κοινοβουλίου:

- Η Συνθήκη των Βρυξελλών (1975) αποδίδει στο Κοινοβούλιο το δικαίωμα οικονομικού ελέγχου και αξιολόγησης του κοινοτικού προϋπολογισμού.
- Με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (1986) απαιτείται η συμφωνία του Κοινοβουλίου για την προσχώρηση στην Ένωση νέου κράτους μέλους.
- Η Συνθήκη του Άμστερνταμ (1997) καθιερώνει τη συνεργασία του Κοινοβουλίου με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την από κοινού άσκηση νομοθετικού έργου σε ό,τι αφορά ζητήματα κοινοτικής νομοθεσίας, όπως για παράδειγμα η προστασία του καταναλωτή, το περιβάλλον κτλ.
- Η Συνθήκη του Μάαστριχ (1992) δίνει το δικαίωμα στο ΕΚ να υποβάλει νομοθετικές προτάσεις στην Επιτροπή.
- Το 1997 το ΕΚ διαμόρφωσε πρόταση ενιαίας εκλογικής διαδικασίας σε όλη την ευρωπαϊκή επικράτεια για την εκλογή των μελών του¹⁹.
- Η Συνθήκη της Λισαβόνας (2009):
 - A) Αναγνωρίζει το ΕΚ ως πλήρη «συν-νομοθέτη» και του παρέχει αυξημένες αρμοδιότητες στο δημοσιονομικό τομέα.
 - B) Ορίζει τις 751 έδρες ως μέγιστο αριθμό εδρών του Κοινοβουλίου (άρθρο 14) και ανά κράτος μέλος τις 99 έδρες ως μέγιστο και τις 6 ως ελάχιστο.
 - Γ) Εισάγει για πρώτη φορά τη συμμετοχή του ΕΚ στην εκλογή του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προτείνει τον υποψήφιο Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με βάση το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών και το Κοινοβούλιο επικυρώνει την πρόταση με απλή πλειοψηφία (356 ψήφων).

¹⁸ Παναγιώτης Ι. Κανελλόπουλος, Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο.π. σ. 131-132

¹⁹ Απόφαση του Συμβουλίου 2002/772 ΕΚ από τον ιστότοπο <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32002D0772&from=en> (τελευταία ενημέρωση 10 Σεπτεμβρίου 2014)

1.3 Η συνεισφορά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην πορεία ολοκλήρωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1.3.1 Η εισαγωγή του ευρώ ως κοινού νομίσματος

Η γέννηση του ευρώ έγινε την 01/01/1999 με τη μορφή «άυλου» νομίσματος, δηλαδή ως μέσου διεξαγωγής μόνο λογιστικών συναλλαγών (π.χ. ηλεκτρονικές συναλλαγές). Από την 01/01/2002 έγινε εισαγωγή του φυσικού νομίσματος με τη μορφή τραπεζογραμματίων και κερμάτων. Σήμερα το ευρώ έχει αντικαταστήσει τα εθνικά νομίσματα σε 18 χώρες (ζώνη του ευρώ) από τις 28 χώρες κράτη μέλη της Ένωσης. Αποτελεί το νόμισμα των συναλλαγών για 325,5 εκατομμύρια πολίτες της Ευρώπης (Ευρωζώνη). Οκτώ κράτη μέλη υποχρεούνται να υιοθετήσουν ως νόμισμα το ευρώ, μόλις θα πληρούν τα κριτήρια (Βουλγαρία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σουηδία και Τσεχία). Η Δανία και το Ηνωμένο Βασίλειο έχουν αποφασίσει να μην ενταχθούν στην Ευρωζώνη²⁰. Από την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, το ΕΚ ως ισότιμος συννομοθέτης, συμμετέχει και στη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την πολυμερή εποπτεία²¹. Στον τομέα αυτό περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, το προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, καθώς και μια πιο προσεκτική μακροοικονομική εποπτεία προκειμένου να αποφεύγονται επικίνδυνες ανισορροπίες ως συνέπεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Η «δέσμη των έξι μέτρων» ενίσχυσε τον ρόλο του ΕΚ στην οικονομική διακυβέρνηση της ΕΕ, ιδίως με την καθιέρωση του «Ευρωπαϊκού Εξαμήνου» και του «Οικονομικού Διαλόγου». Επιπλέον, διαβουλεύσεις με το ΕΚ πραγματοποιούνται ακόμη για τις συμφωνίες σχετικά με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες μεταξύ του ευρώ και νομισμάτων εκτός ΕΕ, την επιλογή των χωρών που πληρούν τα κριτήρια υιοθέτησης του ενιαίου νομίσματος (από το 1999 και μετά), τον διορισμό του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των άλλων μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ και τη νομοθεσία για την εφαρμογή της διαδικασίας του υπερβολικού ελλείμματος, η οποία προβλέπεται στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης²².

²⁰ Από τον ιστότοπο της Wikipedia, <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CF%85%CF%81> (τελευταία ενημέρωση 10 Σεπτεμβρίου 2014).

²¹ Άρθρο 121 παρ. 6 της ΣΛΕΕ

²² Ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_4.1.1.html (τελευταία ενημέρωση 10 Σεπτεμβρίου 2014).

1.3.2 Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ

Περιλαμβάνει 54 άρθρα και εγκρίθηκε ως σύσταση και ως κείμενο αναφοράς από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας τον Δεκέμβριο του 2000²³. Με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων απέκτησε δεσμευτική νομική ισχύ για 25 κράτη μέλη, ενώ το Ηνωμένο Βασίλειο και η Πολωνία εξαιρούνται από την υποχρέωση εφαρμογής του²⁴. Στο κείμενο του χάρτη καταγράφονται αστικά, πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα των ευρωπαίων πολιτών, καθώς και των ατόμων που ζουν στην επικράτεια της ΕΕ. Τα δικαιώματα ομαδοποιούνται και αναλύονται σε έξι γενικά κεφάλαια (Αξιοπρέπεια, Ελευθερίες, Ισότητα, Αλληλεγγύη, Δικαιώματα των πολιτών, Δικαιοσύνη), ενώ σε ένα έβδομο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι γενικές διατάξεις²⁵.

1.3.3 Το «Σύνταγμα της Ευρώπης»

Μετά από μακροχρόνια διαδικασία, αφετηρία της οποίας ήταν το Σχέδιο Spinelli, οι 25 αρχηγοί των κρατών μελών υπέγραψαν στη Ρώμη, στις 29/10/2004, τη συνθήκη για τη θέσπιση του «Συντάγματος της Ευρώπης»²⁶. Το προσχέδιο συντάγματος εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 18/06/2004. Το 2005 στη διαδικασία επικύρωσης συμμετείχαν 27 κράτη μέλη (δεν είχε ενταχθεί η Κροατία). Μετά την απόρριψη από τα εθνικά δημοψηφίσματα που διεξήχθησαν στη Γαλλία και την Ολλανδία η διαδικασία επικύρωσης αναβλήθηκε.

Συγκεκριμένα, το προσχέδιο του Ευρωπαϊκού Συντάγματος:

- απορρίφθηκε μέσω εθνικών δημοψηφισμάτων στη Γαλλία (ποσοστό «όχι» 54,87%) και στην Ολλανδία (ποσοστό «όχι» 61,6%),
- εγκρίθηκε μέσω εθνικών δημοψηφισμάτων στην Ισπανία (ποσοστό «ναι» 76,73%) και στο Λουξεμβούργο (ποσοστό «ναι» 56,52%),
- αναβλήθηκε η διαδικασία επικύρωσης σε επτά κράτη μέλη (Δανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Πολωνία, Πορτογαλία, Σουηδία, Τσεχία) και

²³ Από την Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 18/12/2000-C364, [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32000X1218\(01\)&from=EL](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32000X1218(01)&from=EL)

²⁴ Από τον ιστότοπο

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el/0003fbe4e5/%CE%A7%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B7%CF%82-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%98%CE%B5%CE%BC%CE%B5%CE%BB%CE%B9%CF%89%CE%B4%CF%8E%CE%BD-%CE%94%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%89%CE%BC%CE%AC%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%95%CE%95.html>

²⁵ Από τον ιστότοπο

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el/0003fbe4e5/%CE%A7%CE%AC%CF%81%CF%84%CE%B7%CF%82-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%98%CE%B5%CE%BC%CE%B5%CE%BB%CE%B9%CF%89%CE%B4%CF%8E%CE%BD-%CE%94%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%89%CE%BC%CE%AC%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%95%CE%95.html>

²⁶ «Ένα Σύνταγμα για την Ευρώπη», από τον ιστότοπο

http://europa.eu/scadplus/constitution/introduction_el.htm (τελευταία ενημέρωση 11 Σεπτεμβρίου 2014)

- εγκρίθηκε από τα εθνικά κοινοβούλια 16 κρατών μελών²⁷.

1.3.4 Εκλογική νομοθεσία για τη διεξαγωγή των ευρωεκλογών

Παρά το γεγονός ότι δεν εφαρμόζεται ενιαία εκλογική διαδικασία σε όλα τα κράτη μέλη, έχει θεσπισθεί ένα πλαίσιο κανόνων κοινής εφαρμογής για τη διεξαγωγή των Ευρωεκλογών. Τα βασικά χαρακτηριστικά είναι:

- Άμεση καθολική και μυστική ψηφοφορία ανά πέντε έτη, την ίδια χρονική περίοδο.
- Οριοθέτηση του περιγράμματος ρυθμίσεων σχετικά με τους βασικούς παράγοντες διεξαγωγής των Ευρωεκλογών όπως το εκλογικό σύστημα, το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι, το ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του μέλους του ΕΚ.

1.4 Οργάνωση και σύνθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου²⁸

Οι εκλεγέντες ευρωβουλευτές προβλέπεται να εντάσσονται σε πολιτικές ομάδες, τα μέλη των οποίων έχουν κοινές σχετικά πολιτικές πεποιθήσεις, ενώ δεν είναι απαραίτητο να έχουν την ίδια εθνικότητα²⁹. Τα κόμματα, οι μεταξύ τους συνασπισμοί, οι ιδεολογίες και τα συμφέροντά τους βρίσκονται σε κεντρική θέση, όπως ορίζει η πολιτική της ΕΕ, η οποία έχει κομματικό χαρακτήρα³⁰. Σύμφωνα με τον Κανονισμό του ΕΚ, κάθε πολιτική ομάδα θα πρέπει να απαρτίζεται κατ' ελάχιστο από 25 ευρωβουλευτές από τουλάχιστον το 1/4 των κρατών μελών (σήμερα 7 κράτη μέλη)³¹. Κάθε πολιτική ομάδα εκπροσωπείται από τον Πρόεδρό της. Ανεξάρτητη ομάδα αποτελούν οι ευρωβουλευτές, οι οποίοι δεν επιθυμούν ή δεν πληρούν τις προϋποθέσεις ένταξης σε πολιτική ομάδα. Γενικά, οι ομάδες των κομμάτων εντός του ΕΚ συγκεντρώνουν κόμματα με παρόμοιες αλλά όχι ταυτόσημες, πολιτικές θέσεις³². Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγεται μεταξύ των 751 ευρωβουλευτών με θητεία 30 μηνών. Το έργο του Προέδρου επικουρούν Αντιπρόεδροι. Στο Κοινοβούλιο λειτουργούν 20 Μόνιμες Επιτροπές, με αντίστοιχες θέσεις Προέδρων Επιτροπής και στις οποίες συμμετέχουν οι ευρωβουλευτές με την ιδιότητα του συντονιστή ή του εισηγητή. Κάθε Επιτροπή εξειδικεύεται σε συγκεκριμένο τομέα πολιτικής. Η Διάσκεψη των Προέδρων, η οποία αποτελείται από τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου και τους Προέδρους των πολιτικών ομάδων,

²⁷ Από τον ιστότοπο του Ινστιτούτου Εργασίας ΟΤΟΕ

http://www.ine.otoe.gr/UplDocs/ekdoseis/euro_2008/enotA26.pdf

²⁸ Όπως ρυθμίζεται από το άρθρο 14 της ΣΕΕ

²⁹ Οι πολιτικές ομάδες, από τον ιστότοπο <http://www.elections2014.eu/el/new-parliament/political-groups> (τελευταία ενημέρωση 11 Σεπτεμβρίου 2014)

³⁰ Hix, S., Το πολιτικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Θεοδωρακάκου, Αφ. Μτφρ.), Μεταίχμιο, Αθήνα, 2009, σ.235

³¹ Οι πολιτικές ομάδες από τον ιστότοπο <http://www.elections2014.eu/el/new-parliament/political-groups>, ο.π.

³² McElroy, G. & Benoit, K., Policy positioning in the European Parliament, European Union Politics, Vol 13 (1), 2011, σ. 165

λαμβάνει τις πολιτικές αποφάσεις. Το Προεδρείο, το οποίο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και τους Αντιπροέδρους του Κοινοβουλίου, έχει αρμοδιότητα επί οργανωτικών, διοικητικών και οικονομικών θεμάτων. Το Σώμα των Κοσμητόρων, το οποίο αποτελείται από 5 ευρωβουλευτές που εκλέγει το Κοινοβούλιο, έχει αρμοδιότητα επί οργανωτικών και διοικητικών θεμάτων σχετικών με τους ευρωβουλευτές.

1.5 Αρμοδιότητες και εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

1.5.1 Διορισμός των μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

Για πρώτη φορά, τα κράτη μέλη επέλεξαν τον Πρόεδρο της Επιτροπής, με βάση τα αποτελέσματα των Ευρωεκλογών του 2014. Πρόκειται για μία σημαντική αλλαγή στην ΕΕ, αφού με τον τρόπο αυτό πολιτικοποιείται η διαδικασία ανάδειξης του επικεφαλής της Κομισιόν³³. Τα κράτη μέλη προτείνουν υποψηφίους για τη θέση του προέδρου, οι οποίοι παρουσιάζουν στο Κοινοβούλιο τις βασικές τους πολιτικές κατευθύνσεις (πλατφόρμα). Εκλέγεται Πρόεδρος της Επιτροπής ο/η υποψήφιος/α που λαμβάνει απόλυτη πλειοψηφία, δηλαδή 376 ψήφους επί των 751 εδρών του Κοινοβουλίου. Σε περίπτωση μη ύπαρξης πλειοψηφίας προτείνονται νέοι υποψήφιοι. Ο/η εκλεγείς Πρόεδρος, σε συνεργασία με τις κυβερνήσεις των κρατών μελών, προτείνουν έναν/μία υποψήφιος/α για τα υπόλοιπα χαρτοφυλάκια της Επιτροπής και διενεργούνται ακροάσεις των υποψηφίων από το Κοινοβούλιο. Ο εκλεγείς Πρόεδρος και οι επιλεγέντες Επίτροποι συγκροτούνται σε σώμα, το οποίο επικυρώνεται από το Κοινοβούλιο με απλή πλειοψηφία (πλειοψηφία ψηφισάντων Ευρωβουλευτών). Η Επιτροπή, η οποία έχει λάβει την έγκριση του ΕΚ διορίζεται από τους αρχηγούς των κρατών μελών της ΕΕ. Μετά τις τελευταίες Ευρωεκλογές που διεξήχθησαν τον Μάιο του 2014, ο νέος πρόεδρος της Επιτροπής Ζαν Κλοντ Γιούνκερ, πρώην πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου και πρώην επικεφαλής του Eurogroup και οι Επίτροποί του έλαβαν τον Οκτώβριο του 2014 την ισχυρή στήριξη του ΕΚ, με 423 ψήφους υπέρ, 209 κατά και 67 αποχές³⁴.

1.5.2 Νομοθετική εξουσία:

Α) Νομοθετική διαδικασία ή διαδικασία της «συναπόφασης»³⁵. Αποτελεί τη βασική νομοθετική λειτουργία του ΕΚ και αφορά την κατάρτιση σχεδόν του συνόλου των

³³ Π. Κ. Ιωακειμίδης, Η Συνθήκη της Λισσαβώνας, Παρουσίαση, ανάλυση, αξιολόγηση, εκδ. Θεμέλιο, 2008, σ.87

³⁴ Δελτίο Τύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εκλογή της νέας Κομισιόν από το ΕΚ, το οποίο δημοσιεύθηκε στις 22 Οκτωβρίου 2014 στον ιστότοπο http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1192_en.htm

³⁵ Βλ. σημείωση 11

Ευρωπαϊκών νομοθετικών πράξεων. Το ΕΚ εγκρίνει ή απορρίπτει νομοσχέδια σχετικά με την ενιαία αγορά, το περιβάλλον, την προστασία του καταναλωτή, τη γεωργία, τις μεταφορές, την έρευνα, τις πολιτικές ελευθερίες κτλ.

Β) Διαβούλευση³⁶. Αναφέρεται στους τομείς της πολιτικής και των αποφάσεων για τους οποίους το ΕΚ έχει μόνο συμβουλευτικό ρόλο, όπως η ένταξη νέων μελών στη ζώνη του ευρώ, θέματα ανταγωνισμού και φορολογίας κτλ.

Γ) Έγκριση³⁷. Σε ορισμένα νομοθετικά πεδία, το ΕΚ καλείται να παράσχει την έγκρισή του, ως ειδική νομοθετική διαδικασία. Η διαδικασία αυτή προσφέρει στο Κοινοβούλιο δικαίωμα αρνησικυρίας (βέτο). Με τη διαδικασία αυτή, το ΕΚ εγκρίνει ή απορρίπτει τις νομοθετικές προτάσεις του Συμβουλίου χωρίς περαιτέρω τροποποιήσεις και το Συμβούλιο δεν μπορεί να παρακάμψει την άποψη του Κοινοβουλίου. Αφορά αποφάσεις για τις οποίες απαιτείται η συναίνεση του ΕΚ όπως για παράδειγμα η ένταξη νέων κρατών μελών, οι συμφωνίες με τρίτες χώρες κτλ.

Δ) Δικαίωμα πρωτοβουλίας³⁸. Αν και η νομοθετική πρωτοβουλία ανήκει στην Επιτροπή, η Συνθήκη του Μάαστριχτ και έπειτα η Συνθήκη της Λισαβόνας δίνουν στο ΕΚ δικαίωμα νομοθετικής πρωτοβουλίας που του επιτρέπει να ζητήσει από την Κομισιόν να του υποβάλει προτάσεις νόμου.

1.5.3 Εξουσίες επί του προϋπολογισμού της ΕΕ:

Ο μεσοπρόθεσμος προϋπολογισμός της ΕΕ για τομείς όπως η περιφερειακή ανάπτυξη, η γεωργία, η ενέργεια, οι μεταφορές, η έρευνα κτλ. εγκρίνεται από τις εθνικές κυβερνήσεις και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Κατά τον ετήσιο προϋπολογισμό συναποφασίζεται η εξειδίκευση στην κατανομή των δαπανών.

1.5.4 Έλεγχος και εποπτεία:

Α) Ένας τομέας αφορά τις αρμοδιότητες του Κοινοβουλίου για το διορισμό της Επιτροπής, των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) και των μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Β) Άλλος τομέας αφορά τον κοινοβουλευτικό έλεγχο σχετικά με την οικονομική και νομισματική πολιτική της ΕΕ. Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ λογοδοτεί στην αρμόδια Επιτροπή του ΕΚ κάθε τρεις μήνες και υποβάλει στο Κοινοβούλιο την ετήσια έκθεση της ΕΚΤ.

Γ) Το ΕΚ έχει την αρμοδιότητα διεξαγωγής κοινοβουλευτικής έρευνας για τυχόν παραβάσεις του ευρωπαϊκού δικαίου, κακής διαχείρισης, ή θέματα δημόσιου

³⁶ Βάσει του άρθρου 289 της ΣΛΕΕ, η διαβούλευση είναι ειδική νομοθετική διαδικασία, στο πλαίσιο της οποίας ζητείται η γνώμη του Κοινοβουλίου επί προτεινόμενης νομοθετικής πράξης πριν το Συμβούλιο προχωρήσει στην έγκρισή της.

³⁷ Σύμφωνα με το άρθρο 289 παρ. 2 της ΣΛΕΕ

³⁸ Σύμφωνα με το άρθρο 225 της ΣΛΕΕ

συμφέροντος, όπως για παράδειγμα η νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές ενέργειες.

1.6 Διαδικασία διεξαγωγής των Ευρωεκλογών

Κάθε πέντε χρόνια, οι Ευρωπαίοι πολίτες επιλέγουν εκείνους που θα τους εκπροσωπήσουν στο ΕΚ, το άμεσα εκλεγμένο ευρωπαϊκό θεσμικό όργανο που υπερασπίζεται τα συμφέροντα των πολιτών στο πλαίσιο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων της ΕΕ³⁹.

Η διαδικασία εκλογής των Μελών του ΕΚ διέπεται από:

α) **Κοινούς κανόνες**, οι οποίοι τίθενται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία και ισχύουν για τις ευρωεκλογές σε όλα τα κράτη μέλη και αφορούν βασικά:

- την αρχή της αναλογικής εκπροσώπησης,
- το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι,
- το γενικό πλαίσιο για το ασυμβίβαστο.

β) **Εθνικές διατάξεις**, οι οποίες καθορίζονται από τη νομοθεσία κάθε κράτους μέλους της ΕΕ ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε κράτους.

Νομική βάση: Α) Άρθρα 20, 22 και 223 της ΣΛΕΕ, Β) Οι Συνθήκες του Μάαστριχ, του Άμστερνταμ και της Λισαβόνας, Γ) Η Πράξη της 20/09/1976 και Απόφαση 2002/772/ΕΚ του Συμβουλίου, Δ) Οι Οδηγίες 93/109/ΕΚ και 2013/1/ΕΥ

Αρχές⁴⁰: Οι ιδρυτικές Συνθήκες όριζαν ότι οι βουλευτές του ΕΚ θα ορίζονταν αρχικά από τα εθνικά κοινοβούλια, αλλά περιελάμβανε διάταξη η οποία προέβλεπε εκλογές με άμεση και καθολική ψηφοφορία. Το Συμβούλιο εφάρμοσε την εν λόγω διάταξη με την Πράξη της 20ής Σεπτεμβρίου 1976.

Το 1992, η Συνθήκη του Μάαστριχ προέβλεπε ότι οι εκλογές πρέπει να πραγματοποιούνται κατά ενιαία διαδικασία και ότι το ΕΚ καταρτίζει πρόταση για τον σκοπό αυτόν και την υποβάλει στο Συμβούλιο προς ομόφωνη έγκριση. Ωστόσο, επειδή το Συμβούλιο δεν μπορούσε να συμφωνήσει με καμία από τις προτάσεις, η Συνθήκη του Άμστερνταμ εισήγαγε τη δυνατότητα να εγκρίνονται «κοινές αρχές». Η απόφαση του Συμβουλίου 2002/772/ΕΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ τροποποίησε αναλόγως την Πράξη του 1976, θεσπίζοντας τις αρχές της αναλογικής εκπροσώπησης και του ασυμβίβαστου της εθνικής με την ευρωπαϊκή εντολή.

Τέλος, με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι

³⁹ Από τον επίσημο ιστότοπο του ΕΚ,

<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el/0046fcc11/%CE%95%CE%BA%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AD%CF%82.html> (τελευταία ενημέρωση 11 Σεπτεμβρίου 2014)

⁴⁰ Από τον ιστότοπο για τις εκλογικές διαδικασίες

http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_1.3.4.html (τελευταία ενημέρωση 11 Σεπτεμβρίου 2014)

αποκτά ισχύ θεμελιώδους δικαιώματος (άρθρο 39 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

1.6.1 Κοινοί κανόνες εκλογικής διαδικασίας⁴¹

A. Εκλογικό σύστημα: Ορίζεται σύστημα αναλογικής εκπροσώπησης⁴², με χρήση ψηφοδελτίων συνδυασμών ή ενιαίου ψηφοδελτίου με έκφραση προτίμησης και μέγιστο εκλογικό όριο συμμετοχής στην κατανομή εδρών το ποσοστό 5%. Το σύστημα αναλογικής εκπροσώπησης έχει ως στόχο την κατανομή στα συμμετέχοντα κόμματα με βάση την αναλογία των ψήφων που λαμβάνουν. Για παράδειγμα, εάν ένα κόμμα λάβει το ένα τρίτο των ψήφων, αναλογικά θα πρέπει να λάβει και το ένα τρίτο των εδρών. Στην πράξη όμως δεν είναι εφικτή η απόλυτη αναλογικότητα και για αυτόν τον λόγο εφαρμόζονται συστήματα εξομάλυνσης, όπως η μέθοδος D' Hondt, η οποία παρουσιάζεται συνοπτικά στο επόμενο κεφάλαιο.

B. Το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι: Η οδηγία 93/109/ΕΚ της 06/12/1993 προσδιορίζει το πλαίσιο άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές για την ανάδειξη των μελών ΕΚ για πολίτες της ΕΕ οι οποίοι διαμένουν σε κράτος μέλος διαφορετικό από αυτό του οποίου είναι υπήκοοι. Σύμφωνα με την οδηγία 93/109/ΕΚ «κάθε πολίτης της ΕΕ, ο οποίος κατοικεί σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοος, έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στο κράτος μέλος όπου διαμένει». Παράλληλα και σε συνδυασμό με την οδηγία 2013/1/ΕΥ, «οι πολίτες της ΕΕ, οι οποίοι κατοικούν σε κράτος μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοοι, και οι οποίοι με βάση απόφαση δικαστικής ή διοικητικής αρχής, με την προϋπόθεση ότι η απόφαση αυτή μπορεί να προσβληθεί με ένδικο μέσο, έχουν στερηθεί το δικαίωμα του εκλέγεσθαι δυνάμει είτε της νομοθεσίας του κράτους μέλους κατοικίας τους, είτε της νομοθεσίας του κράτους μέλους καταγωγής τους, αποκλείονται από την άσκηση του δικαιώματος αυτού στο κράτος μέλος κατοικίας τους». Υποψηφιότητα προς εκλογή ως μέλος του ΕΚ μπορεί να τεθεί μόνο σε ένα από τα κράτη μέλη.

Γ. Ασυμβίβαστο⁴³: Στις κοινές διατάξεις καταγράφεται το ασυμβίβαστο σε σχέση με τα όργανα της ΕΕ, τα εθνικά κοινοβούλια και τις κυβερνήσεις των κρατών μελών. Το αξίωμα του βουλευτή του ΕΚ είναι ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του:

- 1) μέλους του εθνικού κοινοβουλίου κράτους μέλους (ισχύει από το 2002),
- 2) μέλους της κυβέρνησεως κράτους μέλους,
- 3) μέλους της Επιτροπής,
- 4) του δικαστή, του γενικού εισαγγελέα, του γραμματέα του Δικαστηρίου,

⁴¹ Από τον ιστότοπο <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el/displayFtu.html?ftuld=FTU> (τελευταία ενημέρωση 11 Σεπτεμβρίου 2014)

⁴² Σύμφωνα με την απόφαση 2002/772/ΕΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ του Συμβουλίου

⁴³ Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: εκλογικές διαδικασίες
http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/en/FTU_1.3.4.pdf, σ.2

- 5) μέλους του Γενικού Δικαστηρίου,
- 6) μέλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου,
- 7) μέλους της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,
- 8) μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας,
- 9) μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, της Επιτροπής Διαχείρισης ή του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων,
- 10) του Διαμεσολαβητή της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- 11) μέλους επιτροπών ή άλλων φορέων, που έχουν συσταθεί δυνάμει των Συνθηκών, με σκοπό τη διαχείριση κοινοτικών κονδυλίων ή την εκτέλεση μόνιμων άμεσων διοικητικών καθηκόντων,
- 12) του εν ενεργεία αξιωματούχου ή υπαλλήλου των θεσμικών οργάνων της ΕΕ ή των εξειδικευμένων οργανισμών, οι οποίοι συνδέονται με αυτά,
- 13) μέλους της Επιτροπής των Περιφερειών

1.6.2 Εκλογικές ρυθμίσεις οι οποίες υπόκεινται σε εθνικές διατάξεις

Εκτός από τους κοινούς κανόνες που ισχύουν, οι εκλογικές ρυθμίσεις διέπονται από εθνικές διατάξεις οι οποίες είναι δυνατό να παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές. Αυτές είναι⁴⁴:

- Η επιλογή εκλογικού συστήματος με βάση την αναλογική εκπροσώπηση, όπως ορίζεται από τις κοινές διατάξεις και η επιλογή ελαχίστου ορίου κατανομής εδρών, με μέγιστο το ποσοστό 5%. Το ανώτατο αυτό όριο ισχύει σε αρκετά κράτη μέλη (π.χ. Γαλλία, Ουγγαρία, Πολωνία κτλ) ενώ σε άλλα ισχύει μικρότερο (Αυστρία, Ιταλία, Σουηδία 4%, Ελλάδα 3%, Κύπρος 1,8%).
- Η υποχρεωτική ή η μη υποχρεωτική συμμετοχή στην ψηφοφορία.
- Η διαμόρφωση εκλογικών περιφερειών για την κατανομή των εδρών, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε κράτους μέλους.
- Το δικαίωμα ψήφου σε ό,τι αφορά την ηλικία και τη διαδικασία ψηφοφορίας των υπηκόων άλλων κρατών μελών της ΕΕ, καθώς και των υπηκόων του κράτους μέλους που κατοικούν μόνιμα ή προσωρινά σε χώρα εκτός ΕΕ.
- Το δικαίωμα του εκλέγεσθαι, καθώς και τυχόν πρόσθετα ασυμβίβαστα, εκτός όσων ορίζονται στις κοινές διατάξεις περί ασυμβίβαστου.
- Ο καθορισμός του τρόπου ψηφοφορίας με κλειστό ψηφοδέλτιο χωρίς ψήφο προτίμησης (λίστα), με ψήφο προτίμησης ανά ψηφοδέλτιο, με ενιαίο ψηφοδέλτιο όλων των συνδυασμών και έκφραση προτίμησης κτλ. Για παράδειγμα σε αρκετά κράτη μέλη (π.χ. Γερμανία, Γαλλία, Ισπανία, Ρουμανία κτλ) το ψηφοδέλτιο είναι «κλειστό» (λίστα) και ο ψηφοφόρος δεν έχει δυνατότητα επιλογής υποψηφίου. Σε άλλα κράτη μέλη ισχύει η ψήφος προτίμησης μεταξύ των υποψηφίων του

⁴⁴ Ρυθμίσεις που υπόκεινται σε εθνικές διατάξεις, από τον ιστότοπο http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_1.3.4.html (τελευταία ενημέρωση 11 Σεπτεμβρίου 2014)

ψηφοδέλτιου (π.χ. Βέλγιο, Ελλάδα κτλ). Στη Σουηδία επιτρέπεται στον ψηφοφόρο να προσθέσει υποψηφίους στο ψηφοδέλτιο. Στο Λουξεμβούργο ο ψηφοφόρος μπορεί να ψηφίζει υποψηφίους από διαφορετικούς συνδυασμούς.

- Οι προϋποθέσεις υποβολής υποψηφιότητας, όπως η κατάθεση χρηματικής εγγύησης, η συγκέντρωση αριθμού υπογραφών υποστήριξης ή άλλα προαπαιτούμενα, όπως για παράδειγμα στο Βέλγιο όπου ο υποψήφιος θα πρέπει να μιλά τη γλώσσα της περιφέρειας στην οποία θέτει υποψηφιότητα.
- Οι κανόνες που διέπουν τη διεξαγωγή της προεκλογικής εκστρατείας και των ρυθμίσεων πραγματοποίησης της εκλογικής διαδικασίας (εκλογικοί κατάλογοι, χρηματοδότηση κομμάτων και υποψηφίων, χρονική περίοδος προεκλογικής εκστρατείας, πρόσβαση στα ΜΜΕ, διεξαγωγή και δημοσίευση δημοσκοπήσεων κτλ).
- Η επιλογή της αρχής που επικυρώνει το εκλογικό αποτέλεσμα.
- Η πλήρωση των εδρών που χρεύουν κατά την κοινοβουλευτική περίοδο.

1.7 Εκλογικά συστήματα, τα οποία εφαρμόζονται στις Ευρωεκλογές

Ως εκλογικό σύστημα ορίζεται η μέθοδος και οι κανόνες, σύμφωνα με τους οποίους διεξάγεται και καθορίζεται το αποτέλεσμα μιας εκλογικής αναμέτρησης⁴⁵. Τα εκλογικά συστήματα⁴⁶ διακρίνονται σε τρεις βασικές κατηγορίες: α)πλειοψηφικά, β)αναλογικά, γ)μεικτά.

Α)Τα πλειοψηφικά συστήματα αποτελούν το παλαιότερο και πιο απλό εκλογικό σύστημα, βασιζόμενα στην αρχή ότι ο υποψήφιος που συγκεντρώνει τις περισσότερες ψήφους εκλέγεται⁴⁷. Αναφέρονται κυρίως στην εκλογή ενός υποψηφίου (π.χ. σε μονοεδρικές περιφέρειες) και μπορεί να εφαρμόζονται σε ένα ή δύο γύρους (π.χ. συμμετοχή στο δεύτερο γύρο δύο υποψηφίων και εκλογή αυτού που συγκεντρώνει το 50% των ψήφων συν μία), ή με άλλες μεθόδους όπως της εναλλακτικής ψήφου ή της μεθόδου Condorcet⁴⁸.

⁴⁵ Ορισμός από την ηλεκτρονική έκδοση της Εγκυκλοπαίδειας Britannica, <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/1516464/electoral-system> (τελευταία ενημέρωση 14 Σεπτεμβρίου)

⁴⁶ Γραφείο Προώθησης της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας (Office for the Promotion of Parliamentary Democracy - OPPD), Electoral Systems, The link between governance, elected members and voters, έρευνα Nicolas Strauch and Robertas Pogorelis, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2011, σ.12

⁴⁷ Γραφείο Προώθησης της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας, Electoral Systems, The link between governance, elected members and voters, ο.π. σ.12

⁴⁸ Νικολέττα Χαλικοπούλου, Εκλογικά Συστήματα, Το σύστημα Condorcet, σ. 10, Ουσιαστικά το σύστημα Condorcet αποτελείται από ένα σύνολο μεθόδων οι οποίες ικανοποιούν ένα συγκεκριμένο κριτήριο, αυτό του Condorcet, σύμφωνα με το οποίο νικητής των εκλογών ανακηρύσσεται αυτός που όταν αναμετρηθεί με όλους τους άλλους υποψήφιους/αντιπάλους του ανά ζεύγη υπερτερεί σε ψήφους.

Β)Τα αναλογικά συστήματα είναι ευρέως διαδεδομένα στην Ευρώπη και στοχεύουν στην αποτύπωση της ποικιλομορφίας του εκλογικού σώματος⁴⁹. Ωστόσο, όπως υποστηρίζουν πολλοί ερευνητές, τα αναλογικά συστήματα διαφέρουν μεταξύ τους με σχεδόν κάθε νοητό τρόπο⁵⁰. Εφαρμόζονται για την εκλογή περισσοτέρων υποψηφίων σε πολυεδρικές περιφέρειες, όπως η περίπτωση διεξαγωγής των Ευρωεκλογών. Ο ψηφοφόρος επιλέγει πολιτικό σχηματισμό (κόμμα, συνασπισμό, συμμαχίες, πολιτικά κινήματα) και ανάλογα με τον αριθμό των ψήφων προσδιορίζεται η κατανομή των εδρών και οι υποψήφιοι από κάθε κόμμα, συνασπισμό κτλ. οι οποίοι τις καταλαμβάνουν. Τα αναλογικά συστήματα, εφόσον δίνουν τη δυνατότητα εκλογής περισσοτέρων του ενός υποψηφίων, ευνοούν την πολυκομματική συμμετοχή στις εκλογές και ατονούν την ανάγκη συνασπισμών και συμμαχιών. Κατά την εφαρμογή των αναλογικών συστημάτων σημαντικοί παράγοντες είναι το εκλογικό μέτρο και ο τρόπος κατανομής των εδρών οι οποίες τυχόν θα παραμείνουν αδιάθετες. Ως εκλογικό μέτρο ορίζεται το ελάχιστο ποσοστό των ψήφων οι οποίες απαιτούνται ώστε να εκλεγεί ένα κόμμα ή ένας υποψήφιος (π.χ. 5% του συνόλου των έγκυρων ψήφων). Για τον υπολογισμό του εκλογικού μέτρου εφαρμόζονται μέθοδοι όπως: D' Hondt, Sainte-League, Hare - Niemeyer, Single Transferable Vote- STV κτλ.

Η εφαρμογή εκλογικού μέτρου οδηγεί σε περιπτώσεις δεκαδικού αποτελέσματος και κατά συνέπεια στην ύπαρξη αδιάθετων εδρών. Χρησιμοποιούνται διάφορες μέθοδοι ώστε οι έδρες αυτές να κατανεμηθούν στους υποψηφίους: Α) Με δεύτερη κατανομή σε επίπεδο εκλογικής περιφέρειας, με την ίδια μεθοδολογία όπως και στην πρώτη κατανομή (π.χ. μία αδιάθετη έδρα μιας περιφέρειας στο κόμμα με το μεγαλύτερο υπόλοιπο, η τυχόν δεύτερη στο κόμμα με το αμέσως μεγαλύτερο υπόλοιπο κτλ). Β)Με κατανομή των αδιάθετων εδρών σε επίπεδο επικράτειας, είτε με βάση τα αδιάθετα υπόλοιπα που προκύπτουν για κάθε κόμμα από την πρώτη κατανομή, είτε με βάση τον ισχυρότερο μέσο όρο. Στη μέθοδο αυτή διαιρείται το σύνολο των ψήφων τις οποίες έχει λάβει ένα κόμμα δια του συνόλου των εδρών, τις οποίες έχει λάβει στην πρώτη κατανομή συν μία. Η αδιάθετη έδρα κατακυρώνεται στο κόμμα για το οποίο προκύπτει το μεγαλύτερο πηλίκο. Η διαδικασία επαναλαμβάνεται μέχρι την κατανομή όλων των εδρών.

Γ)Τα μεικτά συστήματα διαθέτουν μεγάλη ποικιλία και αποτελούν συνδυασμούς πλειοψηφικών και αναλογικών συστημάτων, στοχεύοντας στην εκμετάλλευση των πλεονεκτημάτων τους⁵¹.

Οι μέθοδοι, οι οποίες εφαρμόζονται για το εκλογικό μέτρο και την κατανομή των

⁴⁹ Γραφείο Προώθησης της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας, Electoral Systems, The link between governance, elected members and voters, ο.π. σ.18

⁵⁰ H. Eckstein, The Impact of electoral Systems on Representative Government, σε: H. Eckstein και D. E. Apter, Comparative Politics: A reader, Collier MacMillan, Λονδίνο, σ.247- 254

⁵¹ Γραφείο Προώθησης της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας, Electoral Systems, The link between governance, elected members and voters, ο.π. σ.30

εδρών μεταξύ των υποψηφίων μελών του ΕΚ, διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ εφαρμόζουν τη μέθοδο D' Hondt (D' Hondt method), δηλαδή του υψηλότερου μέσου όρου για την κατανομή των εδρών μεταξύ ψηφοδελτίων κομμάτων (π.χ. Αυστρία, Ηνωμένο Βασίλειο). Άλλα κράτη εφαρμόζουν το σύστημα του ενιαίου ψηφοδελτίου (Single Transferable Vote- STV). Πιο κάτω παρουσιάζονται συνοπτικά οι βασικές μέθοδοι για το εκλογικό μέτρο, οι οποίες χρησιμοποιούνται κατά τη διεξαγωγή των ευρωεκλογών.

1.7.1 Το σύστημα διαιρέτη D' Hondt⁵²

Διατυπώθηκε από το Βέλγο μαθηματικό Victor D' Hondt το 1878 και εφαρμόζεται είτε σε περίπτωση κλειστού ψηφοδελτίου (λίστα) όπου το κόμμα επιλέγει τη διάταξη/σειρά των υποψηφίων που περιλαμβάνει το ψηφοδέλτιο και ο ψηφοφόρος δεν εκφράζει προτίμηση, είτε και ανοικτού ψηφοδελτίου όπου ο ψηφοφόρος επιλέγει μεταξύ των υποψηφίων που περιλαμβάνονται στο ψηφοδέλτιο. Το εκλογικό μέτρο προκύπτει από τον τύπο: $quota = V/s+1$ όπου V = ο συνολικός αριθμός ψήφων, τις οποίες λαμβάνει ένα κόμμα και s = ο αριθμός των εδρών τις οποίες λαμβάνει ένα κόμμα σε κάθε υπολογισμό, με αρχικό αριθμό εδρών για κάθε κόμμα το μηδέν. Το σύνολο των ψήφων τις οποίες λαμβάνει ένα κόμμα σε μια περιφέρεια διαιρείται κατ' αρχήν με το 1, στη συνέχεια με το 2, το 3 κτλ. έως ότου κατανεμηθούν όλες οι έδρες, οι οποίες αναλογούν στην περιφέρεια. Παραλλαγή της μεθόδου αποτελεί η υιοθέτηση εκλογικού ορίου (π.χ. 3% των ψήφων), το οποίο αποτελεί το ελάχιστο το οποίο πρέπει να συγκεντρώσει ένας φορέας για να του επιτραπεί στη συνέχεια να συμμετάσχει στην κατανομή των εδρών.

1.7.2 Μέθοδος Sainte-League⁵³

Δημιουργήθηκε από το Γάλλο μαθηματικό Andre Sainte-League και η κατανομή των εδρών γίνεται με βάση τον τύπο : $quota = V/2s+1$ όπου V και s αντίστοιχα της μεθόδου D' Hondt. Η μέθοδος αυτή, λόγου του διπλασιασμού της μεταβλητής s , προσφέρει αυξημένη αναλογικότητα σε σχέση με τη μέθοδο D' Hondt.

⁵² M. Gallagher και P. Mitchell, The presentations of the d'Hondt formula and the Sainte-Laguë sequence, The Politics of Electoral Systems, Oxford University Press, Λονδίνο, 2005, σ. 585-587

⁵³ M. Gallagher και P. Mitchell, The Politics of Electoral Systems, ο.π. σ. 585-587

1.7.3 Σύστημα Hare ή σύστημα Ενιαίου Ψηφοδελτίου (Single Transferable Vote - STV)⁵⁴

Αναπτύχθηκε από τον Thomas Hare και αρχικά εφαρμόστηκε στην Αυστραλία. Αποτελεί σύστημα επίτευξης, κατά προσέγγιση, αναλογικής εκπροσώπησης σε πολυεδρικές περιφέρειες. Στηρίζεται στην αρχή της ψήφου κατά σειρά εναλλακτικής προτίμησης. Κάθε ψηφοφόρος επιλέγει έναν υποψήφιο πρώτης προτίμησής του και επιπρόσθετα υποδεικνύει κατά σειρά δευτερεύουσας προτίμησης τον ή τους υποψηφίους στους οποίους επιθυμεί να μεταφερθεί η ψήφος του, στην περίπτωση κατά την οποία ο υποψήφιος της πρώτης προτίμησης έχει συγκεντρώσει ήδη το εκλογικό μέτρο ή υπολείπεται και κατά συνέπεια αποκλείεται. Το εκλογικό μέτρο υπολογίζεται από τον τύπο: $quota = V/s$ όπου V το σύνολο των ψήφων και s το σύνολο των εδρών. Όταν ένας υποψήφιος συγκεντρώσει το εκλογικό μέτρο οι επιπλέον ψήφοι του μεταφέρονται στον επόμενο κατά σειρά με τις περισσότερες ψήφους. Εάν και ο δεύτερος συγκεντρώσει το εκλογικό μέτρο, οι επιπλέον ψήφοι μεταφέρονται στον τρίτον και ούτω καθ' εξής.

1.7.4 Μέθοδος Hare – Niemeyer ή largest remainder method⁵⁵

Ο αριθμός των ψήφων κάθε κόμματος διαιρείται δι' ενός μέτρου, το οποίο αντιπροσωπεύει τον αριθμό των ψήφων, που απαιτούνται για την κατακύρωση μιας έδρας. Το αποτέλεσμα για κάθε κόμμα είναι συνήθως ένας ακέραιος αριθμός (έδρες) και κλασματικά υπόλοιπα. Οι αδιάθετες έδρες κατανέμονται μεταξύ των κομμάτων κατά σειρά με βάση τα μεγαλύτερα κατά σειρά κλασματικά υπόλοιπα. Το εκλογικό μέτρο της μεθόδου προκύπτει από τον τύπο : $\text{Σύνολο ψήφων} / \text{Σύνολο εδρών}$. Παραλλαγή υπολογισμού αποτελεί η **μέθοδος Droop**, (από τον Άγγλο δικηγόρο και μαθηματικό Henry Droop), όπου το εκλογικό μέτρο προκύπτει από τον τύπο: $1 + (\text{Σύνολο ψήφων} / 1 + \text{Σύνολο εδρών})$.

1.8 Κατανομή των εδρών ανά κράτος μέλος

Για την κατανομή των εδρών ανά κράτος μέλος εφαρμόζεται αναλογικά το πληθυσμιακό κριτήριο, με μέριμνα εξασφάλισης ελάχιστης εκπροσώπησης για κράτη μέλη με μικρό πληθυσμό. Για παράδειγμα, ενώ το Λουξεμβούργο θα έπρεπε να εκπροσωπείται με μια έδρα, με βάση το πληθυσμιακό κριτήριο, εκπροσωπείται με έξι.

⁵⁴ Από τον ιστότοπο Electoral Reform Society, <http://www.electoral-reform.org.uk/?PageID=483> (τελευταία ενημέρωση 16 Σεπτεμβρίου 2014) και από τον ιστότοπο της Wikipedia, http://en.wikipedia.org/wiki/Single_transferable_vote (τελευταία ενημέρωση 16 Σεπτεμβρίου 2014).

⁵⁵ Από τον ιστότοπο της Wikipedia, http://en.wikipedia.org/wiki/Largest_remainder_method (τελευταία ενημέρωση 16 Σεπτεμβρίου 2014).

Στον πίνακα 1.2. παρουσιάζεται η κατανομή των εδρών ανά κράτος μέλος σε όλες τις άμεσες εκλογές της περιόδου 1979-2014.

Πίνακας 1.2. Κατανομή των εδρών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ανά κράτος μέλος την περίοδο 1979-2014⁵⁶

Κράτος	1979	1981	1986	1994	1995	2004	2007	2009	2014
ΑΥΣΤΡΙΑ					21	18	18	17	18
ΒΕΛΓΙΟ	24	24	24	25	25	24	24	22	21
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ							18	17	17
ΓΑΛΛΙΑ	81	81	81	87	87	78	78	72	74
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	81	81	81	99	99	99	99	99	96
ΔΑΝΙΑ		16	16	16	16	16	14	13	13
ΕΛΛΑΔΑ		24	24	25	25	24	24	22	21
ΕΣΘΟΝΙΑ						6	6	6	6
Η.ΒΑΣΙΛΕΙΟ	81	81	81	87	87	78	78	72	73
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	15	15	15	15	15	13	13	12	11
ΙΣΠΑΝΙΑ			60	64	64	54	54	50	54
ΙΤΑΛΙΑ	81	81	81	87	87	78	78	72	73
Κ.ΧΩΡΕΣ	25	25	25	31	31	27	27	25	26
ΚΡΟΑΤΙΑ									11
ΚΥΠΡΟΣ						6	6	6	6
ΛΕΤΤΟΝΙΑ						9	9	8	8
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ						13	13	12	11
ΛΟΥΞ/ΓΟ	6	6	6	6	6	6	6	6	6
ΜΑΛΤΑ						5	5	5	6
ΟΥΓΓΑΡΙΑ						24	24	22	21
ΠΟΛΩΝΙΑ						54	54	50	51
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ				24	25	25	24	22	21
ΡΟΥΜΑΝΙΑ							35	33	32
ΣΛΟΒΑΚΙΑ						14	14	13	13
ΣΛΟΒΕΝΙΑ						7	7	7	8
ΣΟΥΗΔΙΑ					22	19	19	18	20
ΤΣΕΧΙΑ						24	24	22	21
ΦΙΛΑΝΔΙΑ					16	14	14	13	13
ΣΥΝΟΛΟ ΕΕ 410	434	518	567	626	732	785	736	751	

⁵⁶ Όπως παρουσιάζονται σε σχετικό γράφημα από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και συγκεκριμένα από το «Ευρωεκλογές σε Γραφήματα (1979 –2014)», http://www.europarl.europa.eu/pdf/elections_results/review.pdf (τελευταία ενημέρωση 16 Σεπτεμβρίου), σ.10

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΕ

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι ρυθμίσεις και οι διαδικασίες, που ισχύουν σε κάθε κράτος μέλος της ΕΕ, με βάση τις οποίες διεξήχθησαν οι εκλογές για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τον Μάιο του 2014. Βασική πηγή άντλησης των στοιχείων, τα οποία παρουσιάζονται στο κεφάλαιο αυτό, αποτελεί η ανάλυση ανά κράτος μέλος σχετικά με τις ευρωεκλογές το 2014, η οποία βρίσκεται στον επίσημο ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Η παρουσίαση των κρατών μελών στο κεφάλαιο αυτό γίνεται κατ' αλφαβητική σειρά με βάση το ελληνικό αλφάβητο. Η αναφορά της χώρας συνοδεύεται από τα λατινικά χαρακτηριστικά προσδιορισμού της, τον αριθμό των εδρών του ΕΚ, οι οποίες προβλέπονται για τη χώρα κατά τις Ευρωεκλογές του 2014 και ο πληθυσμός της. Η παράθεση των στοιχείων ακολουθεί την πιο κάτω κοινή αναφορά ενότητων για όλα τα κράτη μέλη:

- **Νομική Βάση**, με αναφορά της βασικής ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας.
- **Εκλογικό σύστημα**, με αναφορά τυχόν ψήφου προτίμησης και προβλεπόμενου εκλογικού ορίου.
- **Τύπος Ψηφοφορίας**, σε ό,τι αφορά το υποχρεωτικό ή μη της ψηφοφορίας και τη δυνατότητα επιστολικής ψήφου (μέσω ταχυδρομείου).
- **Εκλογικές περιφέρειες**, όπου περιγράφεται τυχόν διαίρεση της χώρας σε εκλογικές περιφέρειες ή αναφέρεται ως «ενιαία» εκλογική περιφέρεια.
- **Κατανομή εδρών**, με παρουσίαση της βασικής διαδικασίας κατανομής.
- **Δικαίωμα του εκλέγειν**, όπου προτάσσεται η προβλεπόμενη ηλικία και τυχόν προϋποθέσεις κατοικίας και διαμονής.
- **Δικαίωμα του εκλέγεσθαι**, επίσης προτάσσεται η προβλεπόμενη ηλικία.
- **Υποψηφιότητα**, σχετικά με την προβλεπόμενη διαδικασία υποβολής υποψηφιότητας.
- **Προεκλογική εκστρατεία**, με αναφορά σε τέσσερις ενότητες:
 - α) τους όρους διεξαγωγής,
 - β) τις πηγές και τους όρους χρηματοδότησης,
 - γ) την πρόσβαση στα μαζικά μέσα επικοινωνίας,
 - δ) το ισχύον πλαίσιο για τη διεξαγωγή δημοσκοπήσεων και δημοσκοπήσεων εξόδου (exit polls).

Κατά περίπτωση, γίνεται αναφορά ανά κράτος μέλος σε δύο επιπλέον ενότητες: α) τους εκλογικούς καταλόγους, β) το ασυμβίβαστο, όταν ισχύουν περιορισμοί με βάση εθνικές διατάξεις, πέραν των προβλεπόμενων στους κοινούς κανόνες, τους οποίους θέτει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

2.1 ΑΥΣΤΡΙΑ (ΑΤ)⁵⁷

Αριθμός ευρωβουλευτών: 18. Πληθυσμός: 8,4 εκατ.

Νομική Βάση: Νόμος 115/2013

Εκλογικό σύστημα: Εκλογικό όριο 4%, με σύστημα εκλογής με σταυρό προτίμησης.

Τύπος Ψηφοφορίας: Όχι υποχρεωτική - Επιστολική ψήφος επιτρεπτή, μέσω ταχυδρομείου.

Εκλογικές περιφέρειες: Η χώρα αποτελεί ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Εφαρμόζεται η μέθοδος D' Hondt. Κάθε ψηφοδέλτιο το οποίο δεν συγκεντρώνει κατ' ελάχιστο ποσοστό 4% του συνόλου αποκλείεται από την κατανομή των εδρών. Οι έδρες κατανέμονται ανάλογα με τον αριθμό των ψήφων ανά ψηφοδέλτιο. Οι ατομικές υποψηφιότητες, οι οποίες συγκεντρώνουν ποσοστό μεγαλύτερο από το 7% του συνόλου των ψήφων προτίμησης, κατατάσσονται, ανάλογα με τον αριθμό των ψήφων κατά σειρά ή οποία λαμβάνεται υπόψη κατά την κατανομή των εδρών.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 16 ετών. Όλοι οι πολίτες της Αυστρίας κάτοικοι εντός ή εκτός της χώρας, καθώς και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ κάτοικοι Αυστρίας, οι οποίοι δεν έχουν απολέσει το δικαίωμα του εκλέγειν στο κράτος μέλος προέλευσής τους.

Εκλογικός κατάλογος: Οι πολίτες είναι καταγεγραμμένοι αυτόματα σε εκλογικό κατάλογο των ευρωεκλογών. Αυστριακοί οι οποίοι κατοικούν στην αλλοδαπή, καθώς και πολίτες άλλων Κρατών Μελών, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν, πρέπει να ζητήσουν την εγγραφή τους στους εκλογικούς καταλόγους.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 18 ετών. Όλοι οι πολίτες της Αυστρίας, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και δεν έχουν καταδικασθεί σε φυλάκιση μεγαλύτερη του ενός έτους από δικαστήριο της Αυστρίας για ένα ή περισσότερα εκ προθέσεως αδικήματα.

Υποψηφιότητα: Οι υποψήφιοι θα πρέπει να υποστηρίζονται:

- είτε από τρία μέλη του Εθνικού Κοινοβουλίου,
- είτε από έναν Αυστριακό Μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,
- είτε από 2.600 εγγεγραμμένους ψηφοφόρους.

⁵⁷ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Αυστρίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Austria/electoral-law> (τελευταία ενημέρωση στις 2 Οκτωβρίου 2014).

Για κάθε ψηφοδέλτιο καταβάλλονται 3.600 ευρώ για έξοδα εκτύπωσης.

Ασυμβίβαστο: Τα προβλεπόμενα από τις κοινές διατάξεις και επιπλέον: μέλη του Συνταγματικού και Διοικητικού Δικαστηρίου, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο Διαμεσολαβητής (ombudsman), διευθυντικά στελέχη και μέλη του διοικητικού συμβουλίου του χρηματιστηρίου, επιχειρήσεων και τραπεζών.

Προεκλογική εκστρατεία:

Χρηματοδότηση: Μετά τις εκλογές, τα κόμματα που πέτυχαν εκπροσώπηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, χρηματοδοτούνται ανά ψηφοφόρο με βάση την πραγματική τους εκλογική δαπάνη.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Στις εφημερίδες και τα δημόσια δίκτυα ραδιοφωνίας και τηλεόρασης η προβολή γίνεται με αγορά χώρου και χρόνου. Για τα ιδιωτικά δίκτυα ραδιοφωνίας τηλεόρασης δεν υπάρχουν περιορισμοί.

Δημοσκοπήσεις: Δεν υπάρχουν περιορισμοί.

2.2 ΒΕΛΓΙΟ (ΒΕ)⁵⁸

Αριθμός ευρωβουλευτών: 21, Πληθυσμός: 11,1 εκατ.

Νομική βάση: Ομοσπονδιακός νόμος της 23^{ης} Μαρτίου 1989, ο οποίος προβλέπει ισοτιμία υποψηφιοτήτων στα ψηφοδέλτια μεταξύ ανδρών και γυναικών. Ορίζεται ότι η διαφορά του αριθμού των υποψηφιοτήτων από κάθε φύλλο (βασικών ή αναπληρωματικών) δεν μπορεί είναι μεγαλύτερη από μία και οι δύο βασικοί υποψήφιοι (και οι αναπληρωματικοί τους) δεν μπορεί να είναι του ίδιου φύλου.

Εκλογικό σύστημα: Χωρίς εκλογικό όριο, με σύστημα εκλογής με σταυρό προτίμησης.

Τύπος Ψηφοφορίας: Υποχρεωτική, η μη άσκηση του εκλογικού δικαιώματος μπορεί να οδηγήσει σε πρόστιμο μέχρι και 137,50 ευρώ⁵⁹. - Επιστολική ψήφος επιτρεπτή, μέσω ταχυδρομείου.

Εκλογικές περιφέρειες: Στο Βέλγιο εφαρμόζεται η αναλογική εκπροσώπηση με βάση τις τέσσερις εκλογικές περιφέρειες (Φλάνδρα, Βαλονία, Γερμανόφωνη περιοχή, Βρυξέλλες και τα τρία εκλεκτορικά σώματα).

Κατανομή εδρών: Στις τελευταίες εκλογές του Μαΐου του 2014 εξελέγησαν συνολικά 21 βουλευτές⁶⁰:

⁵⁸ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ του Βελγίου, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Belgium/electoral-law>, (τελευταία ενημέρωση 2 Οκτωβρίου 2014).

⁵⁹ Από τον ιστότοπο του Κέντρου Ευρωπαϊκής Πληροφόρησης, Europe Direct, Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, <http://europedirect.pde.gov.gr/gr/elections2014/electorates>, (τελευταία ενημέρωση 2 Οκτωβρίου 2014).

- 12 βουλευτές Ολλανδόφωνο εκλεκτορικό σώμα (Φλάνδρα και Βρυξέλλες),
- 8 βουλευτές από το Γαλλόφωνο εκλεκτορικό σώμα (Βαλονία και Βρυξέλλες),
- 1 βουλευτής από το Γερμανόφωνο εκλεκτορικό σώμα.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Βέλγοι πολίτες, οποίοι διατηρούν το δικαίωμα του εκλέγειν. Επίσης, πολίτες άλλων κρατών μελών με τα πιο πάνω χαρακτηριστικά, κάτοικοι Βελγίου εγγεγραμμένοι σε εκλογικούς καταλόγους του Βελγίου. Για τις εκλογές του 2014 ήταν εγγεγραμμένοι 68.770 πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ, δηλαδή ποσοστό 10,02% του συνόλου των πολιτών από κράτη μέλη της ΕΕ, οι οποίοι κατοικούν στο Βέλγιο. Βέλγοι πολίτες, καθώς και πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ κάτοικοι εκτός Βελγίου, εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του Βελγίου, μπορούν να ψηφίζουν ταχυδρομικά, ή μέσω πληρεξουσίου.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 21 ετών. Όλοι οι πολίτες, οι οποίοι είναι καταγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους και δεν έχουν απολέσει τα εκλογικά τους δικαιώματα, έχουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι.

Υποψηφιότητα: Οι υποψήφιοι θα πρέπει να ομιλούν τη γλώσσα της εκλογικής περιφέρειας στην οποία θέτουν υποψηφιότητα και να έχουν την υποστήριξη μέσω των υπογραφών τους από:

- 5 Βέλγους βουλευτές που ομιλούν την ίδια γλώσσα με τον υποψήφιο ή
- 5.000 Γαλλόφωνους ψηφοφόρους για το Γαλλόφωνο εκλεκτορικό σώμα,
- 5.000 Ολλανδόφωνους ψηφοφόρους για το Ολλανδόφωνο εκλεκτορικό σώμα,
- 200 Γερμανόφωνους ψηφοφόρους για το Γερμανόφωνο εκλεκτορικό σώμα.

Ασυμβίβαστο: Τα προβλεπόμενα από τις κοινές διατάξεις και επιπλέον: Θέσεις σε εθνική δημόσια υπηρεσία, σε περιφερειακή εκτελεστική εξουσία, θέση του δημάρχου, του αντιδημάρχου, του προέδρου του Κέντρου Κοινωνικής Βοήθειας του Δήμου (OCMW/CPAS social aid centre).

Προεκλογική εκστρατεία: Έναρξη τρεις μήνες πριν από τη διεξαγωγή των εκλογών.

Χρηματοδότηση: Με βάση τη νομοθεσία προβλέπονται όρια εκλογικών δαπανών για την προεκλογική περίοδο των 3 μηνών.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Ισχύουν περιορισμοί. Για τα μαζικά μέσα επικοινωνίας εθνικής εμβέλειας ο χρόνος ο οποίος προσφέρεται αποφασίζεται από το μέσο, σε συνάρτηση με το μέγεθος των κομμάτων.

Δημοσκοπήσεις: Δεν προβλέπονται περιορισμοί.

⁶⁰ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τα τελικά αποτελέσματα των Ευρωεκλογών του 2014, <http://www.europarl.europa.eu/elections2014-results/el/country-results-be-2014.html#table04>, (τελευταία ενημέρωση 2 Οκτωβρίου 2014).

2.3 ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ (BG)⁶¹

Αριθμός ευρωβουλευτών: 17, Πληθυσμός: 7,2 εκατ.

Νομική Βάση: Εκλογικός νόμος 05/03/2014.

Εκλογικό σύστημα: Χωρίς εκλογικό όριο με σύστημα εκλογής με σταυρό προτίμησης προς ανεξάρτητους υποψηφίους υπολογίζεται εφόσον καλύπτεται το όριο της εθνικής ποσόστωσης, δηλαδή, συνολικός αριθμός έγκυρων ψηφοδελτίων υπέρ της συγκεκριμένης υποψηφιότητας, δια του αριθμού των εδρών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου οι οποίες αντιστοιχούν στη Βουλγαρία.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Δεν προβλέπεται επιστολική ψήφος.

Εκλογικές περιφέρειες: Η χώρα αποτελεί ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Βούλγαροι πολίτες, μόνιμοι κάτοικοι Βουλγαρίας ή άλλου κράτους μέλους της ΕΕ τουλάχιστον κατά τους τελευταίους τρεις μήνες, οποίοι δεν έχουν κριθεί ανίκανοι ή δεν εκτίουν ποινή φυλάκισης. Κάθε πολίτης με ιθαγένεια κράτους μέλους της ΕΕ, ο οποίος δεν έχει τη Βουλγαρική ιθαγένεια, έχει το δικαίωμα να εκλέγει μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τη Βουλγαρική Δημοκρατία, εάν καλύπτει τις πιο πάνω προϋποθέσεις του δικαιώματος του εκλέγειν, διαθέτει διαρκή ή μόνιμη κατοικία στη Βουλγαρική Δημοκρατία, κατοικεί μόνιμα τουλάχιστον τους τρεις τελευταίους μήνες στη Βουλγαρία ή άλλο κράτος μέλος της ΕΕ, δεν έχει απολέσει το δικαίωμα του εκλέγειν σε ένα από τα κράτη μέλη της ΕΕ του οποίου έχει την ιθαγένεια, δηλώσει εγγράφως ότι επιθυμεί να ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα στη Βουλγαρική Δημοκρατία.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 21 ετών. Κάθε πολίτης με Βουλγαρική ιθαγένεια ο οποίος διαθέτει διεύθυνση μόνιμης κατοικίας στη Βουλγαρία, κατοικεί μόνιμα τους τελευταίους έξι μήνες στη Βουλγαρία ή άλλο κράτος μέλος της ΕΕ, δεν κατέχει ιθαγένεια τρίτου κράτους εκτός των κρατών μελών της ΕΕ, δεν έχει κριθεί ανίκανος ή δεν εκτίει ποινή φυλάκισης, έχει το δικαίωμα να θέσει υποψηφιότητα προς εκλογή ως μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τη Βουλγαρική Δημοκρατία. Κάθε πολίτης με ιθαγένεια κράτους μέλους της ΕΕ, ο οποίος δεν έχει τη Βουλγαρική ιθαγένεια, καλύπτει τις πιο πάνω προϋποθέσεις του δικαιώματος του εκλέγεσθαι, διαθέτει διαρκή ή μόνιμη κατοικία στη Βουλγαρική Δημοκρατία, κατοικεί μόνιμα τουλάχιστον τους τρεις τελευταίους μήνες στη Βουλγαρία ή άλλο κράτος μέλος της ΕΕ, δεν έχει απολέσει το δικαίωμα του εκλέγεσθαι σε ένα από τα κράτη μέλη της ΕΕ του οποίου έχει την ιθαγένεια, δηλώσει εγγράφως ότι επιθυμεί να θέσει

⁶¹ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Βουλγαρίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Bulgaria/electoral-law>, (τελευταία ενημέρωση 4 Οκτωβρίου 2014).

υποψηφιότητα για να εκλεγεί έχει το δικαίωμα του εκλέγεσθαι ως μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη Βουλγαρική Δημοκρατία.

Υποψηφιότητα: Η κατάρτιση ψηφοδελτίων και υποβολή υποψηφιοτήτων ολοκληρώνεται 32 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Για πολιτικά κόμματα, συνασπισμούς και επιτροπές πρωτοβουλίας απαιτείται κατάθεση ποσού 10.000 λεβ. Η κατάθεση επιστρέφεται στα κόμματα και τους συνασπισμούς, ο οποίοι έχουν λάβει όχι λιγότερο από το 1% των εγκύρων ψηφοδελτίων, καθώς επίσης και στις επιτροπές πρωτοβουλίας οι υποψήφιοι των οποίων έχουν λάβει όχι λιγότερο από το 1% των εγκύρων ψηφοδελτίων. Δήλωση των υποψηφίων ότι δεν είναι υπήκοοι άλλου κράτους εκτός των κρατών μελών της ΕΕ και ότι είναι μόνιμοι κάτοικοι της Βουλγαρικής Δημοκρατίας ή άλλου κράτους μέλους της ΕΕ τα τελευταία 2 έτη.

Προεκλογική εκστρατεία: Έναρξη 30 ημέρες πριν την ημερομηνία των εκλογών και λήξη 24 ώρες πριν η διεξαγωγή.

Χρηματοδότηση: Η προεκλογική εκστρατεία χρηματοδοτείται από τα πολιτικά κόμματα, του συνασπισμούς, τις επιτροπές πρωτοβουλίας, του υποψηφίους, καθώς και ατομικές δωρεές, οι οποίες είναι επώνυμες και δεν μπορεί να υπερβαίνουν συνολικά τα 10.000 λεβ ανά έτος. Ανώνυμες ατομικές δωρεές καθώς δωρεές από νομικά πρόσωπα απαγορεύονται. Οι συνολικές προεκλογικές δαπάνες δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν: α) τα 2 εκατ. λεβ για κόμματα και συνασπισμούς κομμάτων και β) τα 100.000 λεβ για επιτροπές πρωτοβουλίας.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Το εθνικό δίκτυο ραδιοφωνίας - τηλεόρασης διαθέτει στα κόμματα και τους συνασπισμούς κομμάτων χρόνο όχι μικρότερο των 240 λεπτών. Ο χρόνος κατανέμεται κατά 50% στα κόμματα και στους συνασπισμούς που εκπροσωπούνται στο Κοινοβούλιο και κατά 50% στα κόμματα, στους συνασπισμούς και στις πρωτοβουλίες που δεν εκπροσωπούνται στο Κοινοβούλιο. Οι εφημερίδες και τα ιδιωτικά ραδιοτηλεοπτικά μέσα υποχρεούνται να προσφέρουν ίσους όρους πρόσβασης και τιμολογίων για αγορά χώρου και χρόνου σε όλα τα κόμματα, συνασπισμούς, πρωτοβουλίες που συμμετέχουν στην προεκλογική εκστρατεία, οι οποίοι ανακοινώνονται το αργότερο 40 ημέρες πριν την ημερομηνία των εκλογών.

Δημοσκοπήσεις: Δεν επιτρέπονται 24 ώρες πριν καθώς και κατά την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών.

2.4 ΓΑΛΛΙΑ (FR)⁶²

Αριθμός ευρωβουλευτών: 74, **Πληθυσμός:** 65,6 εκατ.

Νομική Βάση: Γαλλικός εκλογικός κώδικας-άρθρα L1 έως L118-4 και R97. Νόμοι 77-729/1977, 77-808/1977, 79-160/1979, 86-1067/1986 (άρθρα 13,14,16 και 108), 2013-907/2013, 2014-172/2014.

⁶² Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Γαλλίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/France>, (τελευταία ενημέρωση 5 Οκτωβρίου 2014).

Εκλογικό σύστημα: Ελάχιστο εκλογικό όριο 5% για την κατανομή των εδρών, το οποίο εφαρμόζεται σε κάθε εκλογική περιφέρεια, ψηφοδέλτια ανά εκλογική περιφέρεια, χωρίς ψήφο προτίμησης.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Δεν προβλέπεται επιστολική ψήφος.

Εκλογικές περιφέρειες: Ορίζονται οκτώ περιφέρειες (επτά για τη μητροπολιτική Γαλλία και μία για τις υπερπόντιες περιοχές). Επίσης, Γάλλοι πολίτες, οι οποίοι κατοικούν εκτός Γαλλίας έχουν το δικαίωμα ψήφου.

Κατανομή εδρών: Οι 74 έδρες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατανέμονται: 1) Βορειοδυτική περιφέρεια 10 έδρες: Basse-Normandie, Haute Normandie, Nord-pas-de-Calais, Picardi.

2) Δυτική περιφέρεια 9 έδρες: Bretagne, Pays de la Loire, Poitou-Charentes.

3) Ανατολική περιφέρεια 9 έδρες: Alsace, Bourgogne, Champagne-Ardenne, France-Comte, Lorraine.

4) Νοτιοδυτική περιφέρεια 10 έδρες: Aquitaine, Languedoc-Roussillon, Midi-Pyrenees.

5) Νοτιοανατολική περιφέρεια 13 έδρες: Corse, Provence-Alpes-Cotes d' Azur, Rhones-Alpes.

6) Κεντρική περιφέρεια 5 έδρες: Auvergne, Centre, Limousin.

7) Ile-de-France 15 έδρες (ευρύτερη περιοχή της πρωτεύουσας).

8) Υπερπόντιες περιοχές 3 έδρες.

Οι έδρες κατανέμονται στους υποψηφίους των ψηφοδελτίων με βάση τη μέθοδο του υψηλότερου μέσου όρου, σύμφωνα με τη σειρά των ονομάτων κάθε ψηφοδελτίου. Ο αριθμός των υποψηφίων σε κάθε ψηφοδέλτιο μπορεί κατά μέγιστο να είναι ο διπλάσιος των εδρών που ορίζονται για κάθε περιφέρεια. Ως εκλογικό όριο συμμετοχής στην κατανομή των εδρών ορίζεται ποσοστό 5%. Κενοί φάκελοι και λευκά ψηφοδέλτια υπολογίζονται στο συνολικό εκλογικό αποτέλεσμα, αλλά δεν λαμβάνονται υπόψη στην κατανομή των εδρών.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Όλοι οι πολίτες κρατών μελών της ΕΕ μόνιμοι κάτοικοι ή με μακροχρόνια διαμονή στη Γαλλία, οι οποίοι έχουν πλήρη πολιτικά δικαιώματα στη χώρα προέλευσής τους. Γάλλοι πολίτες και άλλοι υπήκοοι των κρατών μελών της ΕΕ οι οποίοι έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν πρέπει να εγγράφονται στους εκλογικούς καταλόγους. Γάλλοι πολίτες που βρίσκονται στην αλλοδαπή μπορεί να ψηφίζουν μέσω πληρεξουσίου.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 18 ετών. Υπήκοοι ενός κράτους μέλους, της ΕΕ, μόνιμοι κάτοικοι Γαλλίας ή κάτοικοι το ελάχιστο 6 μήνες, οι οποίοι διατηρούν τα πολιτικά τους δικαιώματα και πληρούν τους όρους του δικαιώματος του εκλέγεσθαι στο κράτος μέλος προέλευσής τους.

Ασυμβίβαστο: Τα προβλεπόμενα από τους κοινούς κανόνες και αρκετές θέσεις ακόμη μεταξύ αυτών ο πρόεδρος της Δημοκρατίας, μέλος της κυβέρνησης, μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Γαλλίας, μέλος του Οικονομικού, Κοινωνικού και Περιβαλλοντικού Συμβουλίου, περιφερειακός σύμβουλος, σύμβουλος στο δήμο των Παρισίων ή δημοτικός σύμβουλος σε δήμο με περισσότερους από 3.500 κατοίκους.

Προεκλογική εκστρατεία: Για τις εκλογές του 2014 (25/05) η έναρξη ορίστηκε στις 12/05, δηλαδή η διάρκεια της εκστρατείας ήταν 13 ημέρες. Χρηματοδότηση: Ψηφοδέλτια τα οποία λαμβάνουν στις εκλογές κατ' ελάχιστο το 3% των ψήφων χρηματοδοτούνται για τη διαφημιστική τους δαπάνη και το κόστος της προεκλογικής τους εκστρατείας. Αναγνωρισμένα έξοδα προεκλογικής εκστρατείας, εκτός της διαφημιστικής δαπάνης, χρηματοδοτούνται έως 50% με πλαφόν το ποσό των 1.265.000€ για κάθε ψηφοδέλτιο.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Για την τηλεόραση προβλέπεται διάθεση χρόνου 2 ωρών και αντίστοιχα 2 ωρών για το ραδιόφωνο, στα κόμματα και στις ομάδες υποψηφίων, που εκπροσωπούνται στο Εθνικό Κοινοβούλιο της Γαλλίας ή τη Γερουσία. Μία ώρα τηλεοπτικού και μία ραδιοφωνικού χρόνου, κατανέμεται μεταξύ άλλων ομάδων, οι οποίες υποβάλλουν ψηφοδέλτια υποψηφίων τουλάχιστον σε 5 από τις 8 εκλογικές περιφέρειες.

Δημοσκοπήσεις: Απαγορεύονται την προηγούμενη και την ημέρα της ψηφοφορίας.

2.5 ΓΕΡΜΑΝΙΑ (DE)⁶³

Αριθμός ευρωβουλευτών: 96, Πληθυσμός: 80,5 εκατ.

Νομική Βάση: 1) Europawahlgesetz (EuWG) /European Elections Act.
2) Europawahlordnung (EuWO) / European Electoral Regulation.
3) Direktwahlakt / Direct Election Act.

Εκλογικό σύστημα: Χωρίς εκλογικό όριο, με δικαίωμα προτίμησης

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Επιτρέπεται η επιστολική ψήφος.

Εκλογικές περιφέρειες: Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας για τις ευρωεκλογές δεν υποδιαιρείται σε περιφέρειες, αλλά αποτελεί ενιαία εκλογική περιφέρεια, η οποία υποδιαιρείται σε περιφέρειες για την καταμέτρηση των ψήφων. Ψηφοδέλτιο υποψηφιοτήτων μπορεί να κατατεθεί είτε ως μεμονωμένο σε επίπεδο ομόσπονδου κρατιδίου, είτε ως ενιαία για το σύνολο της χώρας (Bundesland).

⁶³ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Γερμανίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Germany>, (τελευταία ενημέρωση 6 Οκτωβρίου 2014).

Κατανομή εδρών: Σε επίπεδο επικράτειας εφαρμόζεται η μέθοδος Sainte-Lague /Schepers.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Γερμανοί πολίτες και πολίτες κράτους μέλους της ΕΕ κάτοικοι Γερμανίας ή πολίτες κάτοικοι άλλου κράτους μέλους της ΕΕ κατ' ελάχιστο τρεις μήνες, οι οποίοι δεν έχουν απολέσει τα πολιτικά τους δικαιώματα. Όλοι οι Γερμανοί πολίτες κάτοικοι στην αλλοδαπή, οι οποίοι διατηρούσαν τόπο διαμονής στη Γερμανία τρεις μήνες πριν την αποχώρησή τους. Οι τοπικές αρχές διατηρούν ενήμερους εκλογικούς καταλόγους των Γερμανών πολιτών και των πολιτών άλλων κρατών μελών της ΕΕ με κύριο τόπο διαμονής τη Γερμανία.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 18 ετών. Γερμανοί πολίτες και πολίτες κράτους μέλους της ΕΕ κάτοικοι Γερμανίας που δεν έχουν απολέσει το δικαίωμα εκλογιμότητας ή το δικαίωμα να κατέχουν δημόσιο αξίωμα.

Υποψηφιότητα: Προτάσεις υποψηφιοτήτων μπορούν να υποβληθούν από πολιτικά κόμματα και άλλες πολιτικές ενώσεις προσώπων, οι οποίες είναι οργανωμένες στη βάση της δημοκρατικής συμμετοχής μελών (membership) για την εξυπηρέτηση πολιτικών ενδιαφερόντων και σκοπών, με έδρα, δραστηριότητα και συμμετοχή μελών σε ένα κράτος μέλος της ΕΕ.

Ψηφοδέλτια σε επίπεδο ομόσπονδου κρατιδίου, τα οποία κατατίθενται από πολιτικές ενώσεις και κόμματα, τα οποία δεν εκπροσωπούνται συνεχώς στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τη Βουλή της Γερμανίας ή τη Βουλή ενός ομόσπονδου κρατιδίου, με πέντε τουλάχιστον εκπροσώπους τους, θα πρέπει να υποστηρίζονται ενυπόγραφα από 2.000 εγγεγραμμένους ψηφοφόρους στο αντίστοιχο ομόσπονδο κρατίδιο. Αντίστοιχα, ενιαίες ψηφοδέλτια υποψηφιοτήτων σε επίπεδο ομοσπονδιακού κράτους θα πρέπει να υποστηρίζονται ενυπόγραφα από 4.000 εγγεγραμμένους ψηφοφόρους.

Προεκλογική εκστρατεία: Δεν προβλέπεται επίσημη περίοδος προεκλογικής εκστρατείας. Στην πράξη, η ημερομηνία που ο Πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας ανακοινώνει την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών, θεωρείται ως η αφετηρία έναρξης της προεκλογικής εκστρατείας. Μετά την ημερομηνία αυτή ισχύουν περιορισμοί σε ενέργειες δημοσίων σχέσεων, που εκφράζονται με μορφή εκθέσεων εργασίας, απόδοσης, επιτυχίας και χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό, όπως ορίζεται από αποφάσεις του Ομοσπονδιακού Συνταγματικού Δικαστηρίου. Σε ό,τι αφορά τις ευρωεκλογές, ως αφετηρία έναρξης της προεκλογικής εκστρατείας θεωρείται η δημοσίευση της απόφασης του Συμβουλίου για τη διεξαγωγή τους. Χρηματοδότηση: Όλα τα κόμματα και πολιτικές ενώσεις, οι οποίες συγκεντρώνουν τουλάχιστον 0,5% των έγκυρων ψηφοδελτίων χρηματοδοτούνται από τον ομοσπονδιακό προϋπολογισμό με 0,85€ ανά ψήφο για τα πρώτα 4 εκατ. ψήφους και πέραν αυτών με 0,70€ ανά ψήφο. Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Δεν προβλέπεται πλαίσιο για τη χρήση των ραδιοτηλεοπτικών μέσων. Τα κόμματα είναι υπεύθυνα για το περιεχόμενο των πολιτικών μηνυμάτων.

Δημοσκοπήσεις: Απαγορεύονται την ημέρα της ψηφοφορίας δημοσκοπήσεις εξόδου (exit polls) πριν τη λήξη της ψηφοφορίας.

2.6 ΔΑΝΙΑ (DK)⁶⁴

Αριθμός ευρωβουλευτών: 13, Πληθυσμός: 5,6 εκατ.

Εκλογικό σύστημα: Χωρίς ελάχιστο εκλογικό όριο. Οι ψηφοφόροι είτε επιλέγουν ένα ψηφοδέλτιο, είτε με εκδήλωση προτίμησης μεμονωμένους υποψηφίους. Ορισμένα πολιτικά κόμματα ανακοινώνουν τους υποψηφίους, τους οποίους υποστηρίζουν.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Προβλέπεται επιστολική ψήφος για περίοδο τριών μηνών με καταληκτική ημερομηνία δύο εργάσιμες ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια (οι νήσοι Φερόες και η Γροιλανδία δεν αποτελούν μέρος της ΕΕ).

Κατανομή εδρών: Εκλέγονται οι υποψήφιοι που συγκεντρώνουν τους περισσότερους ψήφους. Εφαρμόζεται η μέθοδος D' Hondt.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Κάθε πολίτης κράτους μέλους της ΕΕ με μόνιμη κατοικία στη Δανία. Πολίτες κάτοικοι κρατών μελών της ΕΕ οι οποίοι διαμένουν στη Δανία και οι οποίοι δεν έχουν απολέσει τα πολιτικά τους δικαιώματα με δικαστική απόφαση. Δανοί πολίτες κάτοικοι στην αλλοδαπή, εφόσον διατηρούν το δικαίωμα ψήφου στις εθνικές εκλογές.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 18 ετών. Κάθε πολίτης κράτους μέλους της ΕΕ ο οποίος έχει το δικαίωμα του εκλέγειν στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και έχει πλήρη πολιτικά δικαιώματα υποβολής υποψηφιότητας στο κράτος μέλος προέλευσής του.

Υποψηφιότητα: Η κατάθεση των ψηφοδελτίων θα πρέπει να γίνει τουλάχιστον τέσσερις εβδομάδες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Ψηφοδέλτιο μπορεί να κατατεθεί από όλα τα κόμματα τα οποία έχουν εκλέξει στις προηγούμενες εκλογές τουλάχιστον ένα εκπρόσωπο στο Εθνικό ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ψηφοδέλτια τα οποία κατατίθενται από νέα κόμματα ή άλλες πολιτικές ενώσεις, θα πρέπει να υποστηρίζονται από αριθμό ψηφοφόρων, ο οποίος δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το 2% των έγκυρων ψήφων των προηγούμενων εθνικών βουλευτικών εκλογών.

⁶⁴ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Δανίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Denmark>, (τελευταία ενημέρωση 6 Οκτωβρίου 2014).

Προεκλογική εκστρατεία: Δεν προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις.

Χρηματοδότηση: Δεν προβλέπεται από κρατικούς πόρους.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Η πρόσβαση σε χώρο και χρόνο συμφωνείται από τα μέσα και τους υποψηφίους.

Δημοσκοπήσεις: Δεν υπάρχουν περιορισμοί. Επιτρέπονται οι δημοσκοπήσεις εξόδου την ημέρα των εκλογών (exit polls).

2.7 ΕΛΛΑΔΑ (EL)⁶⁵

Αριθμός ευρωβουλευτών: 21, **Πληθυσμός:** 11,0 εκατ.

Νομική βάση: Νόμοι

- 1180/81 (εκλογή αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο),
- 1427/84 (άσκηση εκλογικών δικαιωμάτων Ελλήνων κατοίκων στην ΕΕ),
- 1443/84 (οικονομική ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων),
- 2196/94 (επικύρωση Οδηγιών 93/81 και 93/109 του Συμβουλίου),
- 3023/02 ((οικονομική ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων),
- 3216/03 (επικύρωση της Απόφασης του Συμβουλίου για την εκλογή μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου),
- 3671/08 (Κύρωση Συνθήκης Λισσαβόνας).

Προεδρικά Διατάγματα : 133/97 (άσκηση του δικαιώματος εκλέγειν και εκλέγεσθαι από πολίτες της ΕΕ), 96/12 (κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών).

Εκλογικό σύστημα: Ελάχιστο εκλογικό όριο 3%, με σύστημα εκλογής με σταυρό προτίμησης.

Τύπος Ψηφοφορίας: Υποχρεωτική, χωρίς να ορίζονται κυρώσεις. Δεν προβλέπεται επιστολική ψήφος.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Κατανομή εδρών βάσει της απλής αναλογικής μεταξύ κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων, τα οποία λαμβάνουν τουλάχιστον το 3% του συνόλου των έγκυρων ψήφων, τις οποίες λαμβάνουν στο σύνολο της επικράτειας και αφού προσμετρηθούν οι ψήφοι ελλήνων πολιτών κατοίκων άλλων κρατών μελών της ΕΕ.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Όλοι οι πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους των δήμων και κοινοτήτων της Ελλάδας και οι οποίοι δεν έχουν στέρηση του δικαιώματος του εκλέγειν.

⁶⁵ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Δανίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Greece>, (τελευταία ενημέρωση 7 Οκτωβρίου 2014).

Έλληνες πολίτες, οι οποίοι κατοικούν ή διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ ψηφίζουν την προηγούμενη ημέρα από αυτή της διεξαγωγής των εκλογών στην Ελλάδα.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 25 ετών. Πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι κατέχουν νόμιμη ικανότητα του εκλέγειν.

Υποψηφιότητα: Υποβολή ψηφοδελτίου μόνο από κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει μέχρι και 21 υποψηφίους. Κατάθεση ψηφοδελτίων το αργότερο 13 ημέρες μετά την έναρξη της προεκλογικής περιόδου. Καταβολή ποσού 2.934€ για κάθε ψηφοδέλτιο.

Ασυμβίβαστο: Τα προβλεπόμενα από τις κοινές διατάξεις και τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και επιπλέον τα απαριθμούμενα στο άρθρο 57 του Συντάγματος.

Προεκλογική εκστρατεία: Έναρξη της προεκλογικής εκστρατείας 30 ημέρες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών και λήξη την Παρασκευή, πριν την ημέρα διεξαγωγής.

Χρηματοδότηση: Λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση τα πολιτικά κόμματα, τα οποία εκπροσωπούνται στη Βουλή των Ελλήνων ή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή έχουν συγκεντρώσει ποσοστό άνω του 1,5% των έγκυρων ψήφων στις προηγούμενες άμεσες εθνικές εκλογές.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Τα πολιτικά κόμματα, τα οποία εκπροσωπούνται στη Βουλή των Ελλήνων ή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχουν δικαίωμα δωρεάν πρόσβασης στα μέσα, ανάλογα με την εκλογική τους δύναμη.

Δημοσκοπήσεις: Απαγορεύεται η ανακοίνωση δημοσκοπήσεων 15 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Επιτρέπεται η ανακοίνωση δημοσκοπήσεων εξόδου την ημέρα των εκλογών(exit rolls) μετά το πέρας της ψηφοφορίας.

2.8 ΕΣΘΟΝΙΑ (ΕΤ)⁶⁶

Αριθμός ευρωβουλευτών: 6, Πληθυσμός: 1,3 εκατ.

Εκλογικό σύστημα: Χωρίς ελάχιστο εκλογικό όριο.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Επιτρέπεται η επιστολική ψήφος για πολίτες μόνιμους ή προσωρινούς κατοίκους στην αλλοδαπή. Τα ψηφοδέλτια μέσω ταχυδρομείου θα πρέπει να έχουν παραληφθεί μέχρι τέσσερις ημέρες πριν την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών.

⁶⁶ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Εσθονίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Estonia>, (τελευταία ενημέρωση 7 Οκτωβρίου 2014).

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Τα εκλογικά αποτελέσματα βασίζονται στην μέθοδο της αναλογικότητας, ενώ οι έδρες κατανέμονται βάσει της μεθόδου D' Hondt.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Κάθε πολίτης της Εσθονίας, εκτός εκείνων που έχουν στέρηση της δικαιопρακτικής τους ικανότητας σε ότι αφορά το δικαίωμα του εκλέγειν ή έχουν καταδικαστεί από δικαστήριο για εγκληματικές πράξεις και εκτίουν ποινή σε σωφρονιστικό ίδρυμα. Επίσης, κάθε πολίτης κράτους μέλους της ΕΕ ο οποίος διατηρεί το δικαίωμα του εκλέγειν στο κράτος μέλος προέλευσής του και ο οποίος είναι μόνιμος κάτοικος Εσθονίας, δηλαδή είναι καταγεγραμμένος στα αρχεία πληθυσμού της Εσθονίας.

Εκλογικοί κατάλογοι: Οι ψηφοφόροι, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν, καταγράφονται αυτόματα σε εκλογικούς καταλόγους. Πολίτες κρατών μελών της ΕΕ καταγράφονται ή διαγράφονται κατόπιν αιτήσεως τους. Διαγραφή μπορεί να γίνει και μετά από έγγραφη ειδοποίηση επίσημης αρχής ενός κράτους μέλους ότι ο πολίτης έχει εκφράσει την επιθυμία να ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα σε ένα άλλο κράτος μέλος της ΕΕ.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 21 ετών. Μόνιμοι κάτοικοι, οι οποίοι διατηρούν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι.

Υποψηφιότητα: Κατάθεση υποψηφιοτήτων 45 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Ψηφοδέλτια μπορούν να υποβάλλουν πολιτικά κόμματα και ανεξάρτητοι υποψήφιοι. Για τα πολιτικά κόμματα οι υποψήφιοι ανά ψηφοδέλτιο ορίζονται κατ' ελάχιστο σε 12. Για κάθε υποψήφιο απαιτείται η κατάθεση ποσού πενταπλάσιου του ελάχιστου μηνιαίου μισθού (για το 2014 ποσό 1.775€).

Ασυμβίβαστο: Τα προβλεπόμενα από τις κοινές διατάξεις και επιπλέον το προσωπικό των ενόπλων δυνάμεων και των δυνάμεων ασφαλείας.

Προεκλογική εκστρατεία: Η έναρξή της ορίζεται 45 ημέρες πριν και η λήξη της την προηγούμενη, πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών.

Χρηματοδότηση: Ισχύει η αυτοχρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων και των ανεξαρτήτων υποψηφίων. Δεν προβλέπεται πλαφόν δαπανών προεκλογικής εκστρατείας. Οι πόροι προέρχονται από συνδρομές μελών, δωρεές ιδιωτών, πόρους των κομμάτων από περιουσιακά τους στοιχεία, δάνεια και τη χρηματοδότηση των κομμάτων από τον κρατικό προϋπολογισμό. Ανώνυμες δωρεές από νομικές οντότητες δεν επιτρέπονται. Εντός μηνός μετά τη διεξαγωγή των εκλογών, τα πολιτικά κόμματα και οι ανεξάρτητοι υποψήφιοι υποχρεούνται να υποβάλλουν αναφορά στην Εθνική Επιτροπή Εκλογών, σχετικά με τις πηγές χρηματοδότησης και τις δαπάνες της προεκλογικής εκστρατείας.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Δεν προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις. Η νομοθεσία για τις ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις επιβάλλει την πολιτική ισορροπία ως θεμελιώδη. Απαγορεύεται η υπαίθρια πολιτική διαφήμιση (outdoor advertising) κατά την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών.

Δημοσκοπήσεις: Δεν προβλέπονται περιορισμοί.

2.9 ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ (ΥΚ)⁶⁷

Αριθμός ευρωβουλευτών: 73, Πληθυσμός: 63,8 εκατ.

Εκλογικό σύστημα: Χωρίς ελάχιστο εκλογικό όριο και τοπικό «κλειστό» σύστημα ψηφοδελτίου.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική, επιστολική ψήφος κατόπιν αιτήσεως.

Εκλογικές περιφέρειες: Η επικράτεια διαιρείται σε 12 εκλογικές περιφέρειες Σκωτία, Ουαλία, Βόρειος Ιρλανδία και εννέα περιοχές της Μεγάλης Βρετανίας (Ανατολική περιφέρεια, Μέσο-ανατολική, Λονδίνο, Βορειοδυτική, Βορειοανατολική, Νοτιοδυτική, Νοτιοανατολική, Μεσο-δυτική, Yorkshire, Humberside).

Κατανομή εδρών: Ανά περιφέρειες, με ελάχιστες τρεις έδρες ανά περιφέρεια και κατανομή με εφαρμογή της μεθόδου D' Hondt.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Πολίτες του Ηνωμένου Βασιλείου, της ΕΕ και της Κοινοπολιτείας, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους και δεν έχουν στέρηση του δικαιώματος του εκλέγειν. Σ' αντίθεση με τις εθνικές βουλευτικές εκλογές, μέλη της Βουλής των Λόρδων επιτρέπεται να ψηφίσουν στις ευρωεκλογές. Βρετανοί πολίτες, οι οποίοι διαμένουν στην αλλοδαπή και το προσωπικό των ενόπλων δυνάμεων θα πρέπει να υποβάλλουν δήλωση εκλεξιμότητας, ώστε να μπορούν να ψηφίσουν.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 18 ετών. Πολίτες του Ηνωμένου Βασιλείου, της ΕΕ και της Κοινοπολιτείας, με πλήρη πολιτικά δικαιώματα.

Υποψηφιότητα: Κατάθεση 5.000 λιρών Αγγλίας για κάθε ψηφοδέλτιο κόμματος και για κάθε περιφέρεια, ή το ισόποσο για κάθε ανεξάρτητη υποψηφιότητα. Η κατάθεση δεν επιστρέφεται εάν το κόμμα ή ο ανεξάρτητος υποψήφιος συγκεντρώσει λιγότερο από το 2,5% των ψήφων της περιφέρειας.

Προεκλογική εκστρατεία: Δεν προβλέπεται επίσημη ημερομηνία έναρξης της προεκλογικής εκστρατείας. Για τις ευρωεκλογές το 2014 πραγματοποιήθηκε

⁶⁷ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ του Ηνωμένου Βασιλείου, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/United-Kingdom>, (τελευταία ενημέρωση 8 Οκτωβρίου 2014).

ενημερωτική εκστρατεία με στόχο την ευαισθητοποίηση των πολιτών για συμμετοχή στην ψηφοφορία, με έναρξη την 01/04/2014 και στην περιφέρεια της Βορείου Ιρλανδίας την 14/04/2014.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Δεν υπάρχουν περιορισμοί.

Δημοσκοπήσεις: Δημοσκοπήσεις κοινής γνώμης μπορούν να δημοσιεύονται και να ανακοινώνονται μέχρι την ημέρα της ψηφοφορίας. Δημοσκοπήσεις εξόδου (exit polls) επιτρέπεται να δημοσιοποιούνται μετά την 21,00' τοπική ώρα της τελευταίας ημέρας της ψηφοφορίας.

2.10 ΙΡΛΑΝΔΙΑ (ΙΕ)⁶⁸

Αριθμός ευρωβουλευτών: 11, Πληθυσμός: 4,5 εκατ.

Νομική βάση: Με τους εκλογικούς νόμους της Ιρλανδίας του 1992, 1997, 1998, 2001, 2002, 2004.

Εκλογικό σύστημα: Χωρίς ελάχιστο εκλογικό όριο. Εκλογή των υποψηφίων με βάση το σύστημα ενιαίου ψηφοδέλτιου με έκφραση προτιμήσεων (Single Transferable Vote- STV).

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Επιστολική ψήφος σε ειδικές μόνο περιπτώσεις (προσωπικό ενόπλων δυνάμεων και στελέχη αποστολών στην αλλοδαπή, καθώς και σπουδαστές που φοιτούν εκτός του τόπου διαμονής).

Εκλογικές περιφέρειες: Μετά τη μείωση των εδρών από 12 σε 11, για τις ευρωεκλογές του 2014 οι περιφέρειες μειώθηκαν από 4 σε 3, από τις οποίες δύο εκλέγουν 4 μέλη και μία 3 μέλη. Οι περιφέρειες είναι: α) το Δουβλίνο, β) κεντρική χώρα, βόρεια και δυτική, γ) νότος. Επιτρέπεται η υποβολή υποψηφιότητας σε μία μόνο εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Εφαρμόζεται το ημι-αναλογικό σύστημα ενιαίου ψηφοδέλτιου με έκφραση προτιμήσεων (STV). Το εκλογικό όριο για να εκλεγεί ένας υποψήφιος ορίζεται ως: $q = \frac{V}{s}$ όπου V το σύνολο των ψήφων και s το σύνολο των εδρών. Οι υποψήφιοι καταγράφονται στο ψηφοδέλτιο με αλφαβητική σειρά. Εκλέγονται οι υποψήφιοι οι οποίοι συγκεντρώνουν το εκλογικό όριο. Κάθε ψηφοφόρος ψηφίζει έναν υποψήφιο πρώτης προτίμησής του και επιπρόσθετα υποδεικνύει κατά σειρά εναλλακτικής προτίμησης τον ή τους υποψηφίους στους οποίους επιθυμεί να μεταφερθεί η ψήφος του, στην περίπτωση κατά την οποία ο υποψήφιος της πρώτης προτίμησης έχει συγκεντρώσει ήδη το εκλογικό όριο για να βρεθεί στην Ευρωβουλή ή έχει συγκεντρώσει πολύ λίγες ψήφους και κατά συνέπεια αποκλείεται.

⁶⁸ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Ιρλανδίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Ireland>, (τελευταία ενημέρωση 7 Οκτωβρίου 2014).

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Όλοι οι πολίτες κρατών μελών της ΕΕ κάτοικοι Ιρλανδίας με πλήρη πολιτικά δικαιώματα, εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους, έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν σε μία εκλογική περιφέρεια. Ιρλανδοί πολίτες κάτοικοι της αλλοδαπής έστω και σε κράτη μέλη της ΕΕ δεν έχουν το δικαίωμα ψήφου με εξαίρεση ειδικές κατηγορίες όπως διπλωμάτες, ή στελέχη των ενόπλων δυνάμεων.

Εκλογικός κατάλογος: Ενημερώνονται κάθε Νοέμβριο και αναρτώνται τον επόμενο Φεβρουάριο. Πολίτες οι οποίοι επιθυμούν την εγγραφή υποβάλλουν αίτηση μέχρι και 15 εργάσιμες ημέρες πριν την ημερομηνία των εκλογών.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 21 ετών. Κάθε πολίτης κράτους μέλους της ΕΕ κάτοικος Ιρλανδίας με πλήρη πολιτικά δικαιώματα.

Υποψηφιότητα: Οι υποψήφιοι οι οποίοι συμμετέχουν στα ψηφοδέλτια των κομμάτων ορίζονται από τα κόμματα. Ανεξάρτητοι υποψήφιοι πρέπει να συγκεντρώνουν 60 υπογραφές υποστηρικτών τους. Κόμματα και ανεξάρτητοι υποψήφιοι υποχρεούνται να παρουσιάζουν και κατάλογο των αντικαταστατών τους, σε περίπτωση αποχώρησής/παραίτησής τους από το Κοινοβούλιο.

Προεκλογική εκστρατεία: Προβλέπεται μόνο ο περιορισμός λήξης των προεκλογικών εκδηλώσεων 24 ώρες πριν τη διεξαγωγή των εκλογών.

Χρηματοδότηση: Με βάση τη σχετική Εκλογική Πράξη (1997) ορίζονται όρια για τις ατομικές εκλογικές δαπάνες του υποψηφίου, καθώς και για τις δαπάνες που πραγματοποιεί για λογαριασμό του το κόμμα του ή άλλος οργανισμός. Ορίζεται «εκλογικός υπεύθυνος» (election agent) για κάθε κόμμα ή ανεξάρτητο υποψήφιο, μέσω του οποίου ελέγχονται οι ροές των δαπανών. Το όριο δαπανών για τις ευρωεκλογές ορίζεται σε 230.000€ ανά υποψήφιο. Γραπτή δήλωση δαπανών υποβάλλεται στην Επιτροπή Δημοσίων Προμηθειών (Public Life Commission) εντός 56 ημερών μετά τη διεξαγωγή των εκλογών και ελέγχονται από το Ιρλανδικό Κοινοβούλιο (House of Oireachtas). Υποψήφιοι που εκλέγονται, καθώς και υποψήφιοι που έχουν συγκεντρώσει τουλάχιστον το ένα τέταρτο του εκλογικού μέτρου στην εκλογική τους περιφέρεια, υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης των εκλογικών δαπανών τους. Το μέγιστο ποσό της χρηματοδότησης δεν μπορεί να είναι μικρότερο από 38.092€ ή το πραγματικό ποσό των δαπανών του υποψηφίου. Επίσης, κάθε υποψήφιος δικαιούται δωρεάν αποστολής μέσω ταχυδρομείου προεκλογικού εγγράφου σε κάθε ψηφοφόρο της εκλογικής του περιφέρειας. Κάθε δωρεά (χρηματική, ακίνητα, αγαθά, υπηρεσίες) που προσφέρεται για πολιτικό σκοπό και η οποία υπερβαίνει τα 600€ σε ετήσια βάση, δηλώνεται επίσης στην Επιτροπή Δημοσίων Προμηθειών. Οι υποψήφιοι υποχρεούνται να τηρούν τραπεζικό λογαριασμό κατάθεσης χρηματικών δωρεών, όταν αυτές υπερβαίνουν τα 100€. Το τραπεζικό ίδρυμα σε ετήσια βάση εκδίδει βεβαίωση ότι όλες οι χρηματικές δωρεές εμφανίζονται στην κίνηση καταθέσεων του λογαριασμού και ότι όλες οι κινήσεις αναλήψεων έγιναν για την κάλυψη πολιτικών σκοπών. Ανώνυμη χρηματική δωρεά

άνω των 100€ απαγορεύεται. Το μέγιστο ποσό χρηματικής δωρεάς σε ετήσια βάση από έναν δωρητή ορίζεται σε 200€. Σε περίπτωση εταιρικής δωρεάς άνω των 200€ ο δωρητής θα πρέπει να έχει καταχωρηθεί στην Επιτροπή Δημοσίων Προμηθειών και να παρέχει στον παραλήπτη έγγραφη δήλωση ότι η δωρεά είναι εγκεκριμένη από τα όργανα της εταιρικής διοίκησης (συμβούλιο, διαχειριστές, μέτοχοι κτλ). Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Το κρατικό ραδιοτηλεοπτικό δίκτυο εξασφαλίζει δίκαιη πρόσβαση σε όλους τους υποψηφίους και κόμματα. Δημοσκοπήσεις: δεν επιτρέπονται 24 ώρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών.

2.11 ΙΣΠΑΝΙΑ (ES)⁶⁹

Αριθμός ευρωβουλευτών: 54, Πληθυσμός: 46,7 εκατ.

Νομική βάση: Α) Οργανικοί Νόμοι: 5/1985, 1/1987, 8/1991, 6/1992, 13/1994, 3/1995, 1/1997, 3/1998, 8/1999, 6/2002, 1/2003, 16/2003, 3 και 9/2007, 8/2010, 2, 3 και 7/2011. Β) Βασιλικά διατάγματα: 605/1999, 1382/2002, 1612/2007, 422/2011.

Εκλογικό σύστημα: Χωρίς ελάχιστο εκλογικό όριο, με «κλειστά» ψηφοδέλτια.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Επιστολική ψήφος προβλέπεται για πολίτες, οι οποίοι δεν βρίσκονται την ημέρα των εκλογών στην περιοχή όπου είναι εγγεγραμμένοι, ή αδυνατούν να προσέλθουν στην κάλπη. Αίτηση επιστολικής ψήφου κατατίθεται σε όλα τα ταχυδρομικά καταστήματα μέχρι και τη δεκάτη ημέρα πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Στη συνέχεια, η υπηρεσία εκλογικών καταλόγων αποστέλει στον ψηφοφόρο το πρότυπο επιστολικής ψήφους με συστημένη επιστολή. Ο ψηφοφόρος θα πρέπει μέχρι την τρίτη ημέρα πριν την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών να αποστείλει την επιστολική του ψήφο με συστημένη επιστολή και δωρεάν ταχυδρομικά έξοδα.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια

Κατανομή εδρών: Εφαρμογή ενός αναλογικού συστήματος της μεθόδου D' Hondt.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Ισπανοί πολίτες και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, εκτός από : Α) Πρόσωπα τα οποία έχουν καταδικαστεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση σε ποινή στέρησης του δικαιώματος, είτε ως κύριας είτε ως δευτερεύουσας ποινής, κατά το χρόνο ισχύος της ποινής. Β) Πρόσωπα τα οποία έχουν κηρυχθεί ανάκαινα για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν με τελεσίδικη δικαστική απόφαση. Γ) Πρόσωπα που νοσηλεύονται σε ψυχιατρική κλινική με

⁶⁹ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Ισπανίας <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Spain>, (τελευταία ενημέρωση 8 Οκτωβρίου 2014).

δικαστική έγκριση, στην οποία σαφώς αναφέρεται η ανικανότητα του νοσηλευομένου/νης για άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν.

Εκλογικός κατάλογος: Ανανέωση ενημέρωσης κάθε μήνα.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 18 ετών. Ισπανοί πολίτες και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ κάτοικοι Ισπανίας, ο οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις του δικαιώματος του εκλέγεσθαι στη χώρα προέλευσής τους.

Υποψηφιότητα: Τα ψηφοδέλτια των υποψηφίων κατατίθενται μεταξύ της 15^{ης} και 20^{ης} ημέρας, μετά την ημερομηνία επίσημης προκήρυξης των ευρωεκλογών. Θα πρέπει να φέρουν διακριτικό όνομα, σύμβολο ή αρχικά του κόμματος, του συνασπισμού, της ομοσπονδίας ή της ομάδας που υποστηρίζει τους υποψηφίους καθώς και το πλήρες ονοματεπώνυμό τους. Τα σύμβολα και τα αρχικά των ψηφοδελτίων δεν θα πρέπει να προκαλούν σύγχυση σε σχέση με άλλα παρόμοια, τα οποία νόμιμα χρησιμοποιούνται, ή να παραπέμπουν στη σημαία και τα εθνόσημα της Ισπανίας, ή ονόματα και σύμβολα που σχετίζονται με το θρόνο. Κάθε ψηφοδέλτιο θα πρέπει να περιλαμβάνει τόσους υποψηφίους όσος και ο αριθμός των προς πλήρωση εδρών. Επιτρέπεται η υποβολή υποψηφιότητας σε ένα ψηφοδέλτιο.

Ασυμβίβαστο: Τα προβλεπόμενα από τις κοινές διατάξεις και επιπλέον: - Τα μέλη της Ισπανικής Βασιλικής Οικογένειας και οι σύζυγοί τους.

- Ο πρόεδρος του Συνταγματικού Δικαστηρίου, του Ανωτάτου Δικαστηρίου, του Συμβουλίου του Κράτους, του Ελεγκτικού Δικαστηρίου.

- Δικαστές του Συνταγματικού Δικαστηρίου, μέλη του Γενικού Δικαστικού Συμβουλίου και του Ελεγκτικού Δικαστηρίου.

- Ο διαμεσολαβητής (Ombudsman) και οι αναπληρωτές του.

- Ο Γενικός Συνήγορος (Fiscal General del Estado).

- Ο Διευθυντής του γραφείου του πρωθυπουργού, γενικοί γραμματείς υπουργείων, διευθυντές γραφείων υπουργών.

- Διαπιστευμένοι διπλωματικών αποστολών με επίσημη κατοικία στην αλλοδαπή ή την έδρα διεθνών οργανισμών.

- Εν ενεργεία Δικαστές και Εισαγγελείς, καθώς και στελέχη των ενόπλων δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας.

- Οι πρόεδροι και τα μέλη των εκλογικών επιτροπών.

- Κυβερνητικοί εκπρόσωποι και οι αναπληρωτές τους σε αυτόνομες κοινότητες και επαρχίες ή παρόμοιες αρχές.

- Ο πρόεδρος της Ισπανικής εταιρείας ραδιοτηλεοπτικών μέσων και των θυγατρικών της.

- Οι πρόεδροι, οι διευθυντές και τα στελέχη αυτόνομων κρατικών οργανισμών με ευθύνη το σύνολο της επικράτειας, καθώς και οι κυβερνητικοί εκπρόσωποι στους οργανισμούς αυτούς.

- Οι πρόεδροι τα μέλη των συμβουλίων και οι διευθυντές οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης με ευθύνη το σύνολο της επικράτειας.

- Ο διοικητής και ο υποδιοικητής της Τράπεζας της Ισπανίας, καθώς και τα μέλη του συμβουλίου και οι διευθυντές του Κρατικού Πιστωτικού Ιδρύματος.
- Ο πρόεδρος, ο γενικός γραμματέας και τα μέλη του Συμβουλίου Πυρηνικής Ασφάλειας.
- Πρόσωπα που ασκούν λειτουργία σε ανώτατο επίπεδο κάθε Υπουργείου, σε τοπικές υπηρεσίες υπό τη μέριμνα του κράτους.
- Πρόεδροι, διευθυντές και στελέχη αυτόνομων κρατικών οργανισμών τοπικής εμβέλειας, καθώς και οι εκπρόσωποι της κυβέρνησης σε αυτούς.
- Τοπικοί εκπρόσωποι της κρατικής ραδιοτηλεόρασης, καθώς και διευθυντές τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών, που αναφέρονται σε αυτόνομες κοινότητες.
- Πρόεδροι, μέλη του διοικητικού συμβουλίου και διευθυντές τοπικών οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης.
- Γενικοί γραμματείς της κυβέρνησης σε περιφερειακές αντιπροσωπείες.
- Περιφερειακοί εκπρόσωποι του Γραφείου Εκλογικού Μητρώου.
- Κάθε πρόσωπο το οποίο ασκεί λειτουργία, οριζόμενο και αμειβόμενο από άλλο κράτος, στο οποίο η λειτουργία αυτή αποτελεί αιτία ασυμβίβαστου.
- Οι πρόεδροι και τα μέλη των γραφείων αυτόνομων κοινοτήτων.
- Εκπρόσωποι της κυβέρνησης σε λιμενικές αρχές, οργανισμούς απορροής ποταμών, οργανισμούς διοδίων αυτοκινητοδρόμων, του πολεοδομικού οργανισμού COPLACO.
- Πρόεδροι, μέλη του διοικητικού συμβουλίου, γενικοί διευθυντές, διαχειριστές, ή κατέχοντες αντίστοιχα αξιώματα, σε δημοσίους φορείς, κρατικά μονοπώλια, και εταιρείες οποιασδήποτε νομικής μορφής, των οποίων, άμεσα ή έμμεσα, η πλειοψηφία των μετοχών ελέγχεται από μία δημόσια οντότητα, καθώς και των δημόσια χρηματοδοτούμενων αποταμιευτικών τραπεζών.
- Μέλη των νομοθετικών συνελεύσεων ανεξαρτήτων κοινοτήτων.

Προεκλογική εκστρατεία: Η ημερομηνία έναρξης ορίζεται 38 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών και διαρκεί 15 ημέρες.

Χρηματοδότηση: Το κράτος επιχορηγεί κόμματα, συνασπισμούς κομμάτων, πολιτικές ομάδες, ανάλογα με τις έδρες που καταλαμβάνουν και τους ψήφους που λαμβάνουν.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Κόμματα, συνασπισμοί κομμάτων, πολιτικές ομάδες, δικαιούνται δωρεάν πρόσβασης σε πολιτικές εκπομπές στους κρατικούς ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς.

Δημοσκοπήσεις: Απαγορεύεται η δημοσίευση ή κοινοποίηση με κάθε μέσο πέντε ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών.

2.12 ΙΤΑΛΙΑ (ΙΤ)⁷⁰

Αριθμός ευρωβουλευτών: 73, Πληθυσμός: 59,6 εκατ.

Νομική βάση: Νόμοι 18/1979 και 10/2009. Διάταγμα 408/1994, Νόμος 483/1994, 78/2004, 90/2004. Για την προεκλογική εκστρατεία: Νόμος 212/1956, 130/1975, 155/1993, 28/2000. Για τη χρηματοδότηση: Ν96/2012.

Εκλογικό σύστημα: Αναλογικό σύστημα, με ελάχιστο εκλογικό όριο 4% και δυνατότητα ψήφου προτίμησης (μέχρι τρεις υποψηφίους).

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Επιστολική ψήφος μόνο για Ιταλούς πολίτες μόνιμους κατοίκους στην αλλοδαπή.

Εκλογικές περιφέρειες: Η επικράτεια διαιρείται σε πέντε περιφέρειες (Βορειοδυτική, Βορειοανατολική, Κεντρική, Νότια, Νησιά).

Κατανομή εδρών: Κάθε περιφέρεια εκλέγει ένα αριθμό υποψηφίων, ανάλογα με τον αριθμό των κατοίκων όπως αυτός προκύπτει από τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής. Οι έδρες κατανέμονται στις εκλογικές περιφέρειες με βάση το εκάστοτε Προεδρικό Διάταγμα. Για τις ευρωεκλογές του 2014 η κατανομή των εδρών είχε ως εξής: Βορειοδυτική περιφέρεια έδρες 20, Βορειοανατολική 14, Κεντρική 14, Νότια 17, Νησιά 8.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Όλοι οι Ιταλοί πολίτες, καθώς και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, ο οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους του τόπου διαμονής τους στην Ιταλία. Επίσης, μπορούν να ψηφίζουν για Ιταλούς υποψηφίους Ιταλοί πολίτες κάτοικοι άλλων κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο AIRE (the registry office for the Italians Abroad). Ιταλοί πολίτες και τα συγγενικά τους πρόσωπα που κατοικούν μαζί τους και είναι προσωρινοί κάτοικοι άλλου κράτους μέλους της ΕΕ για επαγγελματικούς λόγους ή λόγω σπουδών, μπορούν κατόπιν αιτήσεως τους να ψηφίζουν στο Δημαρχείο του τόπου κατοικίας τους στην Ιταλία.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 25 ετών. Ιταλοί πολίτες εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους.

Υποψηφιότητα: Τα ψηφοδέλτια των ανεξάρτητων υποψηφίων θα πρέπει να υποστηρίζονται ανά περιφέρεια από 30.000 υπογραφές κατ' ελάχιστο και μέχρι 35.000 υπογραφές το μέγιστο). Εξαιρούνται τα ψηφοδέλτια κομμάτων που κατέρχονται στις εκλογές και τα οποία έχουν κερδίσει τουλάχιστον μία έδρα στις τελευταίες ευρωεκλογές ή ανήκουν σε ομάδα κομμάτων του Ιταλικού Κοινοβουλίου.

⁷⁰ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Ιταλίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Italy>, (τελευταία ενημέρωση 8 Οκτωβρίου 2014).

Τα ψηφοδέλτια πρέπει να κατατεθούν στα εκλογικά γραφεία κάθε περιφέρειας μέχρι την 39η ημέρα πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Δεν είναι αποδεκτά ψηφοδέλτια τα οποία δεν περιλαμβάνουν υποψηφίους και των δύο φύλων. Τουλάχιστον το 1/3 των υποψηφίων θα πρέπει να ανήκουν στο φύλο εκπροσωπείται λιγότερο. Οι υποψήφιοι αποδέχονται να αυτοπαρουσιαστούν μέσω γραπτής δήλωσης.

Προεκλογική εκστρατεία: Η ημερομηνία των εκλογών ορίζεται με Προεδρικό Διάταγμα. Η επίσημη εκστρατεία αρχίζει 30 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Προεκλογικές συγκεντρώσεις επιτρέπονται μόνο με την άδεια του Κοσμήτορα. Η αφισκοκόλληση επιτρέπεται μόνο σε ειδικούς χώρους, οι οποίοι προσφέρονται από του Δήμους. Την προηγούμενη και την ημέρα των εκλογών απαγορεύονται οι προεκλογικές συγκεντρώσεις σε δημόσιο χώρο.

Χρηματοδότηση: Η δημόσια επιχορήγηση στις εκλογικές δαπάνες μειώθηκε σημαντικά με τον νόμο 96/06-07-12 και τέθηκε πλαφόν και για τις ευρωεκλογές. Η δημόσια συμμετοχή μειώνεται κατά 5%, στην περίπτωση ψηφοδελτίων που παραβαίνουν την αρχή των ίσων ευκαιριών μεταξύ των δύο φύλων

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Ορίζεται από τη νομοθεσία.

Δημοσκοπήσεις: Επιτρέπεται η δημοσίευση μέχρι 15 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Απαγορεύεται η δημοσίευση δημοσκοπήσεων εξόδου (exit polls) πριν από την επίσημη ώρα κλεισίματος της κάλπης.

2.13 ΟΛΛΑΝΔΙΑ Ή ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ (NL)⁷¹

Αριθμός ευρωβουλευτών: 26, Πληθυσμός: 16,7 εκατ.

Νομική βάση: Εκλογικός Νόμος 28/09/1989 (Kieswet), επικαιροποίηση 01/03/2004.

Εκλογικό σύστημα: Χωρίς εκλογικό όριο, με δικαίωμα προτίμησης.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Ολλανδοί πολίτες κάτοικοι στην αλλοδαπή έχουν τη δυνατότητα να ψηφίζουν μέσω τηλεξυδίου ή διαδικτύου (mail).

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Εφαρμογή της μεθόδου D' Hondt.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Όλοι οι πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, με πλήρη δικαιώματα του εκλέγειν στο κράτος μέλος προέλευσής τους.

⁷¹ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Ολλανδίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Netherlands>, (τελευταία ενημέρωση 10 Οκτωβρίου 2014).

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 18 ετών. Όλοι οι πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι διαθέτουν πλήρη δικαιώματα του εκλέγεσθαι στο κράτος μέλος προέλευσής τους.

Υποψηφιότητα: Εάν το κόμμα λαμβάνει μέρος για πρώτη φορά, ή εάν δεν κατέχει τουλάχιστον μια έδρα στις προηγούμενες ευρωεκλογές, το ψηφοδέλτιο των υποψηφίων του θα πρέπει να συνοδεύεται από τουλάχιστον 30 υπογραφές ψηφοφόρων. Προβλέπεται κατάθεση ποσού 11.250€ για κόμματα τα οποία δεν εκπροσωπούνται στο απερχόμενο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το ποσό επιστρέφεται στα κόμματα τα οποία λαμβάνουν τουλάχιστον τα τρία τέταρτα του εκλογικού διαιρέτη (ελάχιστος αριθμός ψήφων, οι οποίοι απαιτούνται για να κερδηθεί μία έδρα).

Προεκλογική εκστρατεία:

Χρηματοδότηση: Δεν προβλέπεται.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Ο χρόνος κατανέμεται από την Κυβέρνηση.

Δημοσκοπήσεις: Δεν προβλέπονται περιορισμοί.

2.14 ΚΡΟΑΤΙΑ (HR)⁷²

Αριθμός ευρωβουλευτών: 11, Πληθυσμός: 4,2 εκατ.

Νομική βάση: Το Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Κροατίας (55/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10). Πράξεις περί της εκλογής μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου 92/10 και 23/13. Πράξη περί εκλογικών καταλόγων 144/12. Πράξεις περί χρηματοδότησης πολιτικών δραστηριοτήτων 24/11, 61/11, 27/13, 48/13. Κανονισμός λειτουργίας και χρήσης μέσων μαζικής επικοινωνίας 165/03 και 105/07.

Εκλογικό σύστημα: Εκλογικό όριο 5% και δικαίωμα προτίμησης.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Δεν προβλέπεται επιστολική ψήφος.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Αναλογική με βάση την ψήφο προτίμησης.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Όλοι οι Κροάτες πολίτες, καθώς οι πολίτες κρατών μελών της ΕΕ μόνιμοι ή προσωρινοί κάτοικοι Κροατίας, με πλήρη δικαιώματα του εκλέγειν στο κράτος μέλος προέλευσής τους.

⁷² Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Ολλανδίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Croatia>, (τελευταία ενημέρωση 10 Οκτωβρίου 2014).

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 18 ετών. Όλοι οι Κροάτες πολίτες, καθώς και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, μόνιμοι ή προσωρινοί κάτοικοι Κροατίας, οι οποίοι διαθέτουν πλήρη δικαιώματα του εκλέγεσθαι.

Υποψηφιότητα: Υποβολή ψηφοδελτίων υποψηφίων έχουν όλα τα κόμματα, τα οποία είναι καταγεγραμμένα στη Δημοκρατία της Κροατίας μέχρι την ημέρα επίσημης προκήρυξης των ευρωεκλογών, καθώς και υποψήφιοι οι οποίοι υποστηρίζονται από τουλάχιστον 5.000 υπογραφές ψηφοφόρων. Κροάτες πολίτες, οι οποίοι υποβάλλουν υποψηφιότητα προς εκλογή στο αξίωμα του ευρωβουλευτή σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ δεν έχουν το δικαίωμα ψήφου ή υποβολής υποψηφιότητας στη Δημοκρατία της Κροατίας, κατά την αντίστοιχη εκλογική αναμέτρηση. Η κατάθεση ψηφοδελτίων των υποψηφίων πραγματοποιείται μέχρι και 14 ημέρες μετά την επίσημη προκήρυξη των ευρωεκλογών.

Εκλογικός κατάλογος: Όλοι οι Κροάτες πολίτες, ψηφοφόροι άνω των 18 ετών, περιλαμβάνονται στους εκλογικούς καταλόγους. Πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ μόνιμοι ή προσωρινοί κάτοικοι Κροατίας οι οποίοι επιθυμούν να ψηφίσουν υποβάλλουν σχετική αίτηση στην επίσημη εκλογική επιτροπή 30 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών.

Ασυμβίβαστο: Τα προβλεπόμενα από τις κοινές διατάξεις και επί πλέον: Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας της Κροατίας, Πρωθυπουργός, Υπουργοί, βουλευτές του Κροατικού Κοινοβουλίου, μέλη της Κυβέρνησης της Κροατίας, δικαστής στο Συνταγματικό Δικαστήριο, δικαστής, δικηγόρος του Κράτους ή αναπληρωτής του, δικηγόρος, διευθυντής δημόσιου οργανισμού, γραμματέας της Κυβέρνησης, διευθυντής του γραφείου της προεδρίας της Δημοκρατίας της Κροατίας, πρέσβης, νομάρχης και αντινομάρχης, δήμαρχος και αντιδήμαρχος της πόλης του Ζάγκρεμπ, μέλος των ενόπλων δυνάμεων, μέλος της επιτροπής εμπορίου (Trade Association Committee), μέλος πιστωτικού ιδρύματος εθνικής σημασίας, μέλος νομικού προσώπου το οποίο αναφέρεται στο Κοινοβούλιο της Κροατίας. Άτομα τα οποία κατέχουν τα πιο πάνω αξιώματα έχουν το δικαίωμα να θέτουν υποψηφιότητα στις ευρωεκλογές αλλά σε περίπτωση εκλογής τους εκπίπτουν από το αξίωμα που κατείχαν.

Προεκλογική εκστρατεία: Ως έναρξη ορίζεται η ημερομηνία προκήρυξης των ευρωεκλογών και λήξη 24 ώρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής.

Χρηματοδότηση: Από διαθέσιμα των υποψηφίων και δωρεές. Κόμματα και ψηφοδέλτια υποψηφίων, τα οποία λαμβάνουν τουλάχιστον το 5% των ψήφων δικαιούνται χρηματοδότηση δαπανών από τον κρατικό προϋπολογισμό. Κάθε συναλλαγή που αφορά την προεκλογική εκστρατεία πραγματοποιείται μέσω ειδικών λογαριασμών, τους οποίους ανοίγουν οι υποψήφιοι το αργότερο την ημέρα υποβολής των υποψηφιοτήτων τους και το νωρίτερο ένα χρόνο πριν τον προβλεπόμενο χρόνο διεξαγωγής των εκλογών. Το συνολικό ποσό δαπανών ανά ψηφοδέλτιο δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 1.500.000 Κούνα Κροατίας ή

197.000€ περίπου, (1€=7,63Κούνα). Τα κόμματα και οι ανεξάρτητοι υποψήφιοι υποχρεούνται να δημοσιεύουν τα έσοδα και τις δαπάνες της προεκλογικής εκστρατείας στα μαζικά μέσα επικοινωνίας και να υποβάλουν σχετική αναφορά στην επίσημη εκλογική επιτροπή.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Όλα τα δημόσια μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι υποχρεωμένα να εξασφαλίζουν στα κόμματα και τους ανεξάρτητους υποψηφίους τα προβλεπόμενα από τον Κανονισμό λειτουργίας των ηλεκτρονικών μέσων για τη διεξαγωγή προεκλογικής εκστρατείας. Το διάστημα από τη λήξη της προεκλογικής εκστρατείας (24 ώρες πριν τη διεξαγωγή) μέχρι το κλείσιμο της κάλπης (electoral silence), απαγορεύεται η δημοσίευση ή αναφορά κάθε είδους δηλώσεων ή προβλέψεων για το αποτέλεσμα, δηλώσεων, σχολίων, συνεντεύξεων, φωτογραφιών των υποψηφίων. Φορείς, ο οποίοι προσφέρουν υπηρεσίες διαφήμισης και προώθησης για τη διεξαγωγή της προεκλογικής εκστρατείας υποχρεούνται να δημοσιοποιούν τον τιμοκατάλογο των υπηρεσιών που προσφέρουν στο διαδίκτυο και να τον υποβάλουν στην επίσημη εκλογική επιτροπή.

Δημοσκοπήσεις: Απαγορεύεται οποιαδήποτε αναφορά 24 ώρες πριν την έναρξη διεξαγωγής της ψηφοφορίας και μέχρι το κλείσιμο της κάλπης.

2.15 ΚΥΠΡΟΣ (CY)⁷³

Αριθμός ευρωβουλευτών: 6, Πληθυσμός: 0,8 εκατ.

Νομική βάση: Το νομικό κείμενο που ορίζει τις ευρωεκλογές του 2009, ο νόμος περί εκλογής Μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του 2004, ο νόμος περί εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, ο νόμος περί Αρχείου του Πληθυσμού. Η πρόσβαση στα ΜΜΕ ορίζεται από: α) το νόμο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών του 1998, β) τους Κανονισμούς περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών του 2000.

Εκλογικό σύστημα: Εκλογικό όριο 1,8% και δικαίωμα προτίμησης (μέχρι 2 ψήφοι προτίμησης).

Τύπος Ψηφοφορίας: Υποχρεωτική, χωρίς όμως η αποχή να επιφέρει ποινές. Δεν προβλέπεται αναδρομική και επιστολική ψηφοφορία.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών⁷⁴: Για την κατανομή των εδρών αθροίζεται το σύνολο των εγκύρων ψήφων, το οποίο διαιρείται με το σύνολο των εδρών. Το πηλίκο που

⁷³ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Κύπρου, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Cyprus>, (τελευταία ενημέρωση 11 Οκτωβρίου 2014).

⁷⁴ Ιστότοπος του Υπουργείου Εσωτερικών της Κύπρου για τις Ευρωεκλογές του 2014, http://www.euroelections2014.gov.cy/gr/06_02_FirstAllocationOfSeats.htm (τελευταία ενημέρωση 11 Οκτωβρίου 2014).

προκύπτει, παραλειπομένου του κλάσματος, αποτελεί το εκλογικό μέτρο. Με το εκλογικό μέτρο διαιρείται, στη συνέχεια, η εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού ή ανεξαρτήτου υποψηφίου. Κάθε συνδυασμός δικαιώνεται με τόσες έδρες, όσες φορές το εκλογικό μέτρο περιέχεται στην εκλογική του δύναμη. Σε περίπτωση ισοψηφίας μεταξύ δύο ή περισσότερων υποψηφίων του αυτού συνδυασμού, αν οι έδρες που παραχωρούνται στο συνδυασμό αυτό είναι λιγότερες των ισοψηφισάντων υποψηφίων, η παραχώρηση της έδρας κρίνεται με κλήρωση.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Όλοι οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι κατοικούν στην Κυπριακή Δημοκρατία για διάστημα τουλάχιστον 6 μηνών αμέσως πριν την ημερομηνία απόκτησης των εκλογικών τους δικαιωμάτων και οι οποίοι δεν έχουν στερηθεί τα εκλογικά τους δικαιώματα.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 21 ετών. Όλοι οι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι δεν έχουν στερηθεί τα εκλογικά τους δικαιώματα, δεν έχουν καταδικασθεί για σοβαρό ηθικό ή ποινικό αδίκημα, δεν έχουν αποστερηθεί του δικαιώματος του εκλέγεσθαι από δικαστική απόφαση ως αποτέλεσμα εκλογικού αδικήματος, δεν πάσχουν από ψυχική ασθένεια που τους καθιστά ανίκανους να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους ως μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ασυμβίβαστο: Τα προβλεπόμενα από τις κοινές διατάξεις και επί πλέον: Υπουργός, μέλος της Κοινοτικής Συνέλευσης ή του Δημοτικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένου του Δημάρχου, μέλος των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, ο κατέχων άλλο δημόσιο ή δημοτικό αξίωμα ή θέση, ή ο θρησκευτικός λειτουργός, στην περίπτωση αντιπροσώπου εκλεγμένου από την Τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Προεκλογική εκστρατεία: Δεν προβλέπεται χρονικό όριο αλλά επίσημα, ως ημερομηνία έναρξης ορίζεται αυτή της λήξης της προθεσμίας υποβολής υποψηφιοτήτων. Η προεκλογική εκστρατεία λήγει τα μεσάνυχτα, 48 ώρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών.

Χρηματοδότηση: Δεν προβλέπεται ειδική χρηματοδότηση για τη διεξαγωγή των ευρωεκλογών. Τα κόμματα επιδοτούνται σε ετήσια βάση από τον κρατικό προϋπολογισμό, με βάση το ποσοστό των ψήφων που κατέχουν στις αμέσως προηγούμενες βουλευτικές εκλογές. Με τη χρηματοδότηση αυτή καλύπτουν και τις δαπάνες των ευρωεκλογών.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ευθύνεται για την τήρηση της νομοθεσίας και την εξασφάλιση ίσης μεταχείρισης στην πρόσβαση των υποψηφίων στα ΜΜΕ.

Δημοσκοπήσεις: Απαγορεύεται η δημοσιοποίησή τους κατά τις επτά ημέρες που προηγούνται της ημέρας διεξαγωγής των εκλογών. Οι δημοσκοπήσεις εξόδου (exit polls) επιτρέπεται να δημοσιοποιούνται μετά το κλείσιμο της κάλπης στην Κύπρο και

στο κράτος μέλος όπου οι ψηφοφόροι έχουν ψηφίσει τελευταίοι.

2.16 ΛΕΤΤΟΝΙΑ (LV)⁷⁵

Αριθμός ευρωβουλευτών: 8, Πληθυσμός: 2,0 εκατ.

Νομική βάση:

Εκλογικό σύστημα: Εκλογικό όριο 5%.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Επιστολική ψήφος προβλέπεται μόνο για τους πολίτες της Λεττονίας, οι οποίοι διαμένουν στην αλλοδαπή.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Οι έδρες κατανέμονται μέσω συστήματος σταθερής αναλογικότητας. Κόμματα, τα οποία δεν συγκεντρώνουν ποσοστό τουλάχιστον 5% των ψήφων δεν συμμετέχουν στην κατανομή των εδρών. Οι έδρες κατανέμονται στα κόμματα με διαίρεση με διαδοχικούς μονούς αριθμούς (μέθοδος Sainte-League).

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Πολίτες της Δημοκρατίας της Λεττονίας, καθώς και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, που είναι εγγεγραμμένοι στους καταλόγους κατοίκων και τους εκλογικούς καταλόγους της Λεττονίας.

Εκλογικός κατάλογος: Το Γραφείο υποθέσεων Ιθαγένειας και Μετανάστευσης εγγράφει αυτόματα στους εκλογικούς καταλόγους άτομα τα οποία έχουν του δικαίωμα του εκλέγειν. Πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, κάτοικοι Λεττονίας, μπορούν με κατάθεση αίτησή τους στην Κεντρική Εκλογική Επιτροπή, αυτοπροσώπως ή ταχυδρομικά 30 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών, να ζητούν την εγγραφή τους στους εκλογικούς καταλόγους.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 21 ετών. Πολίτες της Δημοκρατίας της Λεττονίας, καθώς και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, που είναι εγγεγραμμένοι στους καταλόγους κατοίκων και τους εκλογικούς καταλόγους της Λεττονίας. Αποκλείονται του δικαιώματος άτομα τα οποία κρίνονται ανίκανα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το νόμο, εκτίουν ποινή φυλάκισης, έχουν καταδικαστεί για σοβαρό αδίκημα και η καταδίκη δεν έχει ακυρωθεί ή διαγραφεί.

Υποψηφιότητα: Κάθε πολιτικό κόμμα εγγεγραμμένο στη Δημοκρατία της Λεττονίας ή συνασπισμός κομμάτων, μπορεί να υποβάλλει ψηφοδέλτιο υποψηφίων στην κεντρική εκλογική επιτροπή, το οποίο πρέπει να συνοδεύεται από το εκλογικό

⁷⁵ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Λεττονίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Latvia>, (τελευταία ενημέρωση 11 Οκτωβρίου 2014).

πρόγραμμα του κόμματος. Κάθε ψηφοδέλτιο δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνει περισσότερους από 16 υποψηφίους. Κάθε υποψήφιος μπορεί να θέτει υποψηφιότητα μόνο με ένα κόμμα. Προβλέπεται κατάθεση ποσού 1.400€ ανά πολιτικό κόμμα. Το πόσο χρηματοδοτείται από το κράτος σε περίπτωση που το κόμμα εκλέξει έναν τουλάχιστον ευρωβουλευτή. Η προθεσμία κατάθεσης υποψηφιοτήτων λήγει 65 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των ευρωεκλογών.

Προεκλογική εκστρατεία: Ορίζεται περίοδος 120 ημερών πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών.

Χρηματοδότηση: Κάθε πολιτικό κόμμα ή συνασπισμός δεν επιτρέπεται να δαπανά ποσό το οποίο να υπερβαίνει το μέσο μηνιαίο ακαθάριστο μισθό του προηγούμενου έτους επί συντελεστή 0,0003 ανά ψηφοφόρο.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Τα ΜΜΕ υποχρεούνται να τηρούν τα προβλεπόμενα από τη σχετική νομοθεσία. Τα γεγονότα θα πρέπει να δημοσιοποιούνται με αντικειμενικό τρόπο, σύμφωνα με τις βασικές αρχές και τη δεοντολογία της επαγγελματικής δημοσιογραφίας. Τα ΜΜΕ υποχρεούνται να δηλώνουν το ύψος των δαπανών και τις πηγές χρηματοδότησης των διαφημίσεων της προεκλογικής εκστρατείας.

Δημοσκοπήσεις: Την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών και μέχρι την 10μη απαγορεύεται τα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας να ανακοινώνουν δημοσκοπήσεις δημοτικότητας κομμάτων, συνασπισμών κομμάτων και μεμονωμένων υποψηφίων.

2.17 ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ (LT)⁷⁶

Αριθμός ευρωβουλευτών: 11, **Πληθυσμός:** 2,9 εκατ.

Νομική βάση: Νόμος της 12/11/2013

Εκλογικό σύστημα: Εκλογικό μέτρο 5%, με δικαίωμα προτίμησης.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Προβλέπεται επιστολική ψήφος.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Κόμματα, τα οποία δεν συγκεντρώνουν ποσοστό τουλάχιστον 5% των ψήφων δεν συμμετέχουν στην κατανομή των εδρών. Ανά ψηφοδέλτιο οι έδρες κατανέμονται μεταξύ των υποψηφίων ανάλογα με τον αριθμό των ψήφων που έλαβε κάθε υποψήφιος, εφαρμόζοντας τη μέθοδο των ποσοστώσεων και των υπολοίπων (method of quota and remainders).

⁷⁶ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Λιθουανίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Lithuania> (τελευταία ενημέρωση 11 Οκτωβρίου 2014).

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Πολίτες της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, καθώς και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ μόνιμοι κάτοικοι Λιθουανίας, οι οποίοι διατηρούν τα πολιτικά τους δικαιώματα.

Εκλογικός κατάλογος: Πολίτες της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, καθώς και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ μόνιμοι κάτοικοι Λιθουανίας περιλαμβάνονται στους εκλογικούς καταλόγους. Με καταληκτικό χρονικό όριο 65 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών τα ενδιαφερόμενα άτομα πρέπει να δηλώνουν τα στοιχεία μόνιμης κατοικίας τους στη Λιθουανία ώστε να εγγραφούν στους εκλογικούς καταλόγους.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 21 ετών. Πολίτες της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, καθώς και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ μόνιμοι κάτοικοι Λιθουανίας και οι οποίοι διατηρούν τα πολιτικά τους δικαιώματα. Δεν έχουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι άτομα τα οποία δεν έχουν εκτίσει ποινή η οποία επιβλήθηκε με δικαστική απόφαση, υπηρετούν στο στρατό, βρίσκονται υπό ιατρική παρακολούθηση μετά από δικαστική απόφαση, έχουν κηρυχθεί ανίκανα με δικαστική απόφαση.

Υποψηφιότητα: Οι υποψήφιοι ορίζονται αποκλειστικά από τα κόμματα, τα οποία είναι εγγεγραμμένα, όχι αργότερα από 185 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών και τα οποία, σύμφωνα με τη νομοθεσία, καλύπτουν τα προβλεπόμενα σε ότι αφορά τον αριθμό των μελών του κόμματος. Οι υποψήφιοι μπορεί να επιλέγονται από εκλογική επιτροπή, η οποία συστήνεται για το σκοπό αυτό από κάθε κόμμα. Ανά ψηφοδέλτιο προβλέπεται κατάθεση ποσού ίσου με το δεκαπλάσιο του μέσου μηνιαίου μισθού. Το χρονικό διάστημα από 85 ημέρες έως 65 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των ευρωεκλογών προβλέπεται για την υποβολή των υποψηφιοτήτων. Η απόφαση επικύρωσης των υποψηφιοτήτων λαμβάνεται 31 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των ευρωεκλογών.

Προεκλογική εκστρατεία: Ως ημερομηνία έναρξης ορίζεται η ημέρα ανακοίνωσης διεξαγωγής των ευρωεκλογών. Η προεκλογική εκστρατεία πριν την επίσημη έναρξη δεν απαγορεύεται. Ως λήξη ορίζεται διάστημα 30 ωρών πριν την έναρξη διεξαγωγής των εκλογών.

Χρηματοδότηση: Προβλέπεται χρηματοδότηση των εκλογικών δαπανών από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Ο χρόνος αναφοράς στην προεκλογική εκστρατεία ορίζεται από την Κεντρική Εκλογική Επιτροπή, σε συνεργασία με τη διοίκηση του εθνικού δικτύου ραδιοφωνίας και τηλεόρασης της Λιθουανίας. **Δημοσκοπήσεις:** Απαγορεύεται όχι η διεξαγωγή αλλά η δημοσιοποίηση αποτελεσμάτων δημοσκοπήσεων 30 ώρες πριν την ώρα έναρξης των εκλογών.

2.18 ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ (LU)⁷⁷

Αριθμός ευρωβουλευτών: 6, Πληθυσμός: 0,5 εκατ.

Νομική βάση: Νόμοι: της 18/02/2033, 10/02/2004, 17/02/2011.

Εκλογικό σύστημα: Χωρίς εκλογικό όριο, με δικαίωμα προτίμησης. Επιτρέπεται η διακομματική ψήφος.

Τύπος Ψηφοφορίας: Υποχρεωτική, προβλέπεται ποινή από 100 έως 250€ την πρώτη φορά αποχής και 500 έως 1.000€ τη δεύτερη. Η επιστολική ψήφος προβλέπεται: α) για τους πολίτες του Λουξεμβούργου οι οποίοι κατοικούν στην αλλοδαπή ή λείπουν από το χώρα την ημέρα των εκλογών για επαγγελματικούς λόγους, β) όσους για λόγους υγείας αδυνατούν να προσέλθουν στην κάλπη, γ) άτομα ηλικίας άνω των 75 ετών.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Αναλογική σύμφωνα με τον αριθμό των ψήφων που λαμβάνει κάθε ψηφοδέλτιο και κάθε υποψήφιος. Εφαρμόζεται η μέθοδος D' Hondt. Κάθε ψηφοφόρος έχει δικαίωμα τόσων ψήφων όσος και ο αριθμός των εδρών (6). Κανένα ψηφοδέλτιο δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνει περισσότερους από έξι υποψηφίους. Ο ψηφοφόρος μπορεί να ψηφίσει με την επιλογή ενός ψηφοδελτίου χωρίς ψήφο προτίμησης υποψηφίου, να ψηφίσει υποψηφίους από ένα ή και υποψηφίους από διαφορετικά ψηφοδέλτια. Εάν ψηφοφόρος επιλέξει ψηφοδέλτιο στο οποίο συμμετέχουν λιγότεροι από έξι υποψήφιοι τότε το ψηφοδέλτιο μετρά με τόσους ψήφους όσοι οι υποψήφιοι που συμμετέχουν σ' αυτό.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Πολίτες του Λουξεμβούργου, καθώς και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι είναι κάτοικοι του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου και οι οποίοι διατηρούν τα πολιτικά τους δικαιώματα στο Λουξεμβούργο ή στο κράτος μέλος προέλευσής τους.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 18 ετών. Πολίτες του Λουξεμβούργου, καθώς και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι είναι κάτοικοι του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου και οι οποίοι διατηρούν τα πολιτικά τους δικαιώματα στο Λουξεμβούργο ή στο κράτος μέλος προέλευσής τους. Πολίτες κρατών μελών της ΕΕ κάτοικοι Λουξεμβούργου έχουν το δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας, εφόσον πριν τη στιγμή κατάθεσης του ψηφοδελτίου υποψηφιότητάς τους κατοικούν τουλάχιστον δύο χρόνια στο Λουξεμβούργο (το πιο πάνω χρονικό όριο τελεί υπό αναθεώρηση).

⁷⁷ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ του Λουξεμβούργου, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Luxembourg>, (τελευταία ενημέρωση 12 Οκτωβρίου 2014).

Υποψηφιότητα: Τα ψηφοδέλτια των υποψηφίων θα πρέπει να κατατεθούν 60 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών, να συνοδεύονται από έγγραφη δήλωση αποδοχής της υποψηφιότητας, και έγκριση ή 250 ψηφοφόρων, ή ένα παρόντα ή πρώην μέλος του εθνικού ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Ασυμβίβαστο: Τα προβλεπόμενα από τις κοινές διατάξεις και επιπλέον η ιδιότητα του δημοσίου λειτουργού, δημοσίου υπαλλήλου, εργαζομένου ο οποίος αμείβεται από την κυβέρνηση ή άλλο δημόσιο φορέα, οι τοπικές αρχές, ενώσεις ή δημόσιοι φορείς υπό τον έλεγχο τοπικών αρχών, καθώς και οι αμειβόμενοι από την Εθνική Σιδηροδρομική Εταιρεία.

Προεκλογική εκστρατεία: Ως λήξη ορίζονται τα μεσάνυχτα της τελευταίας Παρασκευής πριν την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών.

Χρηματοδότηση: Ψηφοδέλτια τα οποία συγκεντρώνουν τουλάχιστον ποσοστό 5% των ψήφων χρηματοδοτούνται για τα ταχυδρομικά έξοδα αποστολής ενός φυλλαδίου ανά ψηφοφόρο και για μέρος των εκλογικών δαπανών τους σύμφωνα με κλίμακα ανάλογα με τον αριθμό των ψήφων που έλαβαν:

12.500€,	τουλάχιστον 5%	των συνολικών ψήφων,
25.000€	«	10% « «
37.500€	«	15% « «
50.000€	«	20% « «
74.500€	«	25% « «

Επιπρόσθετα καταβάλλονται 12.500€ ανά εκλεγέντα ευρωβουλευτή.

Δημοσκοπήσεις: Ένα μήνα πριν την ημέρα διεξαγωγής καθώς και την ημέρα των εκλογών απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση δημοσιοποίηση ή σχολιασμός κάθε είδους αποτελεσμάτων δημοσκοπήσεων.

2.19.ΜΑΛΤΑ (MT)⁷⁸

Αριθμός ευρωβουλευτών: 6, Πληθυσμός: 0,4 εκατ.

Νομική βάση: Εκλογές Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου 2003, συμπληρωματική νομοθεσία 467.01 (2004) και 313 (2004), γενική εκλογική πράξη 1991.

Εκλογικό σύστημα: Χωρίς εκλογικό όριο, μέσω ενός και μόνο ενιαίου ψηφοδελτίου. Δεν υπάρχουν ψηφοδέλτια κομμάτων.

⁷⁸ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Μάλτας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Malta>, (τελευταία ενημέρωση 12 Οκτωβρίου 2014).

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Δεν προβλέπεται επιστολική ψήφος, το κράτος επιχορηγεί αεροπορικά εισιτήρια επιστροφής στη Μάλτα για την ψηφοφορία σε πολίτες που διαμένουν στην αλλοδαπή.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Σε ενιαίο κοινό ψηφοδέλτιο όλων των κομμάτων, οι ψηφοφόροι εκφράζουν την προτίμησή τους παραθέτοντάς την αριθμητικά (1,2,3 κτλ) δίπλα στο όνομα των υποψηφίων που επιλέγουν (ψήφος τουλάχιστον σε ένα υποψήφιο). Τα ονοματεπώνυμα των υποψηφίων παρουσιάζονται ανά κόμμα αλφαβητικά. Εκλέγονται οι υποψήφιοι, οι οποίοι στην πρώτη ή τις μεταγενέστερε καταμετρήσεις λαμβάνουν τόσες ψήφους όσες η ποσόστωση (quota) συν μία. Η ποσόστωση ορίζεται ίση με το $1/7$ του συνολικού αριθμού των έγκυρων ψήφων.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Πολίτες της Μάλτας των οποίων το όνομα καταγράφεται στους εκλογικούς καταλόγους των ευρωεκλογών, καθώς και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι δηλώνουν ότι επιθυμούν να ψηφίσουν μόνο στη Μάλτα.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 18 ετών. Πολίτες της Μάλτας των οποίων το όνομα καταγράφεται στους εκλογικούς καταλόγους των ευρωεκλογών.

Υποψηφιότητα: Η προθεσμία υποβολής υποψηφιοτήτων ορίζεται τουλάχιστον μέχρι 35 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Για την υποβολή απαιτείται κατάθεση ποσού περίπου 90€ ανά υποψήφιο, το οποίο επιστρέφεται εφόσον ο υποψήφιος λάβει τουλάχιστον 10% των ψήφων.

Ασυμβίβαστο: Τα προβλεπόμενα από τις κοινές διατάξεις και επιπλέον το προσωπικό των δυνάμεων ασφαλείας (στρατός, αστυνομία, προσωπικό φυλακών), δικαστές, άτομα σε κατάσταση πτώχευσης, σε ανικανότητα, σε διανοητική αναπηρία, άτομα που εκτίουν ποινή φυλάκισης άνω των 12 μηνών.

Προεκλογική εκστρατεία: Δεν προβλέπεται επίσημη ημερομηνίας έναρξης και λήξης της προεκλογικής εκστρατείας. Την παραμονή της ημέρας των εκλογών ισχύει παύση της προεκλογικής εκστρατείας (day of silence).

Χρηματοδότηση: Δεν προβλέπεται κρατική χρηματοδότηση. Για κάθε υποψήφιο ορίζεται μέγιστο ποσό δαπάνης ύψους μέχρι 18.635€.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Η πρόσβαση των υποψηφίων στα δημόσια ΜΜΕ ορίζεται σύμφωνα με τους κανόνες που θέτει η Αρχή Μαζικών Μέσων Επικοινωνίας (Broadcasting Authority). Τα δύο μεγαλύτερα πολιτικά κόμματα της Μάλτας διαθέτουν ιδιόκτητους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς, εφημερίδες και ιστοσελίδες στο διαδίκτυο, τα μικρότερα κόμματα εξασφαλίζουν ικανοποιητική πρόσβαση στα έντυπα ΜΜΕ.

Δημοσκοπήσεις: Επιτρέπονται καθ' όλη τη διάρκεια, συμπεριλαμβανομένης της ημέρας των εκλογών, αλλά δεν επιτρέπεται να δημοσιοποιούνται την παραμονή της ημέρας των εκλογών και την ημέρα των εκλογών, πριν να κλείσουν οι κάλπες.

2.20 ΟΥΓΓΑΡΙΑ (HU)⁷⁹

Αριθμός ευρωβουλευτών: 21, Πληθυσμός: 9,9 εκατ.

Νομική βάση: Πράξεις LVII 2004, CLXIV 2013, XXXVI 2013.

Εκλογικό σύστημα: Ελάχιστο εκλογικό όριο 5%, χωρίς σταυρό προτίμησης.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Δεν προβλέπεται επιστολική ψήφος,

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Ψηφοδέλτια που συγκεντρώνουν τουλάχιστον 5% των ψήφων συμμετέχουν στην κατανομή των εδρών. Για την κατανομή των εδρών εφαρμόζεται η μέθοδος D' Hondt. Οι έδρες κατανέμονται στους υποψηφίους με τη σειρά που έχουν καταχωρηθεί στο ψηφοδέλτιο από το πολιτικό κόμμα.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Ούγγροι ψηφοφόροι οι οποίοι δεν δηλώνουν ότι επιθυμούν να ψηφίσουν σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ, καθώς και πολίτες κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι δηλώνουν ότι επιθυμούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα στην Ουγγαρία και αποδεικνύουν ότι διαθέτουν κατοικία στην Ουγγαρία.

Εκλογικός κατάλογος: Οι τοπικές εκλογικές αρχές γνωστοποιούν στους ψηφοφόρους την εγγραφή τους στους εκλογικούς καταλόγους το αργότερο 58 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Ψηφοφόροι, οι οποίοι δεν λαμβάνουν τη σχετική γνωστοποίηση εγγραφής τους, απευθύνονται στις τοπικές αρμόδιες αρχές. Η Εθνική Εκλογική Αρχή, το αργότερο 15 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών, ενημερώνει τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών της ΕΕ για τους πολίτες κάθε κράτους, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους της Ουγγαρίας.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 18 ετών. Όλοι οι πολίτες οι οποίοι έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν μπορούν να συμπεριληφθούν στο ψηφοδέλτιο ενός κόμματος.

⁷⁹ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Ουγγαρίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Hungary>, (τελευταία ενημέρωση 14 Οκτωβρίου 2014).

Υποψηφιότητα: Τα ψηφοδέλτια καταρτίζονται από πολιτικά κόμματα ή συνασπισμούς δύο ή περισσότερων κομμάτων, κατατίθενται στην Εθνική Εκλογική Επιτροπή και ανακοινώνονται το αργότερο 34 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Κάθε κόμμα δύναται να υποβάλλει μόνο ένα ανεξάρτητο ψηφοδέλτιο ή να συμμετέχει σε ένα κοινό ψηφοδέλτιο συνασπισμού κομμάτων. Ο αριθμός των υποψηφίων που μπορεί να περιλαμβάνει ένα ψηφοδέλτιο είναι ο τριπλάσιος από τον αριθμό των εδρών. Το κόμμα ορίζει τη σειρά των υποψηφίων στο ψηφοδέλτιο και κατά συνέπεια τη συμμετοχή τους στην κατανομή των εδρών. Για την κατάθεση ψηφοδελτίου το κόμμα θα πρέπει να έχει την έγκριση τουλάχιστον 20.000 ψηφοφόρων. Το ψηφοδέλτιο συνοδεύεται από δήλωση των υποψηφίων περί αποδοχής της υποψηφιότητάς τους, ότι δεν κωλύονται από ασυμβίβαστο ή εάν κατέχουν θέση, η οποία εμπίπτει σε ασυμβίβαστο, θα παραιτηθούν από τη θέση αυτή εάν εκλεγούν. Δεν προβλέπεται χρηματικό ποσό κατάθεσης για την υποβολή υποψηφιοτήτων.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι πολιτών άλλων κρατών μελών της ΕΕ: Η υποβολή υποψηφιότητας υποψηφίων αλλοδαπής ιθαγένειας περιλαμβάνει:

- α) Την ιθαγένεια του υποψηφίου, τον τόπο διαμονής, τον τόπο και την ημερομηνία γέννησης και την τελευταία διεύθυνση κατοικίας στο κράτος μέλος της ΕΕ του οποίου ο υποψήφιος έχει την ιθαγένεια.
- β) Δήλωση ότι υποβάλλει υποψηφιότητα στις εκλογές μόνο στην Ουγγαρία.
- γ) Τον τόπο ή περιοχή στους εκλογικούς καταλόγους της οποίας ο υποψήφιος είναι εγγεγραμμένος στο κράτος μέλος του οποίου έχει την ιθαγένεια.
- δ) Δήλωση ότι δεν έχει εκπέσει από τα πολιτικά του δικαιώματα στο κράτος μέλος της ΕΕ του οποίου έχει την ιθαγένεια.
- ε) Η Εθνική Εκλογική Αρχή της Ουγγαρίας γνωστοποιεί στην αντίστοιχη αρχή του κράτους μέλους, τα στοιχεία του υποψηφίου και ζητά την πιστοποίηση ότι κατά του υποψηφίου δεν έχουν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα αποκλεισμού του από το δικαίωμα του εκλέγεσθαι.

Ασυμβίβαστο: Τα προβλεπόμενα από τις κοινές διατάξεις και επιπλέον ο Επίτροπος του Κοινοβουλίου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και ο αντικαταστάτης του, ο Επίτροπος του Κοινοβουλίου για τις Εθνικές Μειονότητες και ο Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων, ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος της Τράπεζας της Ουγγαρίας, καθώς και τα μέλη της νομισματικής επιτροπής, το προσωπικό των δυνάμεων ασφαλείας.

Προεκλογική εκστρατεία: Ως χρόνος προεκλογικής εκστρατείας αναγνωρίζεται η χρονική περίοδος 50 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών, μέχρι το χρόνο λήξης της ψηφοφορίας. Κατά την ημέρα της ψηφοφορίας δεν επιτρέπεται κάθε μορφή προεκλογικής δραστηριότητας 150 μέτρα από την είσοδο των εκλογικών κέντρων.

Χρηματοδότηση: Δεν προβλέπεται χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Κατά την περίοδο της προεκλογικής εκστρατείας οι

διαφημίσεις πολιτικού περιεχομένου θα πρέπει να μεταδίδονται από τα μέσα επικοινωνίας με τις ίδιες συνθήκες/ καθεστώ, οι οποίες προσφέρονται στους οργανισμούς (πολιτικά κόμματα) που προτείνουν υποψηφίους ευρωβουλευτές, όπως και εκτός περιόδων προεκλογικής εκστρατείας. Δεν επιτρέπεται η μετάδοση πολιτικών διαφημίσεων την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών.

Δημοσκοπήσεις: Την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών το προσωπικό των εταιρειών δημοσκοπήσεων δεν επιτρέπεται να εισέρχεται στα εκλογικά κέντρα ή να παρενοχλεί με οποιοδήποτε τρόπο τους ψηφοφόρους. Επιτρέπεται να προσεγγίζουν ψηφοφόρους μετά την έξοδό τους από τα εκλογικά κέντρα. Δημοσιοποίηση δημοσκοπήσεων εξόδου (exit polls) επιτρέπεται μόνο μετά τη λήξη της ψηφοφορίας.

2.21 ΠΟΛΩΝΙΑ (PL)⁸⁰

Αριθμός ευρωβουλευτών: 51, Πληθυσμός: 38,5 εκατ.

Νομική βάση: Πράξη της 05/01/2011 – Εκλογικός Κώδικας 2011.

Εκλογικό σύστημα: Ελάχιστο εκλογικό όριο 5%, με σύστημα εκλογής με σταυρό προτίμησης. Ψηφοδέλτια κατατίθενται από εφορευτικές επιτροπές (electoral committee), στις οποίες συμμετέχουν πολιτικά κόμματα ή συνασπισμοί κομμάτων.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Επιτρέπεται η επιστολική ψήφος για άτομα με ειδικές ανάγκες και ορισμένες κατηγορίες Πολωνών πολιτών και πολιτών άλλων κρατών μελών της ΕΕ.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια για τις ευρωεκλογές, με διαίρεση σε δεκατρείς τοπικές εκλογικές περιφέρειες.

Κατανομή εδρών: Εφαρμόζεται η μέθοδος D' Hondt για τον προσδιορισμό του συνολικού αποτελέσματος στις 13 περιφέρειες και τον ορισμό των ψηφοδελτίων τα οποία καλύπτουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στην κατανομή των εδρών. Για την κατανομή των εδρών μεταξύ περιφερειών, ανά εφορευτική επιτροπή και μεταξύ των υποψηφίων, εφαρμόζεται η μέθοδος Hare – Niemeyer, σύμφωνα με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Πολωνοί πολίτες και πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ μόνιμοι κάτοικοι Πολωνίας.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 21 ετών. Κάτοικοι Πολωνίας ή άλλου κράτους μέλους της ΕΕ, του οποίου είναι πολίτες τα τελευταία 5 χρόνια.

⁸⁰ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Πολωνίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Poland>, (τελευταία ενημέρωση 14 Οκτωβρίου 2014).

Υποψηφιότητα: Τα ψηφοδέλτια ανά περιφέρεια θα πρέπει να έχουν κατατεθεί στην Κρατική Εκλογική Επιτροπή πριν από τα μεσάνυχτα της τεσσαρακοστής ημέρας πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Δεν προβλέπεται χρηματικό ποσό κατάθεσης για την υποβολή υποψηφιοτήτων. Σε κάθε μία από τις 13 περιφέρειες και από κάθε εφορευτική επιτροπή, μπορεί να υποβληθεί ένα μόνο ψηφοδέλτιο υποψηφιοτήτων, το οποίο:

- πρέπει να περιλαμβάνει από 5 έως 10 ονόματα υποψηφίων,
- η υποψηφιότητα τίθεται μόνο σε ένα ψηφοδέλτιο και για μία περιφέρεια,
- θα πρέπει να υποστηρίζεται από τουλάχιστον 10.000 υπογραφές εκλεκτόρων, κατοίκων της συγκεκριμένης περιφέρειας,
- κάθε εκλέκτορας μπορεί να εκδηλώσει την υποστήριξή του σε περισσότερα από ένα ψηφοδέλτια,
- εάν μια εφορευτική επιτροπή καταθέσει ψηφοδέλτια υποψηφίων σε περισσότερες από τις μισές εκλογικές περιφέρειες, επιτρέπεται να καταθέσει αυτόματα ψηφοδέλτια και για τις υπόλοιπες εκλογικές περιφέρειες.

Προεκλογική εκστρατεία: Οι ευρωεκλογές προκηρύσσονται από τον Πρόεδρο της Πολωνικής Δημοκρατίας όχι αργότερα από 90 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών η οποία θα πρέπει να είναι αργία. Η ημέρα προκήρυξης αποτελεί και την ημέρα έναρξης της προεκλογικής εκστρατείας, η οποία και λήγει 24 ώρες πριν από την ημέρα των εκλογών.

Χρηματοδότηση: Επιβάλλεται η διαφάνεια των προεκλογικών δαπανών. Οι πόροι προέρχονται από τα ταμεία των εφορευτικών επιτροπών και τραπεζικό δανεισμό. Οι εφορευτικές επιτροπές διατηρούν ένα μόνο τραπεζικό λογαριασμό, στον οποίο επιτρέπεται να δέχονται χρηματοδότηση μόνο από ιδιώτες μόνιμους κατοίκους Πολωνίας με μετρητά, επιταγές και πιστωτικές κάρτες. Ο πολίτης επιτρέπεται να χρηματοδοτεί με μέγιστο ποσό το δεκαπενταπλάσιο του ελάχιστου μισθού, ενώ ο υποψήφιος ευρωβουλευτής με το ισόποσο 45 ελάχιστων μισθών. Ως πλαφόν προεκλογικών δαπανών για κάθε εκλογική επιτροπή ορίζεται το γινόμενο των ψηφοφόρων μιας από τις 13 εκλογικές περιφέρειες επί 0,60 PLN (1 ευρώ = 4,22 ζλότι, ισοτιμία 1/09/2014), στην οποία κατατίθεται ψηφοδέλτιο υποψηφιοτήτων. Προβλέπεται επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό για κάθε εφορευτική επιτροπή, σύμφωνα με τον πιο κάτω υπολογισμό: Επιχορήγηση= Δ560 X E (όπου Δ= δαπάνες προεκλογικής εκστρατείας, E= έδρες που κατοχυρώθηκαν στη συγκεκριμένη εφορευτική επιτροπή).

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Κάθε εφορευτική επιτροπή έχει το δικαίωμα να παρουσιάζει απόψεις και προγράμματα στο Πολωνικό ράδιο και τηλεόραση. Σε κανάλια ευρείας κάλυψης έχουν πρόσβαση εφορευτικές επιτροπές, οι οποίες έχουν καταθέσει ψηφοδέλτια σε περισσότερες από τις μισές εκλογικές περιφέρειες, ενώ σε τοπικής εμβέλειας μέσα, επιτροπές που υποβάλλουν ψηφοδέλτια τουλάχιστον σε μία εκλογική περιφέρεια.

Δημοσκοπήσεις: Δεν επιτρέπεται η δημοσιοποίηση το χρονικό διάστημα από τη λήξη της προεκλογικής εκστρατείας, 24 ώρες πριν την ημέρα των εκλογών, μέχρι το κλείσιμο της κάλπης.

2.22 ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ (ΡΤ)⁸¹

Αριθμός ευρωβουλευτών: 21, Πληθυσμός: 10,4 εκατ.

Νομική βάση: Νόμος 14/29-04-1987, 4/09-03-1994, 1/22-06-1999, 1/05-01-2005, 1/30-11-2011.

Εκλογικό σύστημα: Χωρίς εκλογικό όριο.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Εφαρμόζεται η μέθοδος D' Hondt

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Πορτογάλοι πολίτες και πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 18 ετών. Πορτογάλοι πολίτες και πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους.

Υποψηφιότητα: Υποβάλλεται στο Συνταγματικό Δικαστήριο με προθεσμία 41 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Κάθε ψηφοδέλτιο πρέπει να περιλαμβάνει τόσους υποψηφίους όσες και οι έδρες οι οποίες αντιστοιχούν στη χώρα και επιπλέον έναν ελάχιστο αριθμό τριών και μέγιστο οκτώ αντικαταστατών. Από τη νομοθεσία επιβάλλεται επίσης το 33,3% των υποψηφίων κάθε ψηφοδελτίου να είναι γυναίκες. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης επιβάλλεται ως ποινή μείωση της κρατικής επιχορήγησης καθώς και της δημόσιας προβολής (public publicity). Υποψηφιότητες υπηκόων άλλων κρατών μελών της ΕΕ συνοδεύονται από δήλωση η οποία περιλαμβάνει την υπηκοότητα του υποψηφίου και τη διεύθυνση κατοικίας του στην Πορτογαλία, δήλωση περί μη υποβολής υποψηφιότητας σε άλλο κράτος μέλος, καθώς και δήλωση ότι δεν έχει αποκλεισθεί του δικαιώματος του εκλέγεσθαι στο κράτος μέλος της ΕΕ του οποίου είναι υπήκοος.

Ασυμβίβαστο: Τα προβλεπόμενα από τις κοινές διατάξεις και επιπλέον: οι αρχές των αυτόνομων περιοχών της Μαδέρας και των Αζόρων, δήμαρχοι και μέλη δημοτικών συμβουλίων, ο Πρόεδρος του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου,

⁸¹ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Πολωνίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Portugal>, (τελευταία ενημέρωση 14 Οκτωβρίου 2014).

τα μέλη των ρυθμιστικών αρχών των μέσων μαζικής επικοινωνίας, τα μέλη της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, μέλη του διοικητικού συμβουλίου δημοσίων φορέων και επιχειρήσεων των οποίων μετοχές κατέχει το δημόσιο, θέσεις διπλωματών σχετικές με την εκπροσώπηση της χώρας στην αλλοδαπή. Δεν αποτελεί ασυμβίβαστο η θέσεων των καθηγητών/ερευνητών στη δημόσια ανωτάτη εκπαίδευση.

Προεκλογική εκστρατεία: Η διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας των ευρωεκλογών ορίζεται σε 12 ημέρες με λήξη 24 ώρες πριν την ημέρα των εκλογών. Σε περίπτωση ταυτόχρονης διεξαγωγής και εθνικών εκλογών η διάρκεια ταυτίζεται με αυτή των εθνικών εκλογών.

Χρηματοδότηση: Προβλέπεται κρατική επιχορήγηση στα πολιτικά κόμματα το μέγιστο ποσό της οποίας ορίζεται βάση του μηνιαίου βασικού μισθού (426€ το 2008) επί 10.000 (ο νόμος προβλέπει μείωση του ποσού κατά 20% μέχρι το Δεκέμβριο του 2016). Το 20% της επιχορήγησης κατανέμεται μεταξύ των κομμάτων τα οποία καταλαμβάνουν έδρες και το υπόλοιπο 80% αναλογικά με το αποτέλεσμα. Η συνολική δαπάνη προεκλογικής εκστρατείας ανά υποψήφιο ορίζεται με βάση το μηνιαίο βασικό μισθό (426€) επί 300 (με μείωση του ποσού κατά 20% μέχρι το Δεκέμβριο του 2016).

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Το ισχύον καθεστώς και για τις εθνικές εκλογές.

Δημοσκοπήσεις: Δεν επιτρέπεται η δημοσιοποίηση δημοσκοπήσεων την προηγούμενη και την ημέρα των εκλογών.

2.23 ΡΟΥΜΑΝΙΑ (RO)⁸²

Αριθμός ευρωβουλευτών: 32, **Πληθυσμός:** 20,0 εκατ.

Νομική βάση: Νόμος 33/16-01-2007, Διατάγματα 1,8,84/2007, 11,55/2009, 44/2012, 4/2014.

Εκλογικό σύστημα: Ελάχιστο εκλογικό όριο 5% με «κλειστά» ψηφοδέλτια.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Δεν προβλέπεται επιστολική ψήφος.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Υλοποιείται σε δύο φάσεις: α) υπολογισμό του εκλογικού ορίου και του εθνικού εκλογικού συντελεστή με φθίνουσα σειρά ανά πολιτικό φορέα, σύμφωνα με τον αριθμό των λαμβανομένων έγκυρων ψήφων, β) κατανομή των εδρών ανά εκλεγόμενο ψηφοδέλτιο εφαρμόζοντας τη μέθοδο D' Hondt.

⁸² Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Ρουμανίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Romania>, (τελευταία ενημέρωση 16 Οκτωβρίου 2014).

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Ρουμάνοι υπήκοοι, οι οποίοι αυτόματα εγγράφονται στους εκλογικούς καταλόγους, καθώς και πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ κάτοικοι Ρουμανίας και οι οποίοι έχουν δεν έχουν εκπέσει του δικαιώματος του εκλέγειν. Οι πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ κάτοικοι Ρουμανίας εγγράφονται σε ειδικούς εκλογικούς καταλόγους.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 23 ετών. Ρουμάνοι υπήκοοι, καθώς και πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ κάτοικοι Ρουμανίας με πλήρη πολιτικά δικαιώματα.

Υποψηφιότητα: Σε εθνικό επίπεδο τα ψηφοδέλτια των κομμάτων θα πρέπει να υποστηρίζονται από 200.000 υπογραφές ψηφοφόρων και των ανεξάρτητων υποψηφίων από 100.000. Κάθε ψηφοδέλτιο μπορεί να περιλαμβάνει το μέγιστο μέχρι και δέκα υποψηφιότητες περισσότερες από τις προβλεπόμενες έδρες για τη χώρα. Ως προθεσμία κατάθεσης ορίζεται η 60^η ημέρα πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών.

Ασυμβίβαστο: Τα προβλεπόμενα από τις κοινές διατάξεις και επιπλέον: το εν ενεργεία προσωπικό των ενόπλων δυνάμεων και των δυνάμεων ασφαλείας, καθώς και κάθε δημόσιος λειτουργός, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων οι οποίοι χαρακτηρίζονται από ειδικό καθεστώς.

Προεκλογική εκστρατεία: Ως έναρξη της προεκλογικής εκστρατείας ορίζεται η 30^η ημέρα πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των ευρωεκλογών. Χρηματοδότηση: Ορίζεται από το νόμο 334/2006.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Το χρονοδιάγραμμα πρόσβασης στα μέσα επικοινωνίας θα πρέπει να έχει καταρτιστεί 48 ώρες μετά την κατάθεση των υποψηφιοτήτων. Η πρόσβαση στα δημόσια ραδιοτηλεοπτικά μέσα είναι ελεύθερη. Τα ιδιωτικά ραδιοτηλεοπτικά μέσα προσφέρουν ανάλογο χρόνο προβολής, όπως τα δημόσια μέσα και με το ίδιο τιμολόγιο για όλα τα πολιτικά κόμματα και τους ανεξάρτητους υποψηφίους.

Δημοσκοπήσεις: Δεν επιτρέπεται η δημοσιοποίηση 48 ώρες πριν την ημέρα των εκλογών, καθώς και η ανακοίνωση δημοσκοπήσεων εξόδου (exit polls) πριν το κλείσιμο της κάλπης.

2.24 ΣΛΟΒΑΚΙΑ (SK)⁸³

Αριθμός ευρωβουλευτών: 13, Πληθυσμός: 5,4 εκατ.

⁸³ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Σλοβακίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Slovakia>, (τελευταία ενημέρωση 17 Οκτωβρίου 2014).

Νομική βάση: Νόμος 515/2003, 324/2004, 464/2005, 445/2008, 599/2006, 58/2010, 204/2011 και Απόφαση Συνταγματικού Δικαστηρίου 126/2009.

Εκλογικό σύστημα: Ελάχιστο εκλογικό όριο 5%, με δικαίωμα σταυρού προτίμησης μέχρι δύο υποψηφίων από το ψηφοδέλτιο ενός κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Δεν προβλέπεται επιστολική ψήφος.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Στην κατανομή των εδρών συμμετέχουν μόνο τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων, οι οποίοι συγκεντρώνουν τουλάχιστον το 5% του συνόλου των έγκυρων ψήφων. Σε πρώτο στάδιο, το άθροισμα των έγκυρων ψήφων διαιρείται με τον αριθμό των εδρών συν μία και προκύπτει το εκλογικό μέτρο. Στη συνέχεια, το άθροισμα των έγκυρων ψήφων κάθε κόμματος ή συνασπισμού διαιρείται δια του εκλογικού μέτρου και οι έδρες κατανέμονται σε σχέση με τις φορές που το εκλογικό μέτρο αναλογεί στο σύνολο των έγκυρων ψήφων που έλαβε το κόμμα ή ο συνασπισμός. Σε περίπτωση κατά την οποία μετά την πρώτη κατανομή των εδρών παραμένει «αδιάθετη» έδρα αυτή κατακυρώνεται στο κόμμα ή το συνασπισμό ο οποίος εμφανίζει το μικρότερο υπόλοιπο κατά τη διαδικασία διαίρεσης του προηγούμενου σταδίου. Εάν εμφανίζονται περισσότερα από ένα κόμματα ή συνασπισμοί με το ίδιο υπόλοιπο, η έδρα κατακυρώνεται στο κόμμα που έχει λάβει τις λιγότερες έγκυρες ψήφους.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Πολίτες της Δημοκρατίας της Σλοβακίας, καθώς και πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ κάτοικοι Σλοβακίας, οι οποίοι δεν έχουν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα. Σλοβάκοι πολίτες που κατοικούν στην αλλοδαπή έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν μόνο εάν την ημέρα των εκλογών ευρίσκονται στη Σλοβακία.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 21 ετών. Πολίτες της Δημοκρατίας της Σλοβακίας, καθώς και πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ κάτοικοι Σλοβακίας, οι οποίοι δεν έχουν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα, δεν εκτίουν ποινή φυλάκισης και δεν έχουν στερηθεί τη δικαιοπρακτική τους ικανότητα στη Σλοβακία ή το κράτος μέλος της ΕΕ προέλευσής τους.

Υποψηφιότητα: Μόνο αναγνωρισμένα πολιτικά κόμματα, πολιτικές κινήσεις και συνασπισμοί κομμάτων έχουν το δικαίωμα υποβολής ψηφοδελτίων, τα οποία μπορεί το μέγιστο 13 υποψηφίους. Τα ψηφοδέλτια κατατίθενται στην Κεντρική Εκλογική Επιτροπή 65 ημέρες και η κατακύρωσή τους ανακοινώνεται 45 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Για την υποβολή ενός ψηφοδελτίου προβλέπεται κατάθεση ποσού 1659€ σε λογαριασμό του Υπουργείου Εσωτερικών.

Κάθε υποψήφιος δηλώνει ενυπόγραφα ότι υποβάλλει υποψηφιότητα σε ένα μόνο ψηφοδέλτιο και ότι δεν υφίσταται ασυμβίβαστο για την υποψηφιότητά του.

Προεκλογική εκστρατεία: Η επίσημη εκκίνηση της προεκλογικής εκστρατείας ορίζεται 21 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των ευρωεκλογών. Παύση ισχύει 48 ώρες πριν την έναρξη της ψηφοφορίας και διαρκεί όλη την ημέρα των εκλογών.

Χρηματοδότηση: Προβλέπεται χρηματοδότηση των δαπανών των πολιτικών κομμάτων από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Η ραδιοτηλεόραση της Δημοκρατίας της Σλοβακίας, καθώς και τα άλλα αναγνωρισμένα δίκτυα, διαθέτουν, κατά μέγιστο, χρόνο 30 λεπτών πολιτικής διαφήμισης για κάθε κόμμα ή συνασπισμό που συμμετέχουν στις ευρωεκλογές. Ο χρόνος που διατίθεται δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 5 ώρες συνολική μετάδοση. Οι τιμές, όροι και διαδικασίες διάθεσης του χρόνου θα πρέπει να είναι οι ίδιοι για όλα τα κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων.

Δημοσκοπήσεις: Δεν επιτρέπεται η δημοσιοποίηση την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών.

2.25 ΣΛΟΒΕΝΙΑ (SL)⁸⁴

Αριθμός ευρωβουλευτών: 8, **Πληθυσμός:** 2,0 εκατ.

Νομική βάση: Εφημερίδα της Κυβέρνησης Αρ.40/2004, 109/2006, 1/07, 141/2007, 109/2009, 28/2011.

Εκλογικό σύστημα: Χωρίς εκλογικό όριο, με δικαίωμα προτίμησης.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Προβλέπεται επιστολική ψήφος.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Εφαρμόζεται η μέθοδος D' Hondt.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Πολίτες της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, καθώς και πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι διαμένουν μόνιμα στη Σλοβενία και οι οποίοι δεν έχουν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 18 ετών. Πολίτες της Δημοκρατίας της Σλοβενίας, καθώς και πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι διαμένουν μόνιμα στη Σλοβενία και οι οποίοι δεν έχουν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα.

⁸⁴ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Σλοβενίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Slovenia>, (τελευταία ενημέρωση 17 Οκτωβρίου 2014).

Υποψηφιότητα: Τα ψηφοδέλτια των υποψηφιοτήτων κατατίθενται στην Κρατική Εκλογική Επιτροπή το αργότερο 30 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Οι υποψήφιοι ορίζονται από πολιτικά κόμματα και μπορούν να υποβάλουν ψηφοδέλτιο εφόσον αυτό υποστηρίζεται ενυπόγραφα από τουλάχιστον 1.000 ψηφοφόρους ή από 4 μέλη της Εθνικής Συνέλευσης (National Assembly). Για συνασπισμό δύο ή περισσότερων κομμάτων απαιτούνται τουλάχιστον 3.000 υπογραφές ψηφοφόρων ή υποστήριξη 6 μελών της Εθνικής Συνέλευσης. Σε κάθε ψηφοδέλτιο κάθε φύλο θα πρέπει να εκπροσωπείται τουλάχιστον κατά 40% και τουλάχιστον ένας υποψήφιος κάθε φύλλου θα πρέπει να καταγράφεται στο πρώτο μισό του ψηφοδελτίου. Η υποψηφιότητα πολιτών άλλων κρατών μελών της ΕΕ θα πρέπει να συνοδεύεται από δήλωση μόνιμου κατοικίας στη Σλοβενία και περί μη υποβολής υποψηφιότητας στις ευρωεκλογές σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ.

Προεκλογική εκστρατεία: Η επίσημη προκήρυξη των εκλογών γίνεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας όχι νωρίτερα από 135 και αργότερα από 75 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των ευρωεκλογών. Η προεκλογική περίοδος αρχίζει 30 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των ευρωεκλογών και λήγει 24 ώρες πριν την έναρξη της ψηφοφορίας.

Χρηματοδότηση: Κάθε διοργανωτής προεκλογικής εκστρατείας ανοίγει ειδικό λογαριασμό για τις προεκλογικές δαπάνες τουλάχιστον 45 ημέρες πριν τις εκλογές, όπου κατατίθενται όλα τα ποσά χρηματοδότησης μέσω δωρεών από νομικά πρόσωπα ή ιδιώτες. Όλες οι προεκλογικές δαπάνες θα πρέπει να καλύπτονται από τον πιο πάνω ειδικό λογαριασμό. Ο λογαριασμός κλείνει το αργότερο 3 μήνες μετά τις εκλογές. Εάν ο διοργανωτής δεν είναι πολιτικό κόμμα θα πρέπει, σύμφωνα με το νόμο, να παρέχει και κάθε άλλη συμπληρωματική πληροφορία, την οποία υποχρεούνται τα πολιτικά κόμματα να εμφανίζουν κατά την κατάθεση του ετήσιου οικονομικού τους απολογισμού. Εάν ο διοργανωτής δεν είναι πολιτικό κόμμα θα πρέπει να προσφέρει σε κοινωνικές δωρεές το ποσό το οποίο τυχόν αποτελεί πλεόνασμα, πέραν των εκλογικών δαπανών. Ως δαπάνη αναγνωρίζεται μέγιστο ποσό 0,40€ ανά ψηφοφόρο και προβλέπεται χρηματοδότηση 0,33€ ανά ληφθείσα ψήφο. Δικαίωμα χρηματοδότησης της εκλογικής δαπάνης με 0,17€ ανά ληφθείσα έχουν επίσης τα ψηφοδέλτια, τα οποία συγκεντρώνουν τουλάχιστον ποσοστό 2% του συνολικού αριθμού των ψήφων. Σε περίπτωση μη τήρησης των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία επιβάλλονται ποινές. Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Τα μέσα ενημέρωσης θα πρέπει, 45 ημέρες πριν την ημέρα των εκλογών, να καθορίζουν και να δημοσιοποιούν τους κανόνες παρουσίασης και προβολής των υποψηφίων και των πολιτικών κομμάτων, σε ότι αφορά τη διάθεση χρόνου και χώρου. Κάθε υλικό προβολής (διαφημιστικά δελτία, φυλλάδια, αφίσες κτλ) θα πρέπει, εκτός από το όνομα του εκδότη, να φέρουν και το όνομα του πελάτη. Η τοποθέτηση αφισών και άλλου υλικού προβολής επιτρέπεται μόνο σε προκαθορισμένους χώρους από την τοπική αυτοδιοίκηση, με ίση μεταχείριση όλων των υποψηφίων. Σε περίπτωση παραβίασης των κανόνων διαφήμισης και προβολής, από τη νομοθεσία προβλέπονται ποινές. Για τη δημόσια ραδιοτηλεόραση

η νομοθεσία απαιτεί ισότιμη μεταχείριση κατά την παρουσίαση των υποψηφίων και των πολιτικών κομμάτων.

Δημοσκοπήσεις: Επιτρέπονται μέχρι και 24 ώρες πριν την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών. Θα πρέπει να αναφέρουν τη μεθοδολογία, την ταυτότητα του φορέα ο οποίος διεξάγει τη δημοσκόπηση και τον εντολέα για λογαριασμό του οποίου διεξάγεται.

2.26 ΣΟΥΗΔΙΑ (SV)⁸⁵

Αριθμός ευρωβουλευτών: 20, Πληθυσμός: 9,5 εκατ.

Νομική βάση: Νόμος SFS 2005:837, πράξη 2000:224, πράξη 2001:182.

Εκλογικό σύστημα: Ελάχιστο εκλογικό όριο 4% και δικαίωμα προτίμησης.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Προβλέπεται επιστολική ψήφος για τους Σουηδούς πολίτες που διαμένουν στην αλλοδαπή ή βρίσκονται σε πλοίο, το οποίο ταξιδεύει στο εξωτερικό.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Για τη συμμετοχή κόμματος στην κατανομή των εδρών ισχύει εκλογικό όριο τουλάχιστον 4% του συνόλου των καταγραφέντων ψήφων. Για την κατανομή των εδρών σε υποψηφίους υπολογίζονται οι προσωπικοί ψήφοι μόνο για τους υποψηφίους, των οποίων οι προσωπικοί ψήφοι αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 5% των ψήφων που έλαβε το κόμμα τους.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Κάθε πολίτης, ο οποίος έχει δικαίωμα ψήφου για την εκλογή των μελών του Σουηδικού Κοινοβουλίου (Riksdag), έχει επίσης δικαίωμα ψήφου στις ευρωεκλογές. Πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα ψήφου σε εθνικές εκλογές ή εκλογές τοπικής αυτοδιοίκησης στο κράτος προέλευσής τους και οι οποίοι στις ευρωεκλογές δεν θα ψηφίσουν σε κανένα άλλο κράτος μέλος της ΕΕ έχουν το δικαίωμα να ψηφίσουν στη Σουηδία.

Εκλογικός κατάλογος: Οι εκλογικοί κατάλογοι βασίζονται στις πληροφορίες οι οποίες περιλαμβάνονται, 30 ημέρες πριν από την ημέρα των εκλογών, στη βάση δεδομένων καταγραφής του πληθυσμού (πράξη 2001:182), τα προσωπικά δεδομένα της Σουηδικής Φορολογικής Αρχής (Swedish Tax Agency) και το κτηματολόγιο (σύμφωνα με την πράξη 2000:224).

⁸⁵ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Σουηδίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Sweden>, (τελευταία ενημέρωση 18 Οκτωβρίου 2014).

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 18 ετών. Κάθε πολίτης που έχει το δικαίωμα του εκλέγειν.

Υποψηφιότητα: Ένα πολιτικό κόμμα, το οποίο επιθυμεί να συμμετάσχει στις ευρωεκλογές, υποβάλλει ψηφοδέλτιο στην Κεντρική Εκλογική Αρχή. Εάν το κόμμα δεν εκπροσωπείται ήδη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θα πρέπει να συνοδεύει τις υποψηφιότητες που υποβάλλει, από έγγραφη υποστήριξη 1.500 ψηφοφόρων, οι οποίοι ψηφίζουν στη Σουηδία. Δεν απαιτείται κατάθεση χρηματικού ποσού.

Προεκλογική εκστρατεία: Δεν προβλέπεται επίσημη έναρξη - λήξη.

Χρηματοδότηση: Δεν ισχύουν ειδικοί κανόνες.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Δεν ισχύουν ειδικοί κανόνες.

Δημοσκοπήσεις: Δεν ισχύουν ειδικοί κανόνες.

2.27. ΤΣΕΧΙΑ (CZ)⁸⁶

Αριθμός ευρωβουλευτών: 21, Πληθυσμός: 10,5 εκατ.

Εκλογικό σύστημα: Ελάχιστο εκλογικό όριο 5%.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Δεν προβλέπεται επιστολική ψήφος.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Αναλογική εκπροσώπηση.

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Κάθε Τσέχος πολίτης και πολίτης κράτους μέλους της ΕΕ, ο οποίος καταγράφεται ως κάτοικος Τσεχίας για τουλάχιστον 45 ημέρες και οι οποίοι έχουν πλήρη πολιτικά δικαιώματα.

Εκλογικός κατάλογος: Πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι επιθυμούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα στην Τσεχία αλλά δεν είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους, θα πρέπει να υποβάλλουν αίτηση εγγραφής τους το αργότερο 40 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 21 ετών. Κάθε πολίτης κράτους μέλους της ΕΕ ο οποίος έχει κύρια κατοικία στην Τσεχία και έχει πλήρη πολιτικά δικαιώματα στο κράτος μέλος προέλευσής του. Πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ θα πρέπει να έχουν καταγραφεί ως κάτοικοι Τσεχίας για τουλάχιστον 45 ημέρες.

⁸⁶ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Τσεχίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Czech-Republic>, (τελευταία ενημέρωση 19 Οκτωβρίου 2014).

Υποψηφιότητα: Κάθε ανεγνωρισμένο πολιτικό κόμμα, πολιτική κίνηση ή συνασπισμός κομμάτων, μπορεί να υποβάλλει μόνο ένα ψηφοδέλτιο υποψηφιοτήτων και κάθε υποψήφιος να συμμετάσχει σε ένα μόνο ψηφοδέλτιο. Για κάθε ψηφοδέλτιο απαιτείται κατάθεση ποσού 15.000 κορόνες (περίπου 600€). Το Υπουργείο Εσωτερικών οριστικοποιεί τα ψηφοδέλτια 66 ημέρες πριν την ημέρα των εκλογών.

Προεκλογική εκστρατεία: Αρχίζει 16 ημέρες και λήγει 48 ώρες πριν την έναρξη της ψηφοφορίας.

Χρηματοδότηση: Προβλέπεται χρηματοδότηση για ορισμένες κατηγορίες εκλογικών δαπανών σε εκείνα τα κόμματα που έλαβαν πάνω από 1% του συνόλου των ψήφων, ίση με 30 κορόνες (περίπου 1€) ανά ψήφο.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Τα κόμματα, πολιτικές κινήσεις και συνασπισμοί έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάζουν ισόποσα τα μηνύματά τους στο Τσεχικό ραδιοτηλεοπτικό δίκτυο συνολικά για 14 ώρες, κατά τη διάρκεια των 14 ημερών που διαρκεί η προεκλογική εκστρατεία.

Δημοσκοπήσεις: Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου απαγορεύονται οι σφυγμομετρήσεις κοινής γνώμης από κόμματα, πολιτικές κινήσεις και συνασπισμούς κομμάτων. Δημοσκοπήσεις, οι οποίες διενεργούνται από οποιαδήποτε νομική οντότητα ή ραδιοτηλεοπτικό δίκτυο απαγορεύονται κατά τη χρονική περίοδο 3 ημερών πριν την έναρξη και μέχρι τη λήξη της ψηφοφορίας σε όλα τα εκλογικά τμήματα στην Τσεχία.

2.28 ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ (FI)⁸⁷

Αριθμός ευρωβουλευτών: 13, **Πληθυσμός:** 5,4 εκατ.

Εκλογικό σύστημα: Χωρίς εκλογικό όριο, με δικαίωμα ψήφου προτίμησης.

Τύπος Ψηφοφορίας: Μη υποχρεωτική. Δεν προβλέπεται επιστολική ψήφος.

Εκλογικές περιφέρειες: Ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Κατανομή εδρών: Εφαρμόζεται η μέθοδος D' Hondt για την κατανομή των εδρών μεταξύ των πολιτικών κομμάτων, συμμαχιών ή κοινών ψηφοδελτίων, που συμμετέχουν στις εκλογές. Η κατακύρωση της έδρας στους υποψηφίους κάθε ψηφοδελτίου γίνεται με βάση τους ψήφους προτίμησης τους οποίους έλαβε κάθε υποψήφιος.

⁸⁷ Από τον ιστότοπο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις ευρωεκλογές του 2014, Το προφίλ της Φινλανδίας, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states/Finland>, (τελευταία ενημέρωση 19 Οκτωβρίου 2014).

Δικαίωμα του εκλέγειν: Ηλικία 18 ετών. Κάθε Φιλανδός πολίτης, καθώς και πολίτες άλλου κράτους μέλους της ΕΕ, κάτοικοι Φιλανδίας και οι οποίοι έχουν πλήρη πολιτικά δικαιώματα στη χώρα προέλευσής τους.

Εκλογικός κατάλογος: Πολίτες άλλων κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίοι επιθυμούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα στη Φιλανδία, θα πρέπει να έχουν κατοικία στη Φιλανδία και να υποβάλλουν σχετική αίτηση εγγράφως στις τοπικές εκλογικές αρχές, το αργότερο 80 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών.

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι: Ηλικία 18 ετών. Κάθε Φιλανδός πολίτης, καθώς και πολίτες άλλου κράτους μέλους της ΕΕ, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν, εκτός από άτομα που βρίσκονται υπό δικαστική συμπαράσταση.

Υποψηφιότητα: Δικαίωμα κατάθεσης ψηφοδελτίων έχουν: α) τα πολιτικά κόμματα, β) συνασπισμός δύο ή περισσότερων κομμάτων, γ) εκλογικές συμμαχίες (electoral associations) με κάθε μέλος της συμμαχίας να εκπροσωπείται από έναν υποψήφιο. Για τη σύσταση εκλογικής συμμαχίας απαιτείται η έγγραφη συγκατάθεση τουλάχιστον 2000 ιδρυτικών μελών, τα οποία έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν. Δεν απαιτείται κατάθεση χρηματικού ποσού. Οι εκλογικές συμμαχίες έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν κοινό ψηφοδέλτιο υποψηφίων. Κάθε κόμμα, συνασπισμός ή εκλογική συμμαχία μπορεί να συμπεριλάβει στο ψηφοδέλτιό του μέχρι 20 υποψηφίους.

Ασυμβίβαστο: Τα προβλεπόμενα από τις κοινές διατάξεις και επιπλέον: δημόσιοι λειτουργοί, για τους οποίους σύμφωνα με το Σύνταγμα της Φιλανδίας ισχύει το ασυμβίβαστο για την εκλογή τους στο εθνικό κοινοβούλιο όπως: προσωπικό των ενόπλων δυνάμεων, μέλη του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου, Διαμεσολαβητής του Φιλανδικού Κοινοβουλίου (Ombudsman).

Προεκλογική εκστρατεία: Δεν ισχύουν ειδικοί κανόνες.

Χρηματοδότηση: Δεν ισχύουν ειδικοί κανόνες. Τα εκλεγέντα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και οι ορισθέντες αντικαταστάτες τους έχουν την υποχρέωση να υποβάλλουν αναφορά σχετικά με τους πόρους χρηματοδότησης της εκλογικής τους εκστρατείας.

Πρόσβαση στα ΜΜΕ: Δεν ισχύουν ειδικοί κανόνες. Η Φιλανδική Εταιρεία Αναμεταδόσεων (Finnish Broadcasting Company), εθνική εταιρεία υπηρεσιών, υποχρεούται σύμφωνα με τη νομοθεσία να εφαρμόσει την αρχή της ίσης μεταχείρισης στους συμμετέχοντες στις ευρωεκλογές.

Δημοσκοπήσεις: Δεν ισχύουν ειδικοί κανόνες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Στο πρώτο μέρος του τρίτου κεφαλαίου της μελέτης παρουσιάζεται η συγκριτική αποτύπωση των διαφοροποιήσεων μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, οι οποίες προέρχονται από την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων κατά τη διεξαγωγή των ευρωεκλογών. Η σύγκριση μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ πραγματοποιήθηκε μέσω του επίσημου ιστότοπου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που δημιουργήθηκε ειδικά για τις Ευρωεκλογές του Μαΐου του 2014 (<http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states>). Στο τέλος της ενότητας διατυπώνονται προτάσεις ενδεχόμενης διεύρυνσης των κοινών κανόνων, με στόχο την επίτευξη βελτιωμένης ομοιογένειας στη διαδικασία διεξαγωγής των ευρωεκλογών. Στο δεύτερο μέρος του τρίτου κεφαλαίου της μελέτης καταγράφονται τα ποσοστά συμμετοχής των ψηφοφόρων στις ευρωεκλογές και συσχετίζονται με ποσοτικούς και ποιοτικούς παράγοντες, οι οποίοι χαρακτηρίζουν τα κράτη μέλη της ΕΕ.

3.1. Εκλογικό σύστημα

Από τα 28 κράτη μέλη τα μισά υιοθετούν ελάχιστο εκλογικό όριο κατά τη διεξαγωγή των ευρωεκλογών του 2014. Εννέα κράτη μέλη εξαντλούν το μέγιστο εκλογικό όριο 5%, το οποίο ορίζεται από τις κοινές διατάξεις. Τρία κράτη μέλη υιοθετούν εκλογικό όριο 4% και δύο μικρότερο (Ελλάδα 3% και Κύπρος 1,8%). Στον πίνακα 3.1. παρουσιάζονται τα εκλογικά όρια ανά κράτος μέλος της ΕΕ με βάση τα οποία διεξήχθησαν οι ευρωεκλογές το 2014.

Πίνακας 3.1. Εκλογικά όρια κρατών μελών κατά τις εκλογές του 2014

	Χωρίς	5%	4%	Άλλο
1	ΒΕΛΓΙΟ	ΓΑΛΛΙΑ	ΑΥΣΤΡΙΑ	ΕΛΛΑΔΑ (3)
2	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	ΚΡΟΑΤΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΚΥΠΡΟΣ (1,8)
3	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	ΛΕΤΤΟΝΙΑ	ΣΟΥΗΔΙΑ	
4	ΔΑΝΙΑ	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ		
5	ΕΣΘΟΝΙΑ	ΟΥΓΓΑΡΙΑ		
6	ΗΝ.ΒΑΣΙΛΕΙΟ	ΠΟΛΩΝΙΑ		
7	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	ΡΟΥΜΑΝΙΑ		
8	ΙΣΠΑΝΙΑ	ΣΛΟΒΑΚΙΑ		
9	ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ	ΤΣΕΧΙΑ		
10	ΛΟΥΞ/ΡΓΟ			
11	ΜΑΛΤΑ			
12	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ			
13	ΣΛΟΒΑΝΙΑ			
14	ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ			

Σε Βρετανία, Γερμανία, Γαλλία, Ισπανία, Ουγγαρία και Ρουμανία οι ευρωβουλευτές εκλέγονται με λίστα, δηλαδή οι ψηφοφόροι δεν έχουν δικαίωμα να εκδηλώσουν με σταυρό την προτίμησή τους σε έναν ή περισσότερους υποψηφίους.

Στο Λουξεμβούργο επιτρέπεται η διακομματική ψήφος, δηλαδή ο ψηφοφόρος μπορεί να εκδηλώσει προτίμηση για υποψηφίους, οι οποίοι περιλαμβάνονται σε διαφορετικά ψηφοδέλτια. Στην Μάλτα οι ευρωεκλογές διεξάγονται μέσω ενός και μόνο ενιαίου ψηφοδέλτιου, χωρίς να υπάρχουν ψηφοδέλτια κομμάτων ή ανεξάρτητων υποψηφίων.

3.2 Τύπος Ψηφοφορίας

Σε 24 από τα κράτη μέλη η ψήφος στις ευρωεκλογές είναι προαιρετική.

Υποχρεωτική είναι η ψηφοφορία σε τέσσερα κράτη μέλη: Ελλάδα, Βέλγιο, Κύπρος και Λουξεμβούργο.

Επιστολική ψήφος (μέσω ταχυδρομείου) προβλέπεται σε 15 κράτη: Αυστρία, Βέλγιο, Γερμανία, Δανία, Εσθονία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Λεττονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Πολωνία, Σλοβενία, Σουηδία. Σε ορισμένα από αυτά τα κράτη η επιστολική ψήφος επιτρέπεται μόνο για πολίτες, οι οποίοι διαμένουν στην αλλοδαπή ή βρίσκονται σε πλοίο, το οποίο ταξιδεύει στο εξωτερικό.

3.3. Εκλογικές περιφέρειες

Τα 23 κράτη μέλη συμμετέχουν στις ευρωεκλογές ως ενιαία εκλογική περιφέρεια.

Υποδιαίρεση σε εκλογικές περιφέρειες ισχύει σε πέντε κράτη: Βέλγιο (σε τέσσερις περιφέρειες με το κριτήριο της γλώσσας να παίζει σημαντικό ρόλο), Γαλλία (σε οκτώ περιφέρειες), Ηνωμένο Βασίλειο (σε 12 περιφέρειες), Ιρλανδία (σε τρεις περιφέρειες), Ιταλία (σε πέντε περιφέρειες).

3.4 Κατανομή εδρών

Δώδεκα κράτη μέλη εφαρμόζουν τη μέθοδο D' Hondt για την κατανομή των εδρών: Αυστρία, Δανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Ολλανδία, Λουξεμβούργο, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Φινλανδία. Στη Γερμανία εφαρμόζεται η μέθοδος Sainte-Lague /Schepers (διαίρετης με πρότυπο περικοπή). Στην Εσθονία και την Λεττονία εφαρμόζεται η μέθοδος Sainte-Lague ενώ στη Λιθουανία η μέθοδος των ποσοστώσεων και των υπολοίπων (method of quota and remainders).

Πιο κάτω παρουσιάζονται συνοπτικά συστήματα, τα οποία εφαρμόζουν κράτη μέλη, σε ότι αφορά τον τρόπο ψηφοφορίας και την κατανομή των εδρών:

ΙΡΛΑΝΔΙΑ: Σύστημα Ενιαίου Ψηφοδελτίου (Single Transferable Vote). Κάθε ψηφοφόρος ψηφίζει έναν υποψήφιο πρώτης προτίμησής του και επιπρόσθετα υποδεικνύει κατά σειρά εναλλακτικής προτίμησης τον ή τους υποψηφίους στους οποίους επιθυμεί να μεταφερθεί η ψήφος του, στην περίπτωση κατά την οποία ο υποψήφιος της πρώτης προτίμησης έχει συγκεντρώσει ήδη το εκλογικό μέτρο ή υπολείπεται και κατά συνέπεια αποκλείεται.

ΙΤΑΛΙΑ: Κάθε εκλογική περιφέρεια εκλέγει αριθμό υποψηφίων, ανάλογα με τον αριθμό των κατοίκων, όπως αυτός προκύπτει από τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής. Οι έδρες κατανέμονται στις εκλογικές περιφέρειες με βάση το εκάστοτε Προεδρικό Διάταγμα του Προέδρου της Δημοκρατίας. Για τις ευρωεκλογές του 2014 η κατανομή των εδρών είχε ως εξής: Βορειοδυτική περιφέρεια έδρες 20, Βορειοανατολική 14, Κεντρική 14, Νότια 17, Νησιά 8.

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ: Κάθε ψηφοφόρος έχει δικαίωμα τόσων ψήφων όσοι και ο αριθμός των εδρών (6). Κανένα ψηφοδέλτιο δεν επιτρέπεται να περιλαμβάνει περισσότερους από έξι υποψηφίους. Ο ψηφοφόρος μπορεί να ψηφίσει με την επιλογή ενός ψηφοδελτίου χωρίς ψήφο προτίμησης υποψηφίου, να ψηφίσει υποψηφίους από ένα ή και υποψηφίους από διαφορετικά ψηφοδέλτια. Εάν ψηφοφόρος επιλέξει ψηφοδέλτιο στο οποίο συμμετέχουν λιγότεροι από έξι υποψήφιοι τότε το ψηφοδέλτιο μετρά με τόσους ψήφους όσοι οι υποψήφιοι που συμμετέχουν σ' αυτό.

ΜΑΛΤΑ: Σε ένα ενιαίο κοινό ψηφοδέλτιο όλων των κομμάτων, οι ψηφοφόροι εκφράζουν την προτίμησή τους παραθέτοντάς την αριθμητικά (1,2,3 κτλ) δίπλα στο όνομα των υποψηφίων του οποίους επιλέγουν (ψήφος τουλάχιστον σε ένα υποψήφιο). Τα ονοματεπώνυμα των υποψηφίων παρουσιάζονται ανά κόμμα αλφαβητικά. Εκλέγονται οι υποψήφιοι, οι οποίοι στην πρώτη ή τις μεταγενέστερε καταμετρήσεις λαμβάνουν τόσες ψήφους όσες η ποσόστωση (quota) συν μία. Η ποσόστωση ορίζεται ίση με το $1/7$ του συνολικού αριθμού των έγκυρων ψήφων.

ΠΟΛΩΝΙΑ: Εφαρμόζεται η μέθοδος D' Hondt για τον προσδιορισμό του συνολικού αποτελέσματος στις 13 εσωτερικές περιφέρειες, στις οποίες υποδιαιρείται η επικράτεια και τον ορισμό των ψηφοδελτίων τα οποία καλύπτουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στην κατανομή των εδρών. Για την κατανομή των εδρών μεταξύ περιφερειών, ανά εφορευτική επιτροπή και μεταξύ των υποψηφίων, εφαρμόζεται η μέθοδος Hare – Niemeyer, σύμφωνα με το συνολικό αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων.

3.5 Δικαίωμα του εκλέγειν

Σε 27 κράτη μέλη η **ηλικία των 18 ετών** ορίζεται ως προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν, είτε κατά την εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους, είτε κατά την ημερομηνία διεξαγωγής των ευρωεκλογών. Στην Αυστρία ορίζεται η **ηλικία των 16 ετών**.

Σε ορισμένα κράτη μέλη τίθενται χρονικές προϋποθέσεις διαμονής ή κατοικίας στο κράτος, ώστε πολίτης άλλου κράτους μέλους της ΕΕ να μπορεί να ασκεί το δικαίωμα του εκλέγειν. Για παράδειγμα, η Γερμανία προϋποθέτει διαμονή στην επικράτειά της κατ' ελάχιστο τρεις μήνες, η Βουλγαρία να κατοικεί μόνιμα τουλάχιστον τους 3 τελευταίους μήνες, η Κύπρος να κατοικούν στην Κυπριακή Δημοκρατία για διάστημα τουλάχιστον 6 μηνών, αμέσως πριν την ημερομηνία απόκτησης των εκλογικών τους δικαιωμάτων.

3.6. Δικαίωμα του εκλέγεσθαι

Σε ότι αφορά την απαιτούμενη ηλικία για να ασκήσει υποψήφιος το δικαίωμα του εκλέγεσθαι συγκροτούνται τρεις ομάδες κρατών μελών: α) 15 κράτη μέλη, στα οποία το δικαίωμα του εκλέγεσθαι αποκτούν όσοι έχουν συμπληρώσει ηλικία 18 ετών, β) 10 κράτη μέλη, στα οποία το δικαίωμα του εκλέγεσθαι αποκτούν όσοι έχουν συμπληρώσει ηλικία 21 ετών, γ) και τρία κράτη μέλη με προαπαιτούμενη ηλικία άνω των 21 ετών (23 ετών στη Ρουμανία, 25 ετών στην Ελλάδα και την Ιταλία).

Α) Ηλικία 18 ετών: Αυστρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Ολλανδία, Κροατία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Ουγγαρία, Πορτογαλία, Σλοβενία, Σουηδία, Φινλανδία.

Β) Ηλικία 21 ετών: Βέλγιο, Βουλγαρία, Εσθονία, Ιρλανδία, Κύπρος, Λεττονία, Λιθουανία, Πολωνία, Σλοβακία, Τσεχία.

Γ) Ηλικία 23 ετών: Ρουμανία και **25 ετών** στην Ελλάδα και την Ιταλία.

Παράλληλα, ορισμένα κράτη μέλη ως προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγεσθαι στην επικράτειά τους, θέτουν χρονικούς περιορισμούς σε ότι αφορά τη διαμονή και την κατοικία. Για παράδειγμα, στη Βουλγαρία ο υποψήφιος θα πρέπει να κατοικεί μόνιμα τουλάχιστον τους έξι τελευταίους μήνες στη χώρα αυτή ή σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ. Αντίστοιχα, στη Γαλλία οι υποψήφιοι ευρωβουλευτές πρέπει να είναι μόνιμοι κάτοικοι ή κάτοικοι κατ' ελάχιστο 6 μήνες, στην Πολωνία μόνιμοι κάτοικοι Πολωνίας ή άλλου κράτους μέλους της ΕΕ, του οποίου είναι πολίτες τα τελευταία πέντε χρόνια. Στο Λουξεμβούργο πολίτες κρατών μελών της ΕΕ κάτοικοι Λουξεμβούργου έχουν το δικαίωμα υποβολής υποψηφιότητας, εφόσον πριν από τη στιγμή κατάθεσης του ψηφοδελτίου υποψηφιότητάς τους κατοικούν τουλάχιστον δύο χρόνια στο Λουξεμβούργο (το πιο πάνω χρονικό όριο τελεί υπό αναθεώρηση).

3.7. Υποψηφιότητα

Διαφοροποίηση στο πλαίσιο και τις προϋποθέσεις υποβολής υποψηφιοτήτων παρατηρείται επίσης μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Οι διαφορές επικεντρώνονται κυρίως στον τρόπο υποστήριξης των υποψηφιοτήτων από ήδη εκλεγμένα μέλη του Εθνικού ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ή από υποστηρικτές ψηφοφόρους και σε προαπαιτούμενες ποσοστώσεις σχετικά με την εκπροσώπηση των δύο φύλων. Για παράδειγμα:

ΑΥΣΤΡΙΑ: Κάθε υποψήφιος θα πρέπει να υποστηρίζεται, είτε από τρία μέλη του Εθνικού Κοινοβουλίου, είτε από έναν Αυστριακό μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, είτε από 2.600 εγγεγραμμένους ψηφοφόρους.

ΒΕΛΓΙΟ: Οι υποψήφιοι θα πρέπει να ομιλούν τη γλώσσα της εκλογικής περιφέρειας, στην οποία θέτουν υποψηφιότητα και παράλληλα να υποστηρίζονται από τις υπογραφές πέντε Βέλγων ευρωβουλευτών της ίδιας γλώσσας ή από 5.000 γαλλόφωνους ψηφοφόρους για το γαλλόφωνο εκλεκτορικό σώμα ή 5.000 ψηφοφόρους οι οποίοι ομιλούν ολλανδικά, ή 200 ψηφοφόρους, οι οποίοι ομιλούν γερμανικά για το γερμανόφωνο εκλεκτορικό σώμα. Ταυτόχρονα, με βάση την ομοσπονδιακή νομοθεσία της χώρας 23/03/1989, προβλέπεται ισοτιμία υποψηφιοτήτων στα ψηφοδέλτια μεταξύ ανδρών και γυναικών. Ορίζεται ότι η διαφορά του αριθμού των υποψηφιοτήτων από κάθε φύλλο (βασικών ή αναπληρωματικών) δεν μπορεί είναι μεγαλύτερη από μία και παράλληλα οι δύο βασικοί υποψήφιοι (και οι αναπληρωματικοί τους) δεν μπορεί να είναι του ίδιου φύλου.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Σε επίπεδο ομόσπονδου κρατίδιου τα ψηφοδέλτια, τα οποία κατατίθενται από πολιτικές ενώσεις και κόμματα, τα οποία δεν εκπροσωπούνται συνεχώς στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή την Ομοσπονδιακή Βουλή της Γερμανίας (Bundestag) ή τη Βουλή όπου εκπροσωπούνται τα ομόσπονδα κρατίδια (Bundesrat), με πέντε τουλάχιστον εκπροσώπους τους, θα πρέπει να υποστηρίζονται ενυπόγραφα από 2.000 εγγεγραμμένους ψηφοφόρους στο αντίστοιχο ομόσπονδο κρατίδιο. Αντίστοιχα, ενιαία ψηφοδέλτια υποψηφιοτήτων σε επίπεδο ομοσπονδιακού κράτους θα πρέπει να υποστηρίζονται ενυπόγραφα από 4.000 εγγεγραμμένους ψηφοφόρους.

ΔΑΝΙΑ: Ψηφοδέλτιο υποψηφιοτήτων μπορεί να κατατεθεί από όλα τα κόμματα τα οποία έχουν εκλέξει στις προηγούμενες εκλογές τουλάχιστον ένα εκπρόσωπο στο Εθνικό ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ψηφοδέλτια τα οποία κατατίθενται από νέα κόμματα ή άλλες πολιτικές ενώσεις, θα πρέπει να υποστηρίζονται από αριθμό ψηφοφόρων, ο οποίος δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το 2% των έγκυρων ψήφων των προηγούμενων εθνικών βουλευτικών εκλογών.

ΙΡΛΑΝΔΙΑ: Οι υποψήφιοι, οι οποίοι συμμετέχουν σε ψηφοδέλτια κομμάτων, ορίζονται από τα κόμματα. Ανεξάρτητοι υποψήφιοι θα πρέπει να συγκεντρώνουν 60 υπογραφές υποστηρικτών τους.

ΙΤΑΛΙΑ: Τα ψηφοδέλτια των ανεξάρτητων υποψηφίων θα πρέπει να υποστηρίζονται ανά περιφέρεια από 30.000 υπογραφές κατ' ελάχιστο και μέχρι 35.000 υπογραφές το μέγιστο. Εξαιρούνται τα ψηφοδέλτια κομμάτων που κατέρχονται στις εκλογές και τα οποία έχουν κερδίσει τουλάχιστον μία έδρα στις τελευταίες ευρωεκλογές ή ανήκουν σε ομάδα κομμάτων του Ιταλικού Κοινοβουλίου. Δεν είναι αποδεκτά ψηφοδέλτια τα οποία δεν περιλαμβάνουν υποψηφίους και των δύο φύλων. Τουλάχιστον το 1/3 των υποψηφίων θα πρέπει να ανήκουν στο φύλο, το οποίο εκπροσωπείται λιγότερο.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ: Εάν το κόμμα λαμβάνει μέρος για πρώτη φορά, ή εάν δεν κατέχει τουλάχιστον μια έδρα στις προηγούμενες ευρωεκλογές, το ψηφοδέλτιο των υποψηφίων του θα πρέπει να συνοδεύεται από τουλάχιστον 30 υπογραφές ψηφοφόρων.

ΚΡΟΑΤΙΑ: Υποβολή ψηφοδελτίων υποψηφίων έχουν όλα τα κόμματα, τα οποία είναι καταγεγραμμένα στη Δημοκρατία της Κροατίας μέχρι την ημέρα επίσημης προκήρυξης των ευρωεκλογών, καθώς και υποψήφιοι οι οποίοι υποστηρίζονται από τουλάχιστον 5.000 υπογραφές ψηφοφόρων.

ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ: Οι υποψήφιοι ορίζονται αποκλειστικά από τα κόμματα, τα οποία είναι εγγεγραμμένα, όχι αργότερα από 185 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών και τα οποία, σύμφωνα με τη νομοθεσία, καλύπτουν τα προβλεπόμενα σε ότι αφορά τον αριθμό των μελών του κόμματος.

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ: Απαιτείται η έγκριση ή από 250 ψηφοφόρους ή έναν παρόντα ή ένα πρώην μέλος του εθνικού ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ΟΥΓΓΑΡΙΑ: Για την κατάθεση ψηφοδελτίου το κόμμα θα πρέπει να έχει την έγκριση τουλάχιστον 20.000 ψηφοφόρων.

ΠΟΛΩΝΙΑ: Σε κάθε μία από τις 13 περιφέρειες και από κάθε εφορευτική επιτροπή, μπορεί να υποβληθεί ένα μόνο ψηφοδέλτιο υποψηφιοτήτων, το οποίο θα πρέπει να υποστηρίζεται από τουλάχιστον 10.000 υπογραφές εκλεκτόρων, κατοίκων της συγκεκριμένης περιφέρειας. Κάθε εκλέκτορας μπορεί να εκδηλώσει την υποστήριξή του σε περισσότερα από ένα ψηφοδέλτια.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ: Απαιτείται το 33,3% των υποψηφίων κάθε ψηφοδελτίου να είναι γυναίκες. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης επιβάλλεται ως ποινή μείωση της κρατικής επιχορήγησης, καθώς και περιορισμός της δημόσια προβολής του κόμματος.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ: Σε εθνικό επίπεδο τα ψηφοδέλτια των κομμάτων θα πρέπει να υποστηρίζονται από 200.000 υπογραφές ψηφοφόρων και των ανεξάρτητων υποψηφίων από 100.000 υπογραφές.

ΣΛΟΒΕΝΙΑ: Το ψηφοδέλτιο κάθε κόμματος πρέπει να υποστηρίζεται ενυπόγραφα από τουλάχιστον 1.000 ψηφοφόρους ή από 4 μέλη της Εθνικής Συνέλευσης. Σε περίπτωση συνασπισμού δύο ή περισσότερων κομμάτων απαιτούνται τουλάχιστον 3.000 υπογραφές ψηφοφόρων ή η υποστήριξη 6 μελών της Εθνικής Συνέλευσης. Σε κάθε ψηφοδέλτιο κάθε φύλο θα πρέπει να εκπροσωπείται τουλάχιστον κατά 40% και τουλάχιστον ένας υποψήφιος κάθε φύλλου θα πρέπει να καταγράφεται στο πρώτο μισό του ψηφοδελτίου.

ΣΟΥΗΔΙΑ: Εάν το κόμμα δεν εκπροσωπείται ήδη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, θα πρέπει να συνοδεύει τις υποψηφιότητες τις οποίες υποβάλει, από έγγραφη υποστήριξη 1.500 ψηφοφόρων.

ΕΓΓΥΗΣΗ –ΚΑΤΑΘΕΣΗ: Σε 11 κράτη μέλη προβλέπεται κατάθεση ποσού, ως εγγύηση συμμετοχής στις εκλογές ή για την κάλυψη δαπανών.

ΑΥΣΤΡΙΑ: Για κάθε ψηφοδέλτιο καταβάλλονται 3.600 ευρώ για έξοδα εκτύπωσης.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ: Κατάθεση ποσού 10.000 Λεβ. Η κατάθεση επιστρέφεται στα κόμματα και τους συνασπισμούς, ο οποίοι έχουν λάβει όχι λιγότερο από το 1% των εγκύρων ψηφοδελτίων.

ΕΛΛΑΔΑ: Καταβολή ποσού 2.934 ευρώ για κάθε ψηφοδέλτιο.

ΕΣΘΟΝΙΑ: Για κάθε υποψήφιο απαιτείται η κατάθεση ποσού πενταπλάσιου του ελάχιστου μηνιαίου μισθού (για το 2014 ποσό 1.775 ευρώ).

ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ: Κατάθεση 5.000 λιρών Αγγλίας για κάθε ψηφοδέλτιο κόμματος και για κάθε περιφέρεια, ή το ισόποσο για κάθε ανεξάρτητη υποψηφιότητα. Η κατάθεση δεν επιστρέφεται εάν το κόμμα ή ο ανεξάρτητος υποψήφιος συγκεντρώσει λιγότερο από το 2,5% των ψήφων της περιφέρειας.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ: Κατάθεση ποσού 11.250 ευρώ για κόμματα τα οποία δεν εκπροσωπούνται στο απερχόμενο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Το ποσό επιστρέφεται στα κόμματα τα οποία λαμβάνουν τουλάχιστον τα τρία τέταρτα του εκλογικού διαιρέτη (ελάχιστος αριθμός ψήφων, οι οποίοι απαιτούνται για να κερδηθεί μία έδρα).

ΛΕΤΤΟΝΙΑ: Κατάθεση ποσού 1.400 ευρώ ανά πολιτικό κόμμα. Το πόσο χρηματοδοτείται από το κράτος σε περίπτωση που το κόμμα εκλέξει έναν τουλάχιστον ευρωβουλευτή.

ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ: Ανά ψηφοδέλτιο προβλέπεται κατάθεση ποσού ίσου με το δεκαπλάσιο του μέσου μηνιαίου μισθού.

ΜΑΛΤΑ: κατάθεση ποσού περίπου 90 ευρώ ανά υποψήφιο, το οποίο επιστρέφεται εφόσον ο υποψήφιος λάβει τουλάχιστον 10% των ψήφων.

ΣΛΟΒΑΚΙΑ: κατάθεση ποσού 1659 ευρώ ανά ψηφοδέλτιο.

ΤΣΕΧΙΑ: για κάθε ψηφοδέλτιο απαιτείται κατάθεση ποσού 15.000 κορόνες (περίπου 600 ευρώ).

3.8 Ασυμβίβαστο

Επιπλέον όσων ορίζονται από τους κοινούς κανόνες, σχετικά με θέσεις και αξιώματα, τα οποία αποτελούν ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του βουλευτή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ υιοθετούν πρόσθετες διατάξεις και συγκεκριμένα:

ΑΥΣΤΡΙΑ: Διευθυντικά στελέχη και μέλη του διοικητικού συμβουλίου του χρηματιστηρίου, επιχειρήσεων και τραπεζών.

ΒΕΛΓΙΟ: Θέσεις σε εθνική δημόσια υπηρεσία, σε περιφερειακή εκτελεστική εξουσία, θέση του δημάρχου, του αντιδημάρχου, του προέδρου του Κέντρου Κοινωνικής Βοήθειας του Δήμου (OCMW/CPAS social aid centre).

ΓΑΛΛΙΑ: Μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Γαλλίας, μέλος του Οικονομικού, Κοινωνικού και Περιβαλλοντικού Συμβουλίου, μέλος του Συνταγματικού Συμβουλίου, περιφερειακός σύμβουλος, σύμβουλος στο δήμο των Παρισίων ή δημοτικός σύμβουλος σε δήμο με περισσότερους από 3.500 κατοίκους, σύμβουλος στη Συνέλευση της Κορσικής

ΕΣΘΟΝΙΑ: Προσωπικό των ενόπλων δυνάμεων και των δυνάμεων ασφαλείας.

ΙΣΠΑΝΙΑ: Μέλη της Ισπανικής Βασιλικής Οικογένειας και οι σύζυγοι τους, ο πρόεδρος του Συνταγματικού Δικαστηρίου, του Ανωτάτου Δικαστηρίου, του Συμβουλίου του Κράτους, του Ελεγκτικού Δικαστηρίου, δικαστές του Συνταγματικού Δικαστηρίου, μέλη του Γενικού Δικαστικού Συμβουλίου και του Ελεγκτικού Δικαστηρίου, ο διαμεσολαβητής (Ombudsman) και οι αναπληρωτές του, ο Γενικός Συνήγορος (Fiscal General del Estado), ο Διευθυντής του γραφείου του

πρωθυπουργού, γενικοί γραμματείς υπουργείων, διευθυντές γραφείων υπουργών, διαπιστευμένοι διπλωματικών αποστολών με επίσημη κατοικία στην αλλοδαπή ή στην έδρα διεθνών οργανισμών, Δικαστές και Εισαγγελείς, στελέχη των ενόπλων δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, οι πρόεδροι και τα μέλη των εκλογικών επιτροπών, κυβερνητικοί εκπρόσωποι και οι αναπληρωτές τους σε αυτόνομες κοινότητες και επαρχίες ή παρόμοιες αρχές, ο πρόεδρος της Ισπανικής εταιρείας ραδιοτηλεοπτικών μέσων και των θυγατρικών της, οι πρόεδροι, οι διευθυντές και τα στελέχη αυτόνομων κρατικών οργανισμών με ευθύνη το σύνολο της επικράτειας, καθώς και οι κυβερνητικοί εκπρόσωποι στους οργανισμούς αυτούς, οι πρόεδροι τα μέλη των συμβουλίων και οι διευθυντές οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης με ευθύνη το σύνολο της επικράτειας, ο διοικητής και ο υποδιοικητής της Τράπεζας της Ισπανίας, καθώς και τα μέλη του συμβουλίου της και οι διευθυντές του Κρατικού Πιστωτικού Ιδρύματος, ο πρόεδρος, ο γενικός γραμματέας και τα μέλη του Συμβουλίου Πυρηνικής Ασφάλειας, πρόσωπα τα οποία ασκούν λειτουργία σε ανώτατο επίπεδο κάθε Υπουργείου, καθώς και σε τοπικές υπηρεσίες υπό τη μέριμνα του κράτους, πρόεδροι, διευθυντές και στελέχη αυτόνομων κρατικών οργανισμών τοπικής εμβέλειας, καθώς και οι εκπρόσωποι της κυβέρνησης σε αυτούς, τοπικοί εκπρόσωποι της κρατικής ραδιοτηλεόρασης, καθώς και διευθυντές τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών, που αναφέρονται σε αυτόνομες κοινότητες, πρόεδροι, μέλη του διοικητικού συμβουλίου και διευθυντές τοπικών οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης, γενικοί γραμματείς της κυβέρνησης σε περιφερειακές αντιπροσωπείες, περιφερειακοί εκπρόσωποι του Γραφείου Εκλογικού Μητρώου, κάθε πρόσωπο το οποίο ασκεί λειτουργία, οριζόμενο και αμειβόμενο από άλλο κράτος, στο οποίο η λειτουργία αυτή αποτελεί αιτία ασυμβίβαστου, οι πρόεδροι και τα μέλη των γραφείων αυτόνομων κοινοτήτων, εκπρόσωποι της κυβέρνησης σε λιμενικές αρχές, οργανισμούς απορροής ποταμών, οργανισμούς διοδίων αυτοκινητοδρόμων, του πολεοδομικού οργανισμού COPLACO, πρόεδροι, μέλη του διοικητικού συμβουλίου, γενικοί διευθυντές, διαχειριστές, ή κατέχοντες αντίστοιχα αξιώματα, σε δημοσίους φορείς, κρατικά μονοπώλια, και εταιρείες οποιασδήποτε νομικής μορφής, των οποίων, άμεσα ή έμμεσα, η πλειοψηφία των μετοχών ελέγχεται από μία δημόσια οντότητα, καθώς και των δημόσια χρηματοδοτούμενων αποταμιευτικών τραπεζών, μέλη των νομοθετικών συνελεύσεων ανεξαρτήτων κοινοτήτων.

ΚΡΟΑΤΙΑ: Δικαστής στο Συνταγματικό Δικαστήριο, δικαστής, δικηγόρος του Κράτους ή αναπληρωτής του, δικηγόρος, διευθυντής δημόσιου οργανισμού, γραμματέας της Κυβέρνησης, διευθυντής του γραφείου της προεδρίας της Δημοκρατίας της Κροατίας, πρέσβης, νομάρχης και αντινομάρχης, δήμαρχος και αντιδήμαρχος της πόλης του Ζάγκρεμπ, μέλος των ενόπλων δυνάμεων, μέλος της επιτροπής εμπορίου (Trade Association Committee), μέλος πιστωτικού ιδρύματος εθνικής σημασίας, μέλος νομικού προσώπου το οποίο αναφέρεται στο Κοινοβούλιο της Κροατίας. Άτομα τα οποία κατέχουν τα πιο πάνω αξιώματα έχουν το δικαίωμα να θέτουν υποψηφιότητα στις ευρωεκλογές αλλά σε περίπτωση εκλογής τους εκπίπτουν από το αξίωμα που κατείχαν.

ΚΥΠΡΟΣ: Υπουργός, μέλος της Κοινοτικής Συνέλευσης ή του Δημοτικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένου του Δημάρχου, μέλος των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας, ο κατέχων άλλο δημόσιο ή δημοτικό αξίωμα ή θέση, ή ο θρησκευτικός λειτουργός, στην περίπτωση αντιπροσώπου εκλεγμένου από την Τουρκοκυπριακή κοινότητα.

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ: Ιδιότητα του δημοσίου λειτουργού, δημοσίου υπαλλήλου, εργαζομένου ο οποίος αμείβεται από την κυβέρνηση ή άλλο δημόσιο φορέα, οι τοπικές αρχές, ενώσεις ή δημόσιοι φορείς υπό τον έλεγχο τοπικών αρχών, καθώς και οι αμειβόμενοι από την Εθνική Σιδηροδρομική Εταιρεία.

ΜΑΛΤΑ: Προσωπικό των δυνάμεων ασφαλείας (στρατός, αστυνομία, προσωπικό φυλακών), δικαστές, άτομα σε κατάσταση πτώχευσης, σε ανικανότητα, σε διανοητική αναπηρία, άτομα που εκτίουν ποινή φυλάκισης άνω των 12 μηνών.

ΟΥΓΓΑΡΙΑ: Επίτροπος του Κοινοβουλίου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και ο αντικαταστάτης του, ο Επίτροπος του Κοινοβουλίου για τις Εθνικές Μειονότητες και ο Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων, ο πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος της Τράπεζας της Ουγγαρίας, καθώς και τα μέλη της νομισματικής επιτροπής, το προσωπικό των δυνάμεων ασφαλείας.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ: Οι αρχές των αυτόνομων περιοχών της Μαδέρας και των Αζόρων, δήμαρχοι και μέλη δημοτικών συμβουλίων, ο Πρόεδρος του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου, τα μέλη των ρυθμιστικών αρχών των μέσων μαζικής επικοινωνίας, τα μέλη της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, μέλη του διοικητικού συμβουλίου δημοσίων φορέων και επιχειρήσεων των οποίων μετοχές κατέχει το δημόσιο, θέσεις διπλωματών σχετικές με την εκπροσώπηση της χώρας στην αλλοδαπή. Δεν αποτελεί ασυμβίβαστο η θέσεων των καθηγητών/ερευνητών στη δημόσια ανωτάτη εκπαίδευση.

3.9 Προεκλογική εκστρατεία

3.9.1 Διάρκεια προεκλογικής εκστρατείας

Σχετικά με τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας των ευρωεκλογών καταγράφονται επίσης σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των κρατών μελών. Στη Λεττονία η προεκλογική εκστρατεία διαρκεί τέσσερις μήνες, στο Βέλγιο τρεις μήνες. Στη Βουλγαρία και την Ελλάδα 30 ημέρες, στην Εσθονία 45 ημέρες, στην Ιταλία 30 ημέρες, στην Ουγγαρία 50 ημέρες, στη Σλοβακία 21 ημέρες, στη Σλοβενία 30 ημέρες. Στη Γαλλία για τις ευρωεκλογές του 2014 η διάρκεια ήταν 13 ημέρες, στην Ισπανία 15 ημέρες, στην Πορτογαλία 12 ημέρες και στην Τσεχία 16 ημέρες. Η λήξη

της προεκλογικής εκστρατείας (day of silence) ορίζεται συνήθως 48 ώρες (Κύπρος, Σλοβακία, Τσεχία), ή 24 ώρες πριν (Βουλγαρία, Ιρλανδία, Κροατία) πριν την ημερομηνία ή την ώρα έναρξης της ψηφοφορίας. Σε ορισμένα κράτη μέλη ισχύουν περιορισμοί σε ό,τι αφορά την προβολή των υποψηφίων. Για παράδειγμα, στην Εσθονία απαγορεύεται η υπαίθρια διαφήμιση κατά την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών, στην Ουγγαρία δεν επιτρέπεται κάθε μορφή προεκλογικής δραστηριότητας 150 μέτρα από την είσοδο των εκλογικών κέντρων.

3.9.2 Χρηματοδότηση εκλογικών δαπανών

Σε 13 κράτη μέλη της ΕΕ δεν προβλέπεται δημόσια επιχορήγηση ή άλλης μορφής χρηματοδότηση των εκλογικών δαπανών: Βέλγιο, Βουλγαρία, Δανία, Εσθονία, Ολλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Κροατία, Μάλτα, Ουγγαρία, Σλοβακία, Σουηδία, Φινλανδία. Σε άλλα κράτη μέλη εφαρμόζονται διαφορετικές ρυθμίσεις για το σκοπό αυτό:

ΑΥΣΤΡΙΑ: Τα κόμματα τα οποία επιτυγχάνουν την εκπροσώπησή τους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, χρηματοδοτούνται ανά ψηφοφόρο με βάση την πραγματική τους εκλογική δαπάνη.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ: Η προεκλογική εκστρατεία χρηματοδοτείται από τα πολιτικά κόμματα, του συνασπισμούς, τις επιτροπές πρωτοβουλίας, του υποψηφίους, καθώς και ατομικές δωρεές, οι οποίες είναι επώνυμες και δεν μπορεί να υπερβαίνουν συνολικά τα 10.000 λεβ ανά έτος. Οι συνολικές προεκλογικές δαπάνες δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν : α) τα 2 εκατ. λεβ για κόμματα και συνασπισμούς κομμάτων και β) τα 100.000 λεβ για επιτροπές πρωτοβουλίας.

ΓΑΛΛΙΑ: Ψηφοδέλτια τα οποία λαμβάνουν στις εκλογές κατ' ελάχιστο το 3% των ψήφων χρηματοδοτούνται για τη διαφημιστική τους δαπάνη και το κόστος της προεκλογικής τους εκστρατείας. Αναγνωρισμένα έξοδα προεκλογικής εκστρατείας, εκτός της διαφημιστικής δαπάνης, χρηματοδοτούνται έως 50% με ανώτατο ποσό 1.265.000 ευρώ ανά ψηφοδέλτιο.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Τα κόμματα και οι πολιτικές ενώσεις, οι οποίες συγκεντρώνουν τουλάχιστον 0,5% των έγκυρων ψηφοδελτίων χρηματοδοτούνται από τον ομοσπονδιακό προϋπολογισμό με 0,85 ευρώ ανά ψήφο για τα πρώτα τέσσερα εκατ. ψήφους και πέραν αυτών με 0,70 ευρώ ανά ψήφο.

ΕΛΛΑΔΑ: Προβλέπεται δημόσια επιχορήγηση ανάλογα με το ποσοστό των ψήφων των κομμάτων στις προηγούμενες εθνικές εκλογές.

ΙΡΛΑΝΔΙΑ: Το όριο δαπανών για τις ευρωεκλογές ορίζεται σε 230.000 ευρώ ανά υποψήφιο. Χρηματοδοτούνται υποψήφιοι οι οποίοι εκλέγονται, καθώς και υποψήφιοι

οι οποίοι έχουν συγκεντρώσει τουλάχιστον το ένα τέταρτο του εκλογικού μέτρου στην εκλογική τους περιφέρεια. Το μέγιστο ποσό της χρηματοδότησης δεν μπορεί να είναι μικρότερο από 38.092 ευρώ ή το πραγματικό ποσό των δαπανών του υποψηφίου. Επίσης, κάθε υποψήφιος δικαιούται δωρεάν αποστολής μέσω ταχυδρομείου προεκλογικού εγγράφου σε κάθε ψηφοφόρο της εκλογικής του περιφέρειας.

ΙΣΠΑΝΙΑ: Η δημόσια επιχορήγηση προς κόμματα, συνασπισμούς κομμάτων, πολιτικές ομάδες, ορίζεται ανάλογα με τις έδρες τις οποίες καταλαμβάνουν και τους ψήφους τους οποίους λαμβάνουν.

ΙΤΑΛΙΑ: Η δημόσια επιχορήγηση ορίζεται από τη νομοθεσία. Η δημόσια συμμετοχή μειώνεται κατά 5%, στην περίπτωση ψηφοδελτίων που παραβαίνουν την αρχή των ίσων ευκαιριών μεταξύ των δύο φύλων.

ΚΡΟΑΤΙΑ: Κόμματα και ψηφοδέλτια υποψηφίων, τα οποία λαμβάνουν τουλάχιστον το 5% των ψήφων, δικαιούνται χρηματοδότηση δαπανών από τον κρατικό προϋπολογισμό. Το συνολικό ποσό των δαπανών ανά ψηφοδέλτιο δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 1.500.000 κούνα Κροατίας ή 197.000 ευρώ περίπου, (1€=7,63 κούνα).

ΚΥΠΡΟΣ: Τα κόμματα επιδοτούνται σε ετήσια βάση από τον κρατικό προϋπολογισμό, με βάση το ποσοστό των ψήφων που κατέχουν στις αμέσως προηγούμενες βουλευτικές εκλογές. Με τη χρηματοδότηση αυτή καλύπτουν και τις δαπάνες των ευρωεκλογών.

ΛΕΤΤΟΝΙΑ: Κάθε πολιτικό κόμμα ή συνασπισμός δεν επιτρέπεται να δαπανά ποσό το οποίο να υπερβαίνει το μέσο μηνιαίο ακαθάριστο μισθό του προηγούμενου έτους επί συντελεστή 0,0003 ανά ψηφοφόρο.

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ: Προβλέπεται επιχορήγηση 12.500 ευρώ ανά εκλεγέντα ευρωβουλευτή. Επίσης, ψηφοδέλτια τα οποία συγκεντρώνουν τουλάχιστον ποσοστό 5% των ψήφων, χρηματοδοτούνται για τα ταχυδρομικά έξοδα αποστολής ενός φυλλαδίου ανά ψηφοφόρο και για μέρος των εκλογικών δαπανών τους, ανάλογα με τον αριθμό των ψήφων που έλαβαν:

12.500€,	τουλάχιστον 5% των συνολικών ψήφων			
25.000€	«	10%	«	«
37.500€	«	15%	«	«
50.000€	«	20%	«	«
74.500€	«	25%	«	«

ΜΑΛΤΑ: Ανά υποψήφιο ορίζεται μέγιστο ποσό δαπάνης ύψους μέχρι 18.635 ευρώ.

ΠΟΛΩΝΙΑ: Ως πλαφόν προεκλογικών δαπανών για κάθε εκλογική επιτροπή ορίζεται το γινόμενο των ψηφοφόρων μιας από τις 13 εκλογικές περιφέρειες επί 0,60 PLN (1 ευρώ = 4,22 ζλότι, ισοτιμία 1/09/2014), στην οποία κατατίθεται ψηφοδέλτιο υποψηφιοτήτων. Προβλέπεται επιχορήγηση από τον κρατικό προϋπολογισμό για κάθε εφορευτική επιτροπή, σύμφωνα με τον πιο κάτω υπολογισμό: Επιχορήγηση= Δ560 Χ Ε (όπου Δ= δαπάνες προεκλογικής εκστρατείας, Ε= έδρες οι οποίες κατοχυρώθηκαν στη συγκεκριμένη εφορευτική επιτροπή).

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ: Προβλέπεται κρατική επιχορήγηση στα πολιτικά κόμματα το μέγιστο ποσό της οποίας ορίζεται βάση του μηνιαίου βασικού μισθού (426€ το 2008) επί 10.000 (ο νόμος προβλέπει μείωση του ποσού κατά 20% μέχρι το Δεκέμβριο του 2016). Το 20% της επιχορήγησης κατανέμεται μεταξύ των κομμάτων τα οποία καταλαμβάνουν έδρες και το υπόλοιπο 80% αναλογικά με το αποτέλεσμα. Η συνολική δαπάνη προεκλογικής εκστρατείας ανά υποψήφιο ορίζεται με βάση το μηνιαίο βασικό μισθό (426 ευρώ) επί 300 (με μείωση του ποσού κατά 20% μέχρι το Δεκέμβριο του 2016).

ΣΛΟΒΕΝΙΑ: Ως εκλογική δαπάνη αναγνωρίζεται μέγιστο ποσό 0,40 ευρώ ανά ψηφοφόρο και προβλέπεται χρηματοδότηση 0,33 ευρώ ανά ληφθείσα ψήφο. Δικαίωμα χρηματοδότησης της εκλογικής δαπάνης με 0,17 ευρώ ανά ληφθείσα έχουν επίσης τα ψηφοδέλτια, τα οποία συγκεντρώνουν τουλάχιστον ποσοστό 2% του συνολικού αριθμού των ψήφων.

ΤΣΕΧΙΑ: Προβλέπεται χρηματοδότηση ίση με 30 κορόνες (περίπου 1€) ανά ψήφο, για ορισμένες κατηγορίες εκλογικών δαπανών και προς εκείνα τα κόμματα τα οποία έλαβαν πάνω από 1% του συνόλου των ψήφων.

3.9.3 Μέσα μαζικής ενημέρωσης

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ: Το εθνικό δίκτυο ραδιοφωνίας - τηλεόρασης διαθέτει στα κόμματα και τους συνασπισμούς κομμάτων χρόνο όχι μικρότερο των 240 λεπτών. Ο χρόνος κατανέμεται κατά 50% στα κόμματα και στους συνασπισμούς οι οποίοι εκπροσωπούνται στο Κοινοβούλιο και κατά 50% στα κόμματα, στους συνασπισμούς και στις πρωτοβουλίες τα οποία δεν εκπροσωπούνται στο Κοινοβούλιο.

ΓΑΛΛΙΑ: Για την τηλεόραση προβλέπεται διάθεση χρόνου 2 ωρών, αντίστοιχα 2 ωρών για το ραδιόφωνο, στα κόμματα και στις ομάδες υποψηφίων, οι οποίοι εκπροσωπούνται στο Εθνικό Κοινοβούλιο της Γαλλίας ή τη Γερουσία. Μία ώρα τηλεοπτικού και μία ραδιοφωνικού χρόνου, κατανέμεται μεταξύ άλλων ομάδων, οι οποίες υποβάλλουν ψηφοδέλτια υποψηφίων τουλάχιστον σε 5 εκλογικές περιφέρειες.

ΣΛΟΒΑΚΙΑ: Η ραδιοτηλεόραση της Δημοκρατίας της Σλοβακίας, καθώς και τα άλλα

αναγνωρισμένα δίκτυα, διαθέτουν, κατά μέγιστο, χρόνο 30 λεπτών πολιτικής διαφήμισης για κάθε κόμμα ή συνασπισμό που συμμετέχουν στις ευρωεκλογές. Ο χρόνος που διατίθεται δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 5 ώρες συνολικής μετάδοσης. Οι τιμές, οι όροι και οι διαδικασίες διάθεσης του χρόνου θα πρέπει να είναι οι ίδιοι για όλα τα κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων.

ΤΣΕΧΙΑ: Τα κόμματα, πολιτικά κινήματα και συνασπισμοί έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάζουν ισόποσα τα μηνύματά τους στο Τσεχικό ραδιοτηλεοπτικό δίκτυο συνολικά για 14 ώρες, κατά τη διάρκεια των ημερών που διαρκεί η προεκλογική εκστρατεία.

3.9.4 Διεξαγωγή δημοσκοπήσεων

Δεν τίθενται περιορισμοί σε επτά κράτη μέλη της ΕΕ: Αυστρία, Βέλγιο, Δανία, Εσθονία, Ολλανδία, Σουηδία, Φινλανδία. Σε άλλα κράτη μέλη ισχύουν διάφορες ρυθμίσεις.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ: Δεν επιτρέπονται 24 ώρες πριν και κατά την ημέρα διεξαγωγής.

ΓΑΛΛΙΑ: Απαγορεύονται την προηγούμενη και την ημέρα της ψηφοφορίας.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Απαγορεύονται την ημέρα της ψηφοφορίας δημοσκοπήσεις εξόδου (exit polls) πριν τη λήξη της ψηφοφορίας.

ΕΛΛΑΔΑ: Απαγορεύεται η ανακοίνωση δημοσκοπήσεων 15 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Επιτρέπεται η ανακοίνωση δημοσκοπήσεων εξόδου την ημέρα των εκλογών(exit polls) μετά το πέρας της ψηφοφορίας.

ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ: Δημοσκοπήσεις μπορούν να δημοσιεύονται και να ανακοινώνονται μέχρι την ημέρα της ψηφοφορίας. Δημοσκοπήσεις εξόδου (exit polls) επιτρέπεται να δημοσιοποιούνται μετά την 21,00' τοπική ώρα της τελευταίας ημέρας της ψηφοφορίας.

ΙΡΛΑΝΔΙΑ: Δεν επιτρέπονται 24 ώρες πριν την ημέρα των εκλογών.

ΙΣΠΑΝΙΑ: Απαγορεύεται η δημοσίευση ή κοινοποίηση με κάθε μέσο πέντε ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών.

ΙΤΑΛΙΑ: Επιτρέπεται η δημοσίευση μέχρι 15 ημέρες πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών. Απαγορεύεται η δημοσίευση δημοσκοπήσεων εξόδου (exit polls) πριν από την επίσημη ώρα κλεισίματος της κάλπης.

ΚΡΟΑΤΙΑ: Απαγορεύεται οποιαδήποτε αναφορά 24 ώρες πριν την έναρξη διεξαγωγής της ψηφοφορίας και μέχρι το κλείσιμο της κάλπης.

ΚΥΠΡΟΣ: Απαγορεύεται η δημοσιοποίηση κατά τις επτά ημέρες που προηγούνται της ημέρας διεξαγωγής των εκλογών. Οι δημοσκοπήσεις εξόδου (exit polls) επιτρέπεται να δημοσιοποιούνται μετά το κλείσιμο της κάλπης στην Κύπρο και στο κράτος μέλος όπου οι ψηφοφόροι έχουν ψηφίσει τελευταίοι.

ΛΕΤΤΟΝΙΑ: Την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών και μέχρι την 10μμ απαγορεύεται τα ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας να ανακοινώνουν δημοσκοπήσεις δημοτικότητας κομμάτων, συνασπισμών κομμάτων και μεμονωμένων υποψηφίων.

ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ: Απαγορεύεται όχι η διεξαγωγή αλλά η δημοσιοποίηση αποτελεσμάτων δημοσκοπήσεων 30 ώρες πριν την ώρα έναρξης των εκλογών.

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ: Ένα μήνα πριν την ημέρα διεξαγωγής καθώς και την ημέρα των εκλογών απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση δημοσιοποίηση ή σχολιασμός κάθε είδους αποτελεσμάτων δημοσκοπήσεων.

ΜΑΛΤΑ: Επιτρέπονται καθ' όλη τη διάρκεια, συμπεριλαμβανομένης της ημέρας των εκλογών, αλλά δεν επιτρέπεται να δημοσιοποιούνται την παραμονή της ημέρας των εκλογών και την ημέρα των εκλογών, πριν να κλείσουν οι κάλπες.

ΟΥΓΓΑΡΙΑ: Την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών το προσωπικό των εταιρειών δημοσκοπήσεων δεν επιτρέπεται να εισέρχεται στα εκλογικά κέντρα ή να παρενοχλεί με οποιοδήποτε τρόπο τους ψηφοφόρους. Επιτρέπεται να προσεγγίζουν ψηφοφόρους μετά την έξοδό τους από τα εκλογικά κέντρα. Δημοσιοποίηση δημοσκοπήσεων εξόδου (exit polls) επιτρέπεται μόνο μετά τη λήξη της ψηφοφορίας.

ΠΟΛΩΝΙΑ: Δεν επιτρέπεται η δημοσιοποίηση το χρονικό διάστημα από τη λήξη της προεκλογικής εκστρατείας, 24 ώρες πριν την ημέρα των εκλογών, μέχρι το κλείσιμο της κάλπης.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ: Δεν επιτρέπεται η δημοσιοποίηση δημοσκοπήσεων την προηγούμενη και την ημέρα των εκλογών.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ: Δεν επιτρέπεται η δημοσιοποίηση 48 ώρες πριν την ημέρα των εκλογών, καθώς και η ανακοίνωση δημοσκοπήσεων εξόδου (exit polls) πριν το κλείσιμο της κάλπης.

ΣΛΟΒΑΚΙΑ: Δεν επιτρέπεται η δημοσιοποίηση δημοσκοπήσεων την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών.

ΣΛΟΒΕΝΙΑ: Επιτρέπονται μέχρι και 24 ώρες πριν την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών. Θα πρέπει να αναφέρουν τη μεθοδολογία, την ταυτότητα του φορέα ο οποίος διεξάγει τη δημοσκοπήση και τον εντολέα.

ΤΣΕΧΙΑ: Κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου απαγορεύονται οι σφυγμομετρήσεις κοινής γνώμης από κόμματα, πολιτικές κινήσεις και συνασπισμούς κομμάτων. Δημοσκοπήσεις, οι οποίες διενεργούνται από οποιαδήποτε νομική οντότητα ή ραδιοτηλεοπτικό δίκτυο απαγορεύονται κατά τη χρονική περίοδο 3 ημερών πριν την έναρξη και μέχρι τη λήξη της ψηφοφορίας σε όλα τα εκλογικά τμήματα της Τσεχίας.

3.10 Ενδεχόμενο πλαίσιο διεύρυνσης των κοινών κανόνων

Η στρατηγική για την πορεία ολοκλήρωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε επίπεδο Ευρωεκλογών, θα μπορούσε να περιλαμβάνει δομικές παρεμβάσεις, όπως για παράδειγμα η υφιστάμενη σχετική πρόταση του Κοινοβουλίου για εκλογή ποσοστού 10% των μελών του μέσω άμεσης εκλογής από ψηφοφόρους όλων των κρατών μελών. Στο μέλλον, διεύρυνση της συμμετοχής των λαών στη λειτουργία της ΕΕ θα μπορούσε, για παράδειγμα, να αποτελεί η εκλογή του Προέδρου της Επιτροπής, μέσω άμεσης εκλογής από τους πολίτες της ΕΕ. Σε άλλο επίπεδο θα μπορούσε να διερευνηθεί η δυνατότητα σχεδιασμού πολιτικής σταδιακής διεύρυνσης των **κοινών κανόνων** διεξαγωγής των ευρωεκλογών, με στόχο την επίτευξη αυξημένης ομοιογένειας στα εφαρμοζόμενα εκλογικά συστήματα και στις διαδικασίες από τα κράτη μέλη. Με βάση τις δυνατότητες της παρούσας μελέτης, ως τομείς οι οποίοι εξυπηρετούν τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες των κρατών μελών και κατά συνέπεια η διαχείρισή τους θα πρέπει να διευθετείται από εθνικές διατάξεις, αναγνωρίζονται παράγοντες όπως:

- Η οργάνωση της εκλογικής διαδικασίας (εκλογικοί κατάλογοι, εκλογικές επιτροπές κτλ),
- το δικαίωμα επιλογής «κλειστών ψηφοδελτίων», οι γνωστές λίστες, ή ψηφοδελτίων με δικαίωμα εκδήλωσης προτίμησης.
- Η διαίρεση της επικράτειας σε εκλογικές περιφέρειες.
- Το σύστημα κατανομής των εδρών μεταξύ περιφερειών και υποψηφίων,
- Η δυνατότητα επιστολικής ψηφοφορίας, καθώς και ψηφοφορίας πριν από την κοινή ημερομηνία διεξαγωγής των ευρωεκλογών.
- Οι προϋποθέσεις οι οποίες ισχύουν για κόμματα και άλλους φορείς ώστε να τους αναγνωρισθεί το δικαίωμα συμμετοχής στις ευρωεκλογές, καθώς και οι οικονομικές προϋποθέσεις υποβολής υποψηφιοτήτων.
- Η διεύρυνση του ασυμβιβάστου σε θέσεις και αξιώματα, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του κράτους μέλους.
- Οι κανόνες χρηματοδότησης των εκλογικών δαπανών.

- Οι κανόνες πολιτικής διαφήμισης, δημοσιότητας και χρήσης των μαζικών μέσων επικοινωνίας.

Τομείς διεύρυνσης των κοινών κανόνων, καθώς και παρεμβάσεις εξομοίωσης μεταξύ των κρατών μελών θα μπορούσαν να αφορούν:

1. Το υποχρεωτικό ή μη της ψηφοφορίας.
2. Την υιοθέτηση κοινού ορίου ηλικίας για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν (π.χ. 18 ετών) και του εκλέγεσθαι (π.χ. 18 ή 21 ετών). Την υιοθέτηση κοινού κανόνα αναγνώρισης του δικαιώματος του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι για πολίτες κρατών μελών της ΕΕ που κατοικούν ή διαμένουν μόνιμα σε άλλο κράτος μέλος.
3. Ένα βασικό πλαίσιο για την υποβολή ψηφοδελτίων και υποψηφιοτήτων, όπως για παράδειγμα:
 - A) Τα προαπαιτούμενα σε ότι αφορά την προϋπόθεση υποστήριξης των υποψηφίων (π.χ. από μέλη του Εθνικού ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και από συγκεκριμένο αριθμό ψηφοφόρων).
 - B) Τον ορισμό κοινής ελάχιστης ποσόστωσης για την εκπροσώπηση των δύο φύλων στα ψηφοδέλτια (π.χ. το 1/3 τουλάχιστον από τους υποψηφίους σε κάθε ψηφοδέλτιο να εκπροσωπείται από το ένα φύλο.
4. Το ελάχιστο της χρονικής διάρκειας της προεκλογικής εκστρατείας για τη διεξαγωγή των ευρωεκλογών.
5. Ένα κοινό πλαίσιο διεξαγωγής και δημοσιοποίησης των δημοσκοπήσεων (π.χ. επιλογή από ένα κράτος μέλος ή της ελεύθερης διεξαγωγής και δημοσιοποίησης δημοσκοπήσεων, ή εναλλακτικά, της απαγόρευσής τους 24 ώρες πριν την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών και μέχρι το κλείσιμο της κάλπης).

3.11. Ανάλυση του ποσοστού συμμετοχής στις ευρωεκλογές

Στον πίνακα 4.1. παρουσιάζονται ανά κράτος μέλος της ΕΕ τα ποσοστά συμμετοχής των ψηφοφόρων στις άμεσες ταυτόχρονες ευρωεκλογές την περίοδο 1979-2014. Δεν περιλαμβάνονται ενδιάμεσες εκλογές για την εκλογή μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά την ένταξη του κράτους.

Με στόχο τη διερεύνηση της τάσης συμμετοχής των ψηφοφόρων στις εκλογές διαχρονικά και μόνο για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης, ορίσαμε ως «Δείκτη Απόκλισης» (Δ/Α) την απόλυτη διαφορά (θετική ή αρνητική) μεταξύ των πρώτων ευρωεκλογών, στις οποίες συμμετείχε το κράτος μέλος και των πλέον πρόσφατων, δηλαδή των ευρωεκλογών του 2014.

Για το σύνολο των 28 κρατών μελών της ΕΕ το 2014 ο μέσος όρος του ποσοστού συμμετοχής στις ευρωεκλογές ανέρχεται σε 43,09% (δηλαδή ποσοστό αποχής 56,91%). Παράλληλα, «απόκλιση» -18,9% παρατηρείται μεταξύ του μέσου όρου συμμετοχής στις πρώτες ευρωεκλογές το 1979 (61,99%), με συμμετοχή 9 κρατών μελών, και στις ευρωεκλογές του 2014. Διαχρονικά υψηλό ποσοστό συμμετοχής καταγράφεται στο Βέλγιο και στο Λουξεμβούργο, ιδρυτικά μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) το 1951 και με υποχρεωτική την ψηφοφορία στις ευρωεκλογές. Επίσης υψηλό ποσοστό συμμετοχής καταγράφεται στη Μάλτα (74,8) και την Ιταλία (60%), όπου η ψηφοφορία δεν είναι υποχρεωτική και στην Ελλάδα (58,2%) όπου η ψηφοφορία είναι υποχρεωτική. Υψηλό ποσοστό αποχής, με συμμετοχή μόλις ενός στους πέντε ψηφοφόρους, καταγράφονται σε χώρες οι οποίες εντάχθηκαν αργότερα στην ΕΕ, όπως η Σλοβακία (13%), η Τσεχία (19,5%), η Σλοβενία (20,96%) και η Πολωνία (22,7%).

Μεταξύ των κρατών μελών, ο οποίος συμμετείχαν στις πρώτες ευρωεκλογές το 1979, θετική απόκλιση παρατηρείται στη Δανία (+8,58). Αντίθετα, υψηλή αρνητική απόκλιση, δηλαδή αύξηση του ποσοστού αποχής, διαπιστώνεται για τα κράτη μέλη: Ιταλία (-25,65), Ολλανδία (-21,12) (Γερμανία (-17,83), Γαλλία (-17,21) και Ιρλανδία (-15,01).

Σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή των ψηφοφόρων στις ευρωεκλογές στα κράτη, τα οποία έγιναν μέλη της ΕΕ κατά την πορεία διεύρυνσης, θετική απόκλιση παρατηρείται στη Φινλανδία (+10,76), τη Σουηδία (+9,96) και την Εσθονία (+9,61). Αντίθετα, αρνητική απόκλιση καταγράφεται στην Κύπρο (-28,53), την Ελλάδα (-22,39), την Πορτογαλία (-16,6) και τη Λεττονία (-11,3).

Πίνακας 4.1 Ποσοστό (%) συμμετοχής ψηφοφόρων στις ευρωεκλογές

ΚΡΑΤΟΣ	1979	1984	1989	1994	1999	2004	2009	2014	Δ/Α*
1.ΒΕΛΓΙΟ	91,36	92,09	90,73	90,66	91,05	90,81	90,39	90,00	-1,36
2.ΓΑΛΛΙΑ	60,71	56,72	48,80	52,71	46,76	42,76	40,63	43,50	-17,21
3.ΓΕΡΜΑΝΙΑ	65,73	56,76	62,28	60,02	45,19	43,00	43,30	47,90	-17,83
4.ΔΑΝΙΑ	47,82	52,38	46,17	52,92	50,46	47,89	59,54	56,40	+ 8,58
5.ΗΝ.ΒΑΣΙΛ.	32,35	32,57	36,37	36,43	24,00	38,52	34,70	36,00	+ 3,65
6.ΙΡΛΑΝΔΙΑ	66,61	47,56	68,28	43,98	50,21	58,58	58,64	51,60	-15,01
7.ΙΤΑΛΙΑ	85,65	82,47	81,07	76,60	69,76	71,72	65,05	60,00	-25,65
8.ΟΛΛΑΝΔΙΑ	58,12	50,88	47,48	35,69	30,02	39,26	36,75	37,00	-21,12
9.ΛΟΥΞ/ΡΓΟ	88,91	88,79	87,39	88,55	87,27	91,35	90,75	90,00	+ 1,09
10.ΕΛΛΑΔΑ	---	80,59	80,03	73,18	70,25	63,22	52,61	58,20	-22,39
11.ΙΣΠΑΝΙΑ	---	---	54,71	59,14	63,05	45,14	44,90	45,90	- 8,81
12.ΠΟΡΤ/ΛΙΑ	---	---	51,10	35,54	39,93	38,60	36,78	34,50	-16,60
13.ΑΥΣΤΡΙΑ	---	---	---	---	49,40	42,43	45,97	45,70	- 3,70
14.ΣΟΥΗΔΙΑ	---	---	---	---	38,84	37,85	45,53	48,80	+ 9,96
15.ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	---	---	---	---	30,14	39,43	40,30	40,90	+10,76
16.ΕΣΘΟΝΙΑ	---	---	---	---	---	26,83	43,90	36,44	+ 9,61
17.ΚΥΠΡΟΣ	---	---	---	---	---	72,50	59,40	43,97	- 28,53
18.ΛΕΤΟΝΙΑ	---	---	---	---	---	41,34	53,70	30,04	- 11,30
19.ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	---	---	---	---	---	48,38	20,98	44,91	- 3,47
20.ΜΑΛΤΑ	---	---	---	---	---	82,39	78,79	74,81	- 7,58
21.ΟΥΓΓΑΡΙΑ	---	---	---	---	---	38,50	36,31	28,92	- 9,58
22.ΠΟΛΩΝΙΑ	---	---	---	---	---	20,87	24,53	22,70	+ 1,83
23.ΣΛΟΒΑΚΙΑ	---	---	---	---	---	16,97	19,64	13,00	- 3,97
24.ΣΛΟΒΕΝΙΑ	---	---	---	---	---	28,35	28,33	20,96	- 7,39
25.ΤΣΕΧΙΑ	---	---	---	---	---	28,30	28,22	19,50	- 8,80
26.ΒΟΥΛ/ΡΙΑ	---	---	---	---	---	---	38,99	35,50	- 3,49
27.ΡΟΥΜΑΝΙΑ	---	---	---	---	---	---	27,67	32,16	+ 4,49
28.ΚΡΟΑΤΙΑ	---	---	---	---	---	---	---	25,06	---
ΣΥΝΟΛΟ ΕΕ	61,99	58,98	58,41	56,67	49,51	45,47	43,00	43,09	(-18,90)

*«Δείκτης Απόκλισης» (Δ/Α): η απόλυτη διαφορά μεταξύ των πρώτων ευρωεκλογών, στις οποίες συμμετείχε το κράτος και των πλέον πρόσφατων. ΠΗΓΗ: <http://www.europal.europa.eu/aboutparliament/el./000d9d4/> (επεξεργασία)

Με βάση το ποσοστό συμμετοχής των ψηφοφόρων στις ευρωεκλογές το 2014 τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να ομαδοποιηθούν σε τρεις κατηγορίες : α) κράτη μέλη τα οποία εμφανίζουν υψηλό ποσοστό συμμετοχής, β) κράτη μέλη στα οποία

συμμετέχουν στις ευρωεκλογές σχεδόν ένας στους δύο ψηφοφόρους, γ) κράτη μέλη στα οποία παρατηρείται μεγάλη αποχή με συμμετοχή μόνο του 1/3 περίπου των ψηφοφόρων. Στον πίνακα 4.2 παρουσιάζεται ομαδοποίηση των κρατών μελών της ΕΕ με βάση το ποσοστό συμμετοχής των ψηφοφόρων στις ευρωεκλογές το 2014.

Πίνακας 4.2 Ομαδοποίηση κρατών μελών με βάση το ποσοστό συμμετοχής στις ευρωεκλογές του 2014

<u>Υψηλή συμμετοχή</u>	<u>Συμμετοχή 50%</u>	<u>Αυξημένη αποχή</u>
ΒΕΛΓΙΟ (90%)	ΓΑΛΛΙΑ (43,5%)	ΗΝ.ΒΑΣΙΛΕΙΟ (36%)
ΔΑΝΙΑ (56,4)	ΓΕΡΜΑΝΙΑ (47,9)	ΟΛΛΑΝΔΙΑ (37,0)
ΕΛΛΑΔΑ (58,2)	ΙΡΛΑΝΔΙΑ (51,6)	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ (34,5)
ΙΤΑΛΙΑ (60,0)	ΙΣΠΑΝΙΑ (45,9)	ΕΣΘΟΝΙΑ (36,4)
ΛΟΥΞ/ΡΓΟ (90,0)	ΑΥΣΤΡΙΑ (45,7)	ΛΕΤΤΟΝΙΑ (30,0)
ΜΑΛΤΑ (74,8)	ΣΟΥΗΔΙΑ (48,8)	ΟΥΓΓΑΡΙΑ (28,9)
---	ΚΥΠΡΟΣ (44,0)	ΠΟΛΩΝΙΑ (22,7)
---	ΦΙΛΑΝΔΙΑ (40,9)	ΣΛΟΒΑΚΙΑ (13,0)
---	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ (44,9)	ΣΛΟΒΕΝΙΑ (21,0)
---	---	ΤΣΕΧΙΑ (19,5)
---	---	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ (35,5)
---	---	ΡΟΥΜΑΝΙΑ (32,2)
---	---	ΚΡΟΑΤΙΑ (25,1)

Σε ένα δεύτερο επίπεδο ανάλυσης, με βάση το ποσοστό συμμετοχής στις ευρωεκλογές, γίνεται προσπάθεια συσχέτισης με κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά των κρατών μελών, όπως για παράδειγμα το ΑΕΠ, το κατά κεφαλήν εισόδημα, η ανεργία κτλ. Στον πίνακα 4.3(α) και 4.3(β), ο οποίος βρίσκεται στο παράρτημα, παρουσιάζονται Οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά κρατών μελών της ΕΕ, με βάση τα στοιχεία ετών 2011-2013.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα στοιχεία δείχνουν ότι παρά τις προσπάθειες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την ενίσχυση του θεσμού δεν διαπιστώνεται ανάλογη ανταπόκριση από τους ψηφοφόρους πολίτες της ΕΕ. Στις πρόσφατες Ευρωεκλογές του 2014 ψήφισαν περίπου 4 στους 10 πολίτες των 28 κρατών μελών της ΕΕ, ενώ καταγράφεται διαχρονικά σταθερή πορεία μείωσης του μέσου ποσοστού συμμετοχής (από 62% το 1979 σε 49,5% το 1999 και σε 43% το 2014). Ο ισχυρισμός ότι η συμμετοχή στις Ευρωεκλογές δεν μπορεί να ενισχυθεί υποστηρίζεται από ορισμένους δομικούς λόγους, όπως το γεγονός ότι οι ψηφοφόροι πολύ απλά δεν ενδιαφέρονται⁸⁸. Την ίδια ώρα, υψηλό ποσοστό συμμετοχής καταγράφεται σε έξι κράτη μέλη (άνω του 51%), συμμετοχή ενός στους δύο ψηφοφόρους σε 9 κράτη μέλη (ποσοστό 41-50%) και χαμηλή συμμετοχή σε 13 κράτη μέλη (κάτω από 40%). Σχεδόν στα μισά από τα κράτη μέλη της ΕΕ (13) καταγράφεται έντονη αποχή. Από αυτά στα οκτώ συμμετέχει στην ψηφοφορία μόλις ένας στους τρεις ψηφοφόρους και στα πέντε μόλις ένας στους τέσσερις.

Στο μεταξύ, μικρό ποσοστό αύξησης της συμμετοχής των ψηφοφόρων στις ευρωεκλογές, καταγράφεται σε οκτώ κράτη μέλη. Συγκεκριμένα, αύξηση της τάξεως περίπου 10%, καταγράφεται σε τέσσερα κράτη (Δανία, Σουηδία, Φινλανδία, Εσθονία) και κάτω από 5% σε επίσης τέσσερα κράτη (Ηνωμένο Βασίλειο, Πολωνία, Ρουμανία, Λουξεμβούργο).

Έντονα αρνητική πορεία στη συμμετοχή στις ευρωεκλογές καταγράφεται σε κράτη μέλη του λεγόμενου ως νότου, τα οποία δοκιμάζονται από την οικονομική κρίση, αλλά και σε κράτη μέλη, τα οποία χαρακτηρίζονται ως βασικές δυνάμεις της ευρωζώνης και της ΕΕ. Η απόκλιση μεταξύ του ποσοστού συμμετοχής στις πρώτες ευρωεκλογές στις οποίες συμμετείχε το κράτος μέλος, σε σχέση με τις ευρωεκλογές του 2014 είναι (-28,5) μονάδες στην Κύπρο, (-25,6) στην Ιταλία, (-22,4) στην Ελλάδα, (-16,6) στην Πορτογαλία. Αντίστοιχα, στην Ολλανδία είναι (-21,1), στη Γερμανία (-17,8) και στη Γαλλία (-17,2).

Αξίζει να σημειωθούν και ορισμένες παρατηρήσεις με βάση το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, το οποίο σε επτά κράτη μέλη διαμορφώνεται άνω των 30.000 ευρώ, σε επίσης επτά κράτη μέλη μεταξύ 25-29.000 και σε 14 κράτη μέλη κάτω των 24.000 ευρώ. Στην πρώτη ομάδα κρατών με κατά κεφαλήν ΑΕΠ άνω των 30.000 ευρώ (Αυστρία, Βέλγιο, Γερμανία, Δανία, Ιρλανδία, Ολλανδία και Λουξεμβούργο) το ποσοστό συμμετοχής στις ευρωεκλογές είναι σχετικά αυξημένο (άνω του 45% με εξαίρεση την Ολλανδία με 37%). Αντίθετα, στα 15 κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ΑΕΠ κάτω των 24.000 ευρώ, το ποσοστό συμμετοχής στις ευρωεκλογές είναι μειωμένο (από 13 έως 36%) με εξαίρεση τη Μάλτα, την Ελλάδα και την Κύπρο, όπου η συμμετοχή στην ψηφοφορία είναι υποχρεωτική.

⁸⁸ The Majority of Citizens in 12 EU Countries are Not Interested in the Upcoming European Elections, 7 May (www.ipsos-na.com/news-polls/pressrelease.aspx?id=6491).

Σχετικά αυξημένο ποσοστό συμμετοχής στις ευρωεκλογές παρατηρείται στα κράτη μέλη τα οποία συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ, σε σύγκριση με κράτη μέλη τα οποία διατηρούν το εθνικό τους νόμισμα.

Καταλήγοντας, αντικείμενο περαιτέρω έρευνας θα μπορούσε να είναι η διεξοδική στατιστική συσχέτιση των ποσοστών συμμετοχής στις ευρωεκλογές ανά κράτος μέλος με παράγοντες, όπως αυτοί οι οποίοι περιλαμβάνονται στον πίνακα 4.3. αλλά και άλλοι, όπως για παράδειγμα η σύγκριση με το ποσοστό συμμετοχής στις εθνικές εκλογές κάθε κράτους μέλος της ΕΕ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.3. (α' μέρος): Οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά κρατών μελών της ΕΕ (στοιχεία ετών 2011-2013)

ΚΡΑΤΗ *:	01/AT	02/BL	03/BG	04/FR	05/DE	06/DK	07/EL	08/ET	09/UK	10/IE	11/ES	12/IT	13/NL	14/HR	ΕΕ 28κρατών
1.Είσοδος	1995	1952	2007	1952	1952	1973	1981	2004	1973	1973	1986	1952	1952	2013	
2.Πληθυσμός(εκατ.)	8,4	11,1	7,2	65,6	80,5	5,6	11,0	1,3	63,8	4,5	46,7	59,6	16,7	4,2	505,7
3.ΑΕΠ/άτομο μέσο ΕΕ=100	129	119	46	108	121	125	79	67	109	129	98	100	131	61	100
4.ΑΕΠ/άτομο σε χιλ. ευρώ	32	30	12	27	30	32	21	17	27	32	25	25	33	15	---
5.Μέσος μηνιαίος μισθός σε ευρώ	2550	2970	343	2570	2880	4260	1800	819	2800	3470	1920	2290	2890	1030	---
6.Βασικός μισθός	---	1500	158	1430	---	---	684	320	1260	1460	753	---	1470	374	---
7.Δαπάνη για εκπ/ση ως % ΑΕΠ	5,6	6,2	3,6	6,0	4,3	7,8	4,1	6,5	6,5	5,2	4,7	4,2	5,8	---	---
8.% πληθυσμού 65+	---	17,8	17,3	18,8	17,1	20,6	17,3	19,7	17,2	17,0	11,9	17,4	20,6	16,2	17,3
9.Διαδύκτιο/ηρόσβαση % νοικοκυριών	79	78	51	80	85	92	54	75	87	81	68	63	94	66	---
10.% ανεργίας	4,3	7,6	12,3	10,3	5,5	7,5	24,3	10,2	7,9	14,7	25,0	10,7	5,3	---	10,5
11.Νόμισμα	€	€	όχι	€	€	όχι	€	€	όχι	€	€	€	€	όχι	

*καταγραφή με βάση το ελληνικό αλφάβητο:

(1)ΑΥΣΤΡΙΑ,(2)ΒΕΛΓΙΟ,(3)ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ,(4)ΓΑΛΛΙΑ,(5)ΓΕΡΜΑΝΙΑ,(6)ΔΑΝΙΑ,(7)ΕΛΛΑΔΑ,
(8)ΕΣΘΟΝΙΑ,(9)ΗΝ.ΒΑΣΙΛΕΙΟ,(10)ΙΡΛΑΝΔΙΑ,(11)ΙΣΠΑΝΙΑ,(12)ΙΤΑΛΙΑ,(13)ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ-ΟΛΛΑΝΔΙΑ,(14)ΚΡΟΑΤΙΑ.

**Τα ποσά σε ευρώ.

ΠΗΓΗ: <http://www.elections2014.eu/el/in-the-member-states/>

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.3. (β' μέρος): Οικονομικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά κρατών μελών της ΕΕ (στοιχεία ετών 2011-2013)

ΚΡΑΤΗ*:	15/CY	16/LV	17/LT	18/LU	19/MT	20/HU	21/PL	22/PT	23/RO	24/SK	25/SL	26/SV	27/CZ	28/FI	ΕΕ 28κρατών
1.Είσοδος	2004	2004	2004	1952	2004	2004	2004	1986	2007	2004	2004	1995	2004	1995	
2.Πληθυσμός(εκατ.)	0,8	2,0	2,9	0,5	0,4	9,9	38,5	10,4	20,0	5,4	2,0	9,5	10,5	5,4	505,7
3.ΑΕΠ/άτομο μέσο ΕΕ=100	94	58	66	271	85	66	64	77	49	73	84	127	80	114	100
4.ΑΕΠ/άτομο σε χιλ. ευρώ	24	15	17	68	22	17	16	20	12	18	21	32	20	29	---
5.Μέσος μηνιαίος μισθός σε ευρώ	2000	628	569	3710	1470	777	804	1280	457	777	1480	2880	907	2990	---
6.Βασικός μισθός	---	287	290	1870	687	340	377	566	157	337	783	---	312	---	---
7.Δαπάνη για εκπ/ση ως % ΑΕΠ	7,2	5,7	5,8	5,1	5,8	5,2	5,5	6,3	4,1	4,0	6,7	6,8	4,9	6,4	---
8.% πληθυσμού 65+	---	12,8	18,6	18,1	14,0	16,5	16,9	13,8	19,4	15,0	12,8	16,8	18,8	16,2	18,1
9.Διαδύκτιο/ηρόσβαση % νοικοκυριών	62	69	62	93	77	69	70	61	54	75	74	92	65	87	---
10.% ανεργίας	---	11,9	14,9	13,3	5,1	6,4	10,9	10,1	15,9	7,0	14,0	8,9	8,0	7,0	7,7
11.Νόμισμα	€	€	όχι	€	€	όχι	όχι	€	όχι	€	€	όχι	όχι	€	10,5

*καταγραφή με βάση το ελληνικό

αλφάβητο(15)ΚΥΠΡΟΣ,(16)ΛΕΤΤΟΝΙΑ,(17)ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ,(18)ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ,(19)ΜΑΛΤΑ,(20)ΟΥΓΓΑΡΙΑ,
(21)ΠΟΛΩΝΙΑ,(22)ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΑ,(23)ΡΟΥΜΑΝΙΑ,(24)ΣΛΟΒΑΚΙΑ,(25)ΣΛΟΒΕΝΙΑ,(26)ΣΟΥΗΔΙΑ,(27)ΤΣΕΧΙΑ,(28)ΦΙΛΑΝΔΙΑ.

**Ποσά σε ευρώ.

ΠΗΓΗ: <http://www.elections2014.eu/el/in-the-member-states/>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ- ΓΕΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αναστασόπουλος Γ., Κοινές αρχές για ένα Ευρωπαϊκό εκλογικό σύστημα: οι προτάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την ανάδειξη των ευρωβουλευτών και την εκλογική μεταρρύθμιση, Σάκκουλας, Αθήνα, 1999
- Corbett R., Jacobs F., Shackleton M., The European Parliament, John Harper Pub, London, 2003
- Hague, R. & Harrop, M., Συγκριτική πολιτική και διακυβέρνηση, (Χρηστίδης, Γ. Μπφρ.), Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα, 2005
- H. Eckstein, The Impact of electoral Systems on Representative Government, σε: H. Eckstein και D. E. Apter, Comparative Politics: A reader, Collier MacMillan, Λονδίνο
- Hix, S., Το πολιτικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Θεοδωρακάκου, Αφ. Μπφρ.), Μεταίχμιο, Αθήνα, 2009
- Judge D., Earnshaw D., The European Parliament, Honndmills. Hampshire, 2003
- J.-V. Louis, Les projets de constitution dans l' histoire de la construction européenne, La Constitution de l' Europe, P. Magnette (dir.), IEE, Bruxelles, 2000
- Κωστήσης Ν., Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: το κοινοβουλευτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την Ελλάδα, 7η έκδοση, Αθήνα, 2001
- Kreppel A., The European Parliament and supranational party system: a study in institutional development, Cambridge UK. Cambridge University Press, 2002
- McElroy, G. & Benoit, K., Policy positioning in the European Parliament, European Union Politics, Vol 13 (1), 2011
- M. Gallagher και P. Mitchell, The presentations of the d'Hondt formula and the Sainte-Laguë sequence, The Politics of Electoral Systems, Oxford University Press, Λονδίνο

- Νέδα Αθ. Κανελλοπούλου- Μαλούχου, Η Χειραφέτηση της Ευρώπης, Συνταγματική θεωρία της ευρωπαϊκής ενοποίησης, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2012
- Nugent, N., Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Ιστορία, Θεσμοί, Πολιτικές (Μενδρινού, Μ. Επιμ.), Σαββάλας, Αθήνα, 2009
- Παναγιώτης Ι. Κανελλόπουλος, Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα- Θεσσαλονίκη, 5^η έκδοση, 2010
- Π. Κ. Ιωακειμίδης, Η Συνθήκη της Λισσαβώνας, Παρουσίαση, ανάλυση, αξιολόγηση, εκδ. Θεμέλιο, 2008, σ.87
- Rittberger V., Building Europe' s parliament: democratic representation beyond the nation-state, Oxford University Press, Oxford , 2005
- Vesnic-Alujevic L., Members of the European Parliament online: the use of social media in political marketing, CES, Brussels, 2013
- Απόφαση του Συμβουλίου 2002/772 ΕΚ
- Δελτίο Τύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την εκλογή της νέας Κομισιόν από το ΕΚ, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1192_en.htm
- Γραφείο Προώθησης της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας (Office for the Promotion of Parliamentary Democracy - OPPD), Electoral Systems, The link between governance, elected members and voters, έρευνα Nicolas Strauch and Robertas Pogorelis, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2011

ΠΗΓΕΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- www.europal.europa.eu/pdf/jadis/2014_03/01.Lettre
- http://europa.eu/about-eu/eu-history/founding-fathers/index_el.htm
- http://www.altierospinelli.org/manifesto/manifesto_en.html
- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament>
<http://el.wikipedia.org/>

- «Ένα Σύνταγμα για την Ευρώπη»,
http://europa.eu/scadplus/constitution/introduction_el.htm
- Ινστιτούτο Εργασίας ΟΤΟΕ,
http://www.ine.otoe.gr/UplDocs/ekdoseis/euro_2008/enotA26.pdf
- <http://www.elections2014.eu/el/new-parliament/political-groups>
- Ηλεκτρονική έκδοση της Εγκυκλοπαίδειας Britannica,
<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/1516464/electoral-system>
- Από τον ιστότοπο Electoral Reform Society, <http://www.electoral-reform.org.uk/?PageID=483>
- Για τα προφίλ των κρατών- μελών, <http://www.elections2014.eu/en/in-the-member-states> και <http://www.europarl.europa.eu/eplibrary/InfoGraphic-2014-European-elections-national-rules.pdf>
- <http://www.elections2014.eu/el/press-kit/content/20131112PKH24411/html/%CE%95%CE%B9%CF%83%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CE%AE-%CF%83%CF%84%CE%B9%CF%82-%CE%B5%CF%85%CF%81%CF%89%CE%B5%CE%BA%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AD%CF%82-%CF%84%CE%BF%CF%85-2014>
- <http://www.jurisconsultus.gr/pubs/uploads/3129.pdf>
- <http://eurovoteplus.eu/gr/el/electoral-systems/electoral-formulas>
- <http://www.greeklaws.com/pubs/uploads/326.pdf>
- The Majority of Citizens in 12 EU Countries are Not Interested in the Upcoming European Elections, 7 May (www.ipsos-na.com/news-polls/pressrelease.aspx?id=6491)